



ZONNESCHIJN **KERSTBOEK**

W. DE HAAN
UTRECHT



ZONNESCHIJN KERSTBOEK

SAMENGESTELD DOOR
D. A. CRAMER—SCHAAP



W. DE HAAN — UITGEVER — UTRECHT



door BEATRICE WILLING,

met illustraties van TEN HARMSSEN V. D. BEEK.

Het was een prachtige speelkamer, die de twee verwende kinderen, de jongen^{en} het meisje, hadden. Als je al die leuke dingen bij elkaar zag, — het poppenhuis, het fort, de heusche draaimolen, met de paarden, de schuities en den schommel, precies als op een echte kermis, 't kabouterhuisje, en den winkel met de heerlijkste zuurstokken en dropjes die je ooit geproefd had, — dan kon je maar niet begrijpen, dat die twee zich nog wel 's ooit verveelden, en dat deden ze toch heusch!

„Van al die spullen heb ik 't moois al lang afgekeken,” bromde de jongen, en gaapte met z'n mond zóó wijd open, dat 't maar goed was dat z'n moeder 't niet zag.

En dan pakte hij z'n zusje bij haar vlecht, trok haar de kamer uit, en sloeg de deur zoo hard dicht, dat de witte cyclame in de vensterbank ervan stond te trillen, en haar buurvrouw, de vuurroode geranium, nog rooder werd van boosheid.

„Maak je niet dik!” riep Belke, de mooiste dwerg van 't puntmutsen-volk, en gleeed in een vaartje langs de trapleuning van het kabouterhuis naar beneden. „Als die twee stoute kinderen weg zijn, hebben wij immers veel meer pret, samen! Wij hebben meneer-ik-verveel-me-zoo en juffrouw-wat-zal-ik-nou-gaag-doen heusch niet noodig om fijn samen te spelen! Vooruit, we doen kermisje!”

Dat was er me een, die Belke!

Over al de dwergen, de poppen en de speelgoedbeestjes speelde hij de baas; ja, zelfs de deftige meester uit de poppenschool en de soldaten uit 't fort, moesten zich wel door hem laten ringelooeren, zóó brutaal was hij! Zijn heele pak, z'n roode puntmuts en zelfs z'n zachte vilten schoentjes waren beladen met gouden belletjes, en daar was hij ook maar niet eventjes trotsch op! Zelfs als hij kattedekwaad uithaalde: belletje trok in 't poppenhuis, de zuurtjesflesschen uit den winkel leegsnoepte, of den meester met z'n stevige handen bovenop 't hobbelpaard in den draaimolen plantte, net als die bezig was strafwerk op te geven, dan nóg hoorde je de schelletjes rinkelen, en Belke's stem ratelen, want grooter babbelkous dan hij kon je in de heele speelgoedwereld niet meer vinden. Met iedereen maakte hij praatjes, behalve met de kinderen en groote menschen, omdat die kaboutertaal niet verstaan. En met de witte cyclame vlotte 't ook niet erg. Die stond maar met gebogen hoofdje, of ze niets in de wereld had te doen dan te luisteren; en gaf hem nooit antwoord. „Ze is te fijn,” zei de roode geranium. „Ze kan niet tegen dat geschel en geratel van jou, Belke. Zoo'n mooie witte bloem is ook maar niet de eerste de beste.”

„Ze is een ouwe zeur,” kwam Belke oneerbiedig. „Wie geeft er nou niet om mij! Ik ben de baas over al 't speelgoed, en zelfs de kinderen vinden me zóó mooi, dat ze me als versiering aan hun Kerstboom willen hangen. Ik ben niet de eerste de beste,



zeg dat liever!” En hij klom door den schoorsteen van 't kabouterhuis naar binnen — want door de huisdeur kan iedereen wel gaan — en de dwergenkok, die voor de kachel stond te koken, was niet eens verwonderd, toen zijn baas, rinkelend en wel, met z'n voeten in de chocoladepap terecht kwam. „'n Beetje warm, maar lekker zoet,” vond Belke, en likte gretig z'n schoen af. „Eten we nog niet?”

Maar toen de nacht kwam en alles in de speelkamer sliep, vond hij 't toch wel 'n beetje naar, dat de cyclame niets van 'm wou weten. Daar stond ze, en keek naar de maan, en leek nog witter dan overdag. Buiten klingelde een kerkklok. „Bijna zoo mooi als mijn schelletjes,” zei Belke, die nu eenmaal nooit zijn mond kon houden. „Jammer dat 't alweer ophoudt. Maar wat is dat”... Verschrikt hield hij zich stil. Dwars

door 't venster vloog een gouden bal, die rakelings langs de cyclame schoot, en voor 't kabouterhuis bleef liggen. En juist wou Belke zijn bed uitspringen om 't glanzende ding op te rapen, toen door 't gat in de ruit, langs een manestraal, een zoo schitterend wezentje binnengleed, dat Belkes adem er even van stakte. Een klein wit meisje was 't, met een heele massa wapperende gouden haren, die zoo ver naar voren vielen, dat je niets van haar gezichtje zag. Ze vloog op den bal af, raapte 'm op, sloeg toen haar arm om 't gebogen kopje van de cyclame, en fluisterde haar wat toe.

Maar „sapperdekriekjes! Daar wil ik meer van weten!” riep Belke, die z'n adem weer terug had gekregen, sprong op den grond, holde naar 't raam, en... „rrrt” hoorde hij, en weg was 't meisje met den gouden bal. Of hij al tuurde en tuurde, en z'n rinkelmuts een heel eind door 't gat van 't venster stak, 't hielp niets. Geen tipje van de gouden haren zag hij meer. Alleen de hooge bergen, en de maan die hem uitlachte, en een leelijk grootstekelvarken dat langzaam aan kwam waggelen en hem spottend met z'n valsche kleine oogjes aankeek. „Dat valt je niet mee, hè meneer drukteschopper!” grinnikte het. „Dacht je dat Klepelkindje naar beneden was





gekomen om jou op te zoeken? Dat wou je wel! Ze kwam enkel maar haar bal halen, hoor!" — „Waar is ze heen, en wat moet ze met dien bal," wou Belke vragen, maar 't leelijke dier was al bezig den berg op te klauteren, in de richting van een klein kerkje, dat heel alleen boven op den top stond.

Verdrietig trok Belke zijn hoofd naar binnen. Maar wat was dat? De witte cyclame hilde! Aan al haar blaadjes hing een groote heldere druppel.

„Wat scheelt jou, ouwe," vroeg Belke gemoedelijk. „Je bent wel niet een van de gezelligsten, maar ik kan je toch niet goed zien huilen. Maar de cyclame liet haar traantjes nog harder stroomen en gaf geen antwoord. „Ik zal 't je maar vertellen," zei de geranium toen. „'t Is om Klepelkindje, dat is een vriendin van de cyclame, weet je. 't Is een heel ongelukkige geschiedenis. Klepelkindje woont daar in de hoogte bij de kerk. Zij is het, die iederen dag de klok luidt. Maar nu is er dat booze stekelvarken, dat haar op alle mogelijke manieren kwelt, omdat hij haar eens ten huwelijk heeft gevraagd, en zij hem niet wou hebben. Uit wraak bewaakt hij haar nu als een gevangene. Den klepel van de kerkklok heeft hij weggemaakt, alleen om haar te plagen, en omdat de klok natuurlijk toch geluid moet worden, kaatst ze er nu met haar twee gouden ballen tegen. Een ervan miste zoeven, en rolde hier naar binnen. En nou heeft dat ellendige dier gezegd, dat wanneer ze met Kerstmis niet voor een echte klepel in haar klok heeft gezorgd, hij haar met huid en haar op zal eten. Ja, dat zei hij heusch!" En de geranium knikte met haar roode kopje, en liet verdrietig haar bladen hangen. Maar Belke schudde zijn schelletjes, sprong weer in de vensterbank, en riep: „Dat zal nooit gebeuren! Ik zal haar redden! Niet alleen een klepel, maar een geheel nieuwe klok zal ik haar brengen. Die mag ze dan hebben, en dan krijgt ze mij erbij, want ze is een lief meisje en, ik wil haar tot vrouw. Ze zal wát blij zijn. Zoo'n mooie kabouter vol gouden bellen te krijgen, inplaats van een stekelvarken. Wat denkt jullie ervan?" Maar toen begon de cyclame plotseling te spreken. „Wees verstandig, Belke," zei ze zacht. „Daar kan niets van komen. Klepelkindje zou alleen van je kunnen houden als je stil kon zijn, en dat kan je niet, met je gerinkel en je geratel. En dan zou je 't stekelvarken, dat een booze geest is, moeten verslaan. Dat kan je ook niet! Ga naar je huis, en eet je havermout, want 't is al ochtend geworden, en ze zullen op je wachten."

Maar Belke ging niet. Hij had zijn hoofd weer door 't venstergat gestoken, en wenkte een koe, die langzaam aan kwam kuieren, haar groote bel om den hals. „Zeg juffrouw Dommelkop!" riep hij. „Mag ik je bel hebben?"

„Wat moet je met een bel, die drie keer zoo groot is als je zelf bent?" vroeg juffrouw Dommelkop wantrouwig, „niet dat ik 't zware ding niet graag kwijt zou zijn. Maar . . ."

„Kom, zeur niet," zei Belke ongeduldig. „'t Is een bruidscadeautje voor m'n meisje." „Als belooning zal ik 't hooi voor je wegpakken dat de kinderen met St. Nicolaas in hun schoenen voor den schoorsteen leggen. Daar gaat-ie!" Met 'n plof stond hij op den grond, sneed met zijn zakmes den leeren band door, waarmee de bel om Dommelkops hals zat, liet haar handig over zijn hoofd wentelen, en daar klauterde hij met 't zware vrachtje 't bergpad op. 't Viel niet mee, want de bel was zóó groot, dat ze den heelen kabouter bedekte, zoodat alleen zijn voetjes nog te zien waren. Maar Belke stapte dapper door, al kon hij niet zien waar hij liep. Zoo klom hij verder, tot hij plotseling een schaterend gelach hoorde, en een hoog stemmetje dat vroolijk riep:

„O, neen maar, kijk nou toch 's! Daar komt een koeienklok met voetjes aan!"

„Dat denk je maar!" hijgde Belke, gooide de bel op zij, kroop er uit en stond toen, trotsch recht op voor . . . 't stekelvarken!

Van Klepelkindje zag hij alleen een glimp van haar gouden haren, zóó vlug ver-

dween ze in de deur van de kerk, die ze dicht had gegooid als Belke er niet gauw zijn voet tusschen had gezet. „Zeg, meiske-Goudhaar, wat doe je toch mal,” zei hij boos. „Kom toch 's te voorschijn. Ik kom je een nieuwe kerkklok brengen en ik wil je tot bruid hebben. Zag je me dan niet?”

„Jawel!” klonk het liefste stemmetje, dat hij ooit gehoord had. „Ik heb je wel gezien, en ik vind je ook wel lief, Maar als je mijn bruidegom wilt worden, moet je me een nieuwen klepel brengen, en die heb je niet.”

„Ha, ha, ha!” lachte het stekelvarken. „Weet je wat hij je brengt? Een koeienbel! Heb je ooit zoo iets dwaas gezien? Een koeienbel als kerkklok! Neen, kleine slimmerik, je bent nog niet slim genoeg. Als je mij verslaan wilt, dan moet je een klepel brengen, een zuiver gouden klepel. En als die er met Kerstmis niet is, dan zeg ik „hap” tegen je bruid en dan . . .” — „Houdt je leelijke stekelsnuit,” schreeuwde Belke, buiten zichzelf van angst en woede. „Dàt zal nooit gebeuren! Klepelkindje, als ik je dat ding dan breng, mag ik dan blijven, en wil je me dan je gezicht laten zien?”

„Ja, Belke,” kwam het stemmetje weer. „Maar alleen als je al die schellen af doet, en zoo stil kunt zwijgen als mijn vriendin, de witte cyclame. Dàn wil ik je bruid zijn, en dan zul je mijn gezicht zien. Zul je dat kunnen?”

Maar Belke schudde verontwaardigd zijn hoofd; wat dacht ze wel, zijn mooie bellen weg en z'n mond houden, hij die zoo prachtig praten kon? Rinkeldekinkeldekinkel”, schudde hij zijn schellen 's extra. „Dàt nooit! Dan maar niet, Klepelkindje!” Nog even keek hij door den kier van de deur. Ze hield allebei haar handjes voor haar gezicht; druppelde daar heusch een traan?

Weg liep hij, zoo hard hij kon den berg af. 't Meisje met de gouden haren zou hij vergeten, een ander zou haar dien klepel wel brengen, en hij bleef de baas van 't kabouterhuis. —



Daar was alles in rep en roer. De kinderen waren gekomen, en namen Belke mee om hem in een nieuw roodzijden pak te steken, waar zijn belletjes eens zoo mooi op stonden. En toen de sneeuw begon te vallen, en Kerstmis naderde, kwam er een groote boom, die er iederen dag schitterender uit ging zien, zooveel glinsterende nooten en gouddraad en gekleurde ballen hingen er aan. Of Belke trotsch was! Hij was de eenige van de vriendjes uit de speelkamer die naar de zaal waar de Kerstboom stond, verhuisd was. Hij, en dan nog de witte cyclame, die de tafel mocht versieren. Erg veel aan Klepelkindje denken kon hij niet eens, zooveel was er te zien en te rinkelen en te praten

met alle flonkerende kennissen die boven en naast hem aan den boom hingen. Ze vonden hem allemaal zoo mooi, en geen wonder! Hij was dan ook een prachtstuk van een kabouter.

En de avond zelf, toen de kaarsjes aan werden gestoken, en alle menschen om den boom kwamen staan! Ze konden maar niet genoeg kijken naar den goud glinsterenden



kabouter, en Belke, stralend van plezier, klingelde zijn vrolijkste deuntje, dwars door de Kerstliedjes die de kinderen zongen, heen. En hij dacht, of hij nu *nét* zoo mooi zou blinken als de sterren die hij door 't open raam aan den donkeren hemel zag flonkeren. Tot 't plotseling was of er een ster viel, een lichtstraal flitste naar beneden, en in de vensterbank stond Klepelkindje in haar witte jurk, met heur gouden haren als een gordijn voor haar gezichtje. Ze hield in haar handen twee gouden ballen, die ze naar den Kerstboom gooide, waar ze dadelijk keurig aan een tak bleven hangen.



„Hier zijn mijn ballen, Belke,” zei ze zacht. „Ik heb ze niet meer nodig. De klepel is niet gekomen, en als ik om twaalf uur de klok niet kan luiden, dan is 't gedaan met me. Goeien nacht.”

Klepelkindje was weer verdwenen. Niemand in de kamer had haar gezien. Maar Belke deed iets wat hij nog nooit in zijn leven gedaan had: hij zweeg. Hij keek naar de witte cyclame, die stil haar hoofdje boog. Ze zei niets, maar wonderlijk genoeg wist hij wat ze wilde, zonder dat ze sprak. Zacht liet hij zich van den boom

op den grond glijden, liep naar de brandenden haard, rukte één voor één al zijn prachtige gouden bellen af, en gooide ze in 't vuur. Ze krompen samen tot een massa, en vormden zich toen tot een lange gouden staaf. „De klepel,” dacht Belke blij, en trok zoo maar met zijn handen de gloeiende staaf uit 't vuur. Wat gaf 't, of hij zich pijn deed, als hij Klepelkindje maar van dat afschuwelijke stekelvarken redde!

Hij stond op om de cyclame nog eens te groeten. Maar die had haar kopje geheven, plotseling vloog de bloem van den steel, en veranderde in een witte duif, die Belke op zijn rug nam, en nu over de sneeuwvelden naar den bergtop droeg, waar Klepelkindje buiten bij 't stekelvarken stond dat zijn blinkende tanden liet zien, en gromde: „Je uur is bijna geslagen. Je kunt de Kerstklok niet luiden; nog drie minuten en dan . . .” Klepelkindje huilde, net als dien dag toen Belke van haar weg was gegaan. Nu sprong hij zwijgend op den grond, en liep zacht, zoodat ze hem niet merkte, de kerk binnen, waar hij den klepel in de klok hing. „Nu maak ik dat booze beest nog even onschadelijk, en dan ga ik stil weg, want Klepelkindje is te mooi om de bruid van zoo'n gewone kabouter te zijn!” dacht hij.

Hij naderde 't stekelvarken, en hief de hand op. Maar op 't zelfde oogenblik begon de Kerstklok te luiden en zóó prachtig klonk den gouden klepel tegen de gouden klok, dat Klepelkindje en Belke beiden in de sneeuw knielden. 't Stekelvarken, dat bij de eerste klank van de klok recht overeind op zijn achterpooten was gaan zitten, stak zijn spitsen snuit in de lucht en gaf een langen gil. Toen rekte hij al langer en langer, zijn romp werd een hoogen stam, zijn stekels spreidden zich wijd uit en veranderden in dennetakken, totdat er van 't booze beest niets meer over was, en er een mooie denneboom voor hen stond. In den top vloog de witte duif die de cyclame geweest was, en toen begonnen de sterren als een zilveren regen uit den hemel te vallen, en zich overal op de groene takken van den boom vast te hechten.

Daar stond nu de mooiste Kerstboom die ooit geweest is! De gouden klok zong door. En Klepelkindje streek zich de haren uit haar gezicht, zoodat Belke recht in haar stralende blauwe oogen keek, legde haar beide handen in de zijne, en fluisterde: „Alles voor jou, Belke.”



HET BOEK MET DUIZEND WONDEREN

door J. P. ZOOMERS—VERMEER.

met illustraties van CLAUDINE DOORMAN.

Toen Jet dien voormiddag om twaalf uur in de klas haar tasch inpakte, zag ze daar opeens in de bank vóór haar het boek nog liggen dat ze Ans had te leen gegeven, het dikke heerlijke sprookjesboek, waar ze zoo veel van hield en dat ze ook aan niemand uitgeleend zou hebben dan aan haar beste vriendin. Maar ze dacht toch stellig dat Ans het haar vanmorgen al teruggegeven had en dat ze het toen reeds in haar tasch gestopt had — en nu lag het daar nog — vreemd! — wat kon ze toch droomen! En haar tasch was al zoo vol, zoodat dat dikke boek er toch eigenlijk nog maar met moeite bij kon. Maar het moest natuurlijk mee. En ze greep dus haar bezit, de tasch puidde nog eens wijd open, en daar ging het dan, met voorzichtig duwen en zuchten. Nu ja... als je ook zoo'n dik boek bezat. Maar eigenlijk kon een leesboek nooit te dik zijn — en dan een met sprookjes! — Ze had het voor haar verjaardag van vader en moeder gekregen en het was een trotsch bezit van haar, bij de andere mooie werken, die ze op een plank in vaders boekenkast had. Je pikte er dan telkens weer eens een uit en las de oude bekende verhalen... Ja... maar o, jij dik stevig sprookjesboek, jij móét er toch in! Het werkte tegen. Wat had ze toch altijd lang werk met haar tasch in te pakken, een verschrikkelijke teutkous was ze feitelijk, de klas om haar heen kon er heelemaal bij leegloopen en ze was vaak de laatste die zich dan haastig kleedde, haar fiets greep en de anderen achterna rende. En nu moest die bobbelende tasch nog aan haar fiets... gut... wat een buik had hij, je zou zeggen dat de heele wereld er in zat! Ze mocht wel eens een groo-tere tasch hebben. Ja... maar als je altijd alles heel netjes... Doch nu zat het er dan toch in en kon ze met haar dikken bundel onder haar arm fluks de klas verlaten. Och, die trouwe Ans had nu dezen keer toch netjes op haar gewacht, al stond ze ook voor school al met één voet op den trapper. Haastig vloog Jet op haar karretje en daar sjeesden ze heen, snel nog een paar anderen inhalend, die echter toch niet zoo ver moesten als zij beiden. Ze woonden allebei in een laan, een eind den straatweg op buiten de stad en je had tusschen den middag je tijd wel nodig. Wat sportten ze er dus weer overheen, nog harder toen de andere meisjes hen al verlaten hadden. Een prettige fietstocht was het toch altijd met je tweeën. Ans ging steeds het eerst weg en met een zwaai schoot Jet in haar vaart dan nog een eind verder. Natuurlijk zagen ze mekaar straks naar school weer terug, want dan kwam Jet Ans halen. Zoo was het al lang gegaan, al den tijd al dat ze naar school fietsten en ze mekaar het aardigst hadden gevonden tusschen alle meisjes. Je was vriendinnen, heel en al, je wist alles van elkaar en leende mekaar je mooiste en liefste boeken — neen, aan een ander zou je dat natuurlijk niet gedaan hebben, want boeken uitlenen?... nou!... en Jet vooral moest er niet zoo zuinig op zijn!



Ze kwamen er onderweg dit keer heel niet toe erover te praten welk sprookje in dien dikken bundel van Jet Ans nu wel het prachtigst gevonden had, dat kwam omdat ze weer in zoo'n renbui waren en dan het plezier, het lachen dat overal uit voortkwam! Neen, achter adem was je vaak als je het huis van Ans naderde en als het hek van haar tuin openstond dan ging ze op haar fiets maar net als een slagersjongen het tuinstoepje over en deed een wilde greep in de lucht tot afscheid. Och ja, dat kwam alles zoo vanzelf als de school weer uit was en ook, omdat je zoo ver woonde.

Vader en moeder zeiden altijd dat het gezond was die beweging te hebben na het lange zitten.

Nee, en je zou toch ook zeker niet in de stad willen wonen!

Toen Jet dezen keer thuis koffie gedronken had, puidde ze nog even haar tasch open om een boek te vinden waarin ze een les voor den middag wilde nakijken; een kwartier had ze daar altijd toch nog wel voor. O ja — en daar zat het sprookjesboek, dat ze dan meteen weer op haar plank in vaders boekenkast zou zetten. Ze pakte het boek — zocht nog iets onder in de tasch, legde er wat boeken en schriften uit en . . . daar had ze opeens *nog* een sprookjesboek. Wat raar . . . ze kéék . . . droomde ze? . . . neen, daar lag het hare . . . hier was het andere . . . precies eender . . . maar dat leek toch wel tooverij! Hoe kwam ze nu aan twee precies eendere sprookjesboeken, als ze er toch maar één uitgeleend had en ook één teruggekregen? Had ze in het hare haar naam al gezet? Neen, dat had ze nog móéten doen. En in het andere stond óók geen naam. Dat de heele tasch niet van Jets verbazing op den vloer plofte, was eigenlijk een wonder. Ze stond er stokstijf van te kijken. Van wie was dat andere boek dan? — of welk was het hare? — Dat kon je niet zien, want ze waren beide nog even nieuw — of ja, eigenlijk zou je zeggen dat *dit* heelemaal niet was gelezen. Zij hield haar boeken altijd erg netjes en Ans ook als je er haar een te leen gegeven had, maar hiér kon je toch zien dat de bladen omgeslagen waren; nu, dan was dit háár boek en dat splinternieuwe? . . . van wie? Ja, wie liet er nu zoo'n nieuw boek in de school achter. Wat een sloddervos! En je zou 't haar moeten terugbrengen. Ze verdiende eigenlijk niet dat ze 't terug kreeg, die prachtige dikke sprookjesbundel. Wat onbegrijpelijk, dat iemand zoo weinig waarde kan hechten aan zulk een heerlijk bezit, dat hij 't gewoon vergéét. Ja, dwaas en mal — maar ook heel erg was het geval. Wie was de slordige? Jet zou 't vanmiddag weten, als ze 't boek weer meegenomen had en aan ieder gevraagd — of als de juffrouw dat even deed voor de lessen begonnen. Typisch, dat er een sloddervos net zoo'n boek had gekregen als jij. En wat zou Ans er om lachen dat zij er twee in haar tasch had gestopt. Maar wie kon weten? . . . Ja, de tasch had wel een verschrikkelijken buik gehad, nu begreep je, dat dit heel gewoon geweest was. Zoo . . . dit ging dan terug. En haar eigen boek zette ze toen weer netjes op de plank in vaders boekenkast.

Moeder van Jet had natuurlijk óók gekeken naar die twee eendere boeken. Ja, ze moest dat eene maar weer meenemen, moeder begreep ook niet wie zoo'n mooi boek maar als een bagatelletje kon beschouwen en het maar zoo in een schoolbank kon laten liggen. Dat kind had zeker te veel. Ze was zoo'n boek dan niet waard. Maar ze zou er vanmiddag stellig toch wel weer om komen. Moeder was ook benieuwd om vier uur te vernemen, wie dat laksche juffertje was.

Maar het meisje dat het boek op school verloren moest hebben kwam dien middag heelemaal niet om haar vermiste schat op te sporen. Neen, ze kwam heelemaal niet, *want* . . . ze was er niet. Het werd al maller, al vreemder.

Onderweg naar school hadden Jet en Ans er al hard om gelachen. Ans had eerst gedacht dat Jet gewoon een mopje vertelde. Nee, maar 't was echt — en bij school had Jet het nieuwe boek laten zien. „Ja” — zei Ans toen, „maar dat is pas gekocht natuurlijk,

dat is jouw boek ook niet dat ik gelezen heb, want kijk maar, de bladen zijn nog niet eens opengesneden en dat waren de jouwe immers allemaal wel. Dat is 't beste bewijs. Nou, geef het aan juffrouw Held, je kunt toch aan iedereen niet gaan vragen."

Zoo was 't gebeurd. Juffrouw Held had het boek aangenomen en nu stond ze voor de klas. De les zou dadelijk beginnen.

„Meisjes, er is hier in de klas een boek gevonden. Van wie is het? Een nieuw sprookjesboek: „In Wonderland". En het werd door de juffrouw omhoog gehouden, zoodat iedereen het goed kon zien. Dan was er stilte. Doch geen vinger omhoog of geen stem riep: van mij! Wel keken allen mekaar aan en de juffrouw scheen te turen over allen heen. Verbaasd stond het gezicht van juffrouw Held — en Ans keek Jet bijna in een spotlach aan.

„Da's gewoon idioot!" — zei Ans toen opeens luid.

„De vondeling is zonder moeder" . . . lachte er vooraan in de klas een die erg geestig was.

Maar de juffrouw had natuurlijk geen tijd lang te blijven staan, ze zei, en haar hand met het boek zakte omlaag: „dus is dat boek van niemand? Dat is raar! Het kan toch vanzelf niet in de klas gekomen zijn. Zoo'n keurig nieuw boek . . . dat van niemand is . . ." en de juffrouw bekeek het voor zichzelf nog eens. „Nu, wie zich dan herinnert dat zij het kwijt is, moet het dan maar komen zeggen. Jet Steenstra vond het in de bank vóór haar — ze had het zoo'n boek en nam het toen in vergissing mee naar huis. Jet moet zich dan maar verder met het bewaren van het boek belasten, ieder weet nu dus dat zij het heeft. Ik leg het hier voor je neer, Jet. Als er om vier uur niemand is gekomen, die zich herinnert dat zij het boek heeft verloren, dan ben jij er als opzichteres over aangesteld. En misschien komt de arme boekenliefebster dan wel bij jou, het zou kunnen gebeuren dat ze het voor de heele klas niet wil zeggen dat ze zoo natag met haar bezittingen omspringt."

„Ja, ze schaamt zich vast!" vond Ans weer.

Degene, die het boek verloren had, vond het om zekere redenen dus beter zich op den oproep van de juffrouw niet te melden. Het boek bleef daar liggen en Jet kreeg het later weer mee naar huis. Wat zou de juffrouw met het gevondene beginnen? De meisjes moesten het dan onder mekaar maar uitzoeken, vond ze. Zij hield er niet van, als een meisje zich niet spontaan meldde, om dan te blijven zoeken en te vragen. Kinderen kunnen zulke vreemde redenen hebben om iets te verbergen of zich ergens van te ontdoen, dacht ze. Maar een mal geval blééf dat met het boek. Dat een meisje er niet éérlijk aan gekomen was . . . neen, dat wilde je toch eigenlijk heelemáál niet denken. De juffrouw kende dat boek, zij had het voor eenige guldens geprijsd zien staan. Welk kind dééd nu zoo iets? En uit een andere klas kon het natuurlijk nooit hier gekomen zijn.

De juffrouw zweeg er verder over, maar de meisjes bebabbelden de zaak nog lang. Jet had het boek weer onder haar trouwe hoede mee naar huis genomen en onderweg hadden zij en Ans nog eens terdege er om gelachen. „Nou" — zei Ans nog, „jij hebt er nu twee, jammer dat het geen ander is dat je gevonden hebt. En ik ben benieuwd of ze nog zal komen."

Dat was de eigenares van het boek en Jet hoopte natuurlijk ook dat het vervelende kind maar komen zou. Ze zou dat boek niet eens willen houden, mal, twee eendere boeken te bezitten, maar weggeven, ook al kwam niemand er ooit om, ging toch ook niet, het was je eigendom niet, en de juffrouw had gezegd dat je het onder je hoede moest houden.

Onder je hoede . . . Het was een mal kind dat haar mond niet had durven opendoen toen de juffrouw voor de klas het gevonden boek toonde. Van niemand . . .

ongelooflijk dwaas . . . Wat kon dat kind in haar hoofd gehad hebben dat ze niet voor den dag wilde komen? 't Was toch geen doodelijke schande een boek te vergeten? Je kon enkel van nalatigheid beschuldigd worden, van slordigheid, en was dat kind *daar* zoo bang voor? Liet ze om dat te ontgaan liever dat boek loopen?

„Ja” — zei Ans ook wijs, „malle schepsels zijn er in de wereld, *en*” — wist Ans toen ook nog: „als je 't lang genoeg hebt dan geef je het *toch* maar weg, je kunt nou eenmaal voor zoo'n spook dat boek niet opzouten!”

Ans had altijd van die dikke termen, waar Jet dan trouwens veel plezier in had. „Nou, dan krijg *jij* het,” was Jet toen van meening, „als ik het tenminste een half jaar heb!”

„O *neen*,” zei Ans, „*ik* hoef het niet te hebben!”



Jet had een tante, die tante Clara heette en die vier jongens en een meisje had; een vader was er in dat huis al sinds twee jaar niet meer. Tante Clara had veel moeite met haar gezin door de wereld te komen en als de familie haar niet wat geholpen had, zou het met tante Clara en de haren wellicht treurig zijn gegaan. Maar nu ging het wel, al leefden zij heel eenvoudig in een klein huis, ook buiten de stad, omdat dit voor Fietje, het eenigste en niet sterke meisje, zoo goed was. Om Fietje was tante met de kinderen eigenlijk uit de stadswoning weggetrokken. Want heel gauw nadat de vader was heengegaan was Fietje gaan sukkelen en zij was nóg niet beter. Dat arme kind bleef zoo lang ziek. Tante had wel gedacht dat ze buiten in een huis met een tuin veel gauwer zou opknappen en de dokter had dat ook verwacht, maar Fietje had dat verlangen niet bewaarheid en was maar zoo sukkelend en zwak gebleven. Al zoo lang was ze ook niet naar school geweest, ze kreeg thuis wat les van een juffrouw — als Fietje tenminste zin had, want altijd had zij dat lang niet, hoewel de dokter had gezegd dat het toch maar beter voor haar was als zij hier en daar wat mee bezig bleef; maar als Fietje geen lust had in lichte dingen leeren — of niet eens naar voorlezen wilde luisteren — ja, dan was dat wel bedroevend, en vooral voor tante Clara, die toch zooveel hoop op Fietje gevestigd had, haar eenigst meisje. Tante Clara kon zelfs de gedachte niet ver-

dragen, dat Fietje nooit sterk zou worden, dat ze een zwak meisje zou blijven . . . of . . . maar neen, dat tante haar óók eens zou moeten missen, dat werd natuurlijk door tante heel en al met angst werworpen. Fietje moest beter worden, Fietje moest een flinke gezonde meid worden, zooals haar vier broers ook allemaal flinke, vroolijke, levenslustige jongens waren. Met die vier had tante nooit een dag te sukkelzen, ze waren blozend van welvaart. Maar dat Fietje . . . o, ze had tante — en dan vanzelf ook de familie — al wat zorg gegeven, al zei ieder ook altijd tegen tante Clara zelf, dat alles kon, en dat Fietje toch eenmaal best snel in de goede richting kon gaan om weer gezond en fleurig te worden, zooals andere meisjes ook zijn. En dan hadden tante Clara's oogen toch nog wel dikwijls geglommen. Ze wachtte dus maar altijd op Fietje's beterschap — en de heele familie deed dat met haar mee. Die vier blozende jongens zouden eenmaal van tante weggaan, maar dat Fietje zou dan blijven. O . . . hoe zou tante het zonder dat meisje kunnen stellen? Neen, het was toch zoo vanzelfsprekend, dat zij het gemis van Fietje toch altijd maar heel ver wegwierp.

Maar zelf lag Fietje daar maar zoo stil kwijnend neer in de kamer bij tante Clara, waar ze nooit alleen was, en toch geen oogenblikje opgewekt kon zijn. Fietje was erg neerslachtig, bedroefd vaak, en de dokter had gezegd dat *dat* heel slecht voor haar was, want bedrukt zijn, zoo stilletjes tobben, dat maakt geen zieke beter, dat maakt hem juist erger en wat moet de dokter dan doen? Ze moest toch eens ergens lust in probeeren te krijgen en niet zoo lang achtereen zoo doelloos liggen kijken, moeder, en de juffrouw die haar wat wilde komen leeren, wilden toch zoo graag met haar bezig zijn. Ja, dat deed Fietje altijd maar, kijken en nog eens kijken . . . met triestige oogen, en je wist niet waarnaar. Speelgoed — poppen — boeken — neen, 't was alles niets voor Fietje, ze was moe, ze had geen lust, je moest haar niet plagen, zei ze. Ja, een zorg was kleine kwijnende Fie voor tante, die *alles* al bedacht had voor haar, maar nu niets meer wist en maar wachtte, ja waarop? . . . dat wist tante natuurlijk zelf niet. Of was het toch op Fietje zelf, dat ze eens toch zou gaan zeggen: ik *wil* beter worden. Wat je wilt dat kun je, zeggen alle menschen. Ja . . . en waarom wilde Fietje het dan *niet*: beter worden? Als ze het nu eens *flink* zei en dan ook *probeerde* om eens vroolijk te kijken en te lachen. Wat zou tante Clara blij zijn, wat zou de heele familie blij zijn!

Als Fietje *zelf* nou maar eens ging meehelpen, zou *alles* dan niet te winnen zijn?

De groote menschen zeiden van wèl, maar Fietje zelf deed het niet. En je kon haar belangstelling nu nergens voor winnen.

Dat was diep droevig.

Er waren vier ooms en tantes in andere plaatsen, die ieder voor een van de jongens van tante Clara zorgden; toen oom stierf was dat zoo besloten, want tante bezat te weinig geld om de opvoeding van de kinderen behoorlijk te doen zijn. Zoo ging dat nu alles goed, de ooms en tantes deden hun goede daden uit de verte, de vier jongens leerden goed, tante was heel erg tevreden over ze. Zoo zou het gezin toch misschien wel weer gelukkig zijn geworden na ooms dood — al zou je den goeden oom nooit vergeten — als daar maar niet Fietje was geweest met haar langdurig lijden. En het was het ergste: Fietje was van jullie — ze was van vader en moeder en Jet. Want toen de andere vier tantes en ooms de vier jongens hadden genomen — niet in werkelijkheid, maar in gedachten, zoo, dat zij uit de verte voor hen zorgden — toen hadden vader en moeder van Jet beloofd dan alles voor Fietje te doen, haar moeder te helpen in de zorg voor het leeren, voor wat Fietje noodig had, voor alles. En tante Clara had dat ook alweer dankbaar goedgevonden — als zijzelf toch niet zoo veel had. O, het was wel leuk dat vader en moeder van Jet Fietje hadden gekregen, dat zij hun pleegkind geworden en niet meer het nichtje was. Het was nu toch haast net of Jet een zusje aan

haar had. Ja, maar Fietje had dan liever niet ziek moeten worden, en dan zoo lang ziek blijven, dat was toch erg. Vroeger kwam ze wel springend geloopt, ze kon lachen en spelen, dol doen als de vrolijkste, maar nu . . . dat pleegkind van jullie . . . o, het was verdrietig. Die andere tantes en ooms hadden allen een robusten stevigen blozenden jongen, je moest het zien, welke beertjes het waren, waarom moest Fietje daar nu zoo van verschillen, jullie kind, dat je bij tante Clara je zorgen mocht geven, het zoo eens vertroetelen, omdat ze toch geen vader meer had. Een ziek kind om voor te zorgen . . . en dan een kind dat niets wilde, dat nergens plezier in had, dat je maar plaagde, wát je ook verzond. Dat was eigenlijk de zwarte plek in Jet haar leven. Want als Fietje niet opknapt en maar ziek bleéf, altijd en altijd, dan was het net of je daar schuld aan had, of je niet genoeg voor haar deed, en je wist toch van jezelf dat je wel *alles* voor haar wilde doen en vader en moeder ook. Of je nu al zou zorgen voor een dokter, en voor drankjes, of je al beloofde dat ze eens met moeder naar de zee zou mogen als ze weer beter was, het gaf je niets, als Fietje toch maar kwijnend bleef kijken en zoo slap ja zei en misschien neen meende. Het kind wil totaal *niets*, je *kunt* haar niet uit die gedruktheid halen, had moeder van Jet ook gezegd. En wat een zegen zou het zijn als je dat *wel* kon! Als ze maar opgeruimder werd was al zoo veel gewonnen.



O . . . Jet peinsde er ook meermalen wel over wat ze wel voor Fie kon doen, ze had al veel verzonden, al zoo veel geprobeerd, nu wist ze ook niets meer. Ze was net als de groote menschen: uitgedacht, geen plannen kwamen er meer in haar hoofd, alles had immers toch schipbreuk geleden. En Jet was héúsch knap in het bedenken, zeker, want tante Clara had zelf gezegd dat ze zoo vindingrijk was. Lang had Jet gehoopt, dat ze eens iets zou vinden om Fietje beter te maken, maar . . . hoe knap je bent, er schijnen altijd machtiger dingen te zijn dan jij weet. Jet had wel knapper willen zijn dan een dokter en ze *had* zich ook een tijd verbeeld dat ze veel zou kunnen, méér dan eenig ander voor Fietje zou kunnen doen: Jet zou haar voorlezen, Jet zou poppenkleeren met haar maken, Jet zou alle vrolijke dingen van school en van vriendinnen vertellen, ze zou Fietje bloemen meebrengen, uit de wei en uit den tuin en zeggen: ruik es! — je moet beter worden, dan ga je weer méé en pluk je ze óók! O, Jet zou het zoo heerlijk en zoo stevig zeggen. Ze had ook wel tot Fie gepraat tot haar keel er droog van werd. Maar . . . een geneesmiddel was dat alles voor kwijnend Fietje niet geweest en Jet had ten langen leste moeten opgeven nog eens iets te vinden dat voor een ziek meisje beter was dan bezoek van den dokter en alle drankjes en alle bekertjes melk, waarbij tante Clara alles moest verzinnen om ze maar bij Fie naar binnen te krijgen. Neen, Jet was ten einde raad — net als alle groote menschen nu ten einde raad waren. over Fie — ze wilde het wel weten. En ofschoon Jet een vrolijke meid was en met haar vriendin Ans overal om lachte, in een hoekje van haar hart leefde dat donkere: haar zorg voor Fie, haar nichtje, hun pleegkind, dat ze half hadden gekregen na den dood van Fietje's vader en voor wie ze toch niets konden doen, niets . . . niets . . . niets. . . Ach, niets is zoo'n akelig leeg woord. De andere ooms en tantes hebben die vier springende, kerngezonde jongens, die goed leerden, die lief voor hun moeder waren, want werkelijk, die bengels waren zoo gezellig, er was niemand die niet van die vier reuzensnaken hield. En dat jullie nu net dat Fietje had gekregen, waaraan je ook graag veel plezier beleven zou. Ja . . . 't was naar, maar och, je zou er Fie ook weer niet om willen missen. Ze was al zóó in je leven, je zorgen om haar woonden zóó heel diep in je, dat dit al zoo behoorde, net of ze een kind van je allen was, een stil lijdend poppetje, waarover je altijd moest denken, zonder er raad voor te weten en

dat je toch nog zoo lief vindt, al heeft ze je zoo veel teleurgesteld. Ze kan het natuurlijk niet helpen, niemand is voor zijn plezier ziek en och . . . je moet maar geduld met haar hebben.

Zieken hebben een doel, ze leeren je veel, had moeder laatst eens voorgelezen, een heel wijze man had dat gezegd. Ja, zieken leeren je veel, al was het alleen maar, dikwijls om ze te denken. Vroolijke Jet vond werkelijk, dat zieke Fie haar al veel geleerd had, en zeker geduld, zeker wachten, en óók nog wachten op dat wonder, waarmee Jet haar zieke nichtje genezen zou. Ja werkelijk, Jet geloofde daar telkens voor den zooveelsten keer nog weer in.

Wat het dan zou wezen?

Wonderen gebeuren toch nog wel eens.

Wie er niet in gelooft . . . nou, maar dan kun je nergens meer in gelooven en Jet geloofde veel te graag in sprookjes, een sprookje zou ook de genezing van Fietje kunnen zijn.

Als het nu maar eens kwam. . . .

Jet kon er veel om zuchten.

Maar de feestdagen kwamen in den winter en dan moest ze zoo veel bedenken, voor iedereen, maar voor Fie bovenal. En als ze dan eindelijk iets wonderlijks deed, het wonder, ze zou er wel dag en nacht over willen denken.

Ja, Jet was in moeilijke omstandigheden deze dagen. Ze had er rimpels van in haar voorhoofd.

Want het was zoo gauw al weer winter geworden en daar kwam de Sinterklaasdag aan, waarop je voor Fie verrassingen moest hebben. Wie kon zoo'n kind verrassingen geven? Ze keek alles nauwelijks aan. Ze lachte wel, een stil, zuur lachje bij wat je deed, alsof ze wilde zeggen: nou ja . . . ik zie het wel . . . leg het maar neer . . . het is goed. En den anderen dag lag het daar nog en je wist, dat het haar toch geen plezier had gegeven. En wat moest Jet dan nu toch bedenken voor Fie haar Sinterklaas? Al klemde ze honderd rimpels in haar voorhoofd, dan zou ze het nóg niet weten. En als ze er met dien Sinterklaasdag dan maar geweest was, maar het werd nog veel erger, want Kerstmis — dan liet je een ziek kind óók niet liggen, en het toppunt van alles: in Januari kwam Fie haar verjaardag. Och . . . maar dat Jet reeds voor December geen slapelooze nachten doorbracht, dat kwam zeker omdat ze zoo gezond was. Een groot mensch zou er stellig een paar grijze haren van gekregen hebben. Want vroeg je moeder, vroeg je vader, dan zeiden ze juist: maar kind, dat is nu net iets voor *jou* om te bedenken, *wij* weten niets meer, maar kom, *jij* bedenkt wel eens weer wat nieuws, *jij* kent Fie het beste en je bent altijd zoo vindingrijk, denk er maar goed over, er komt voor Fie vanzelf weer iets in je gedachten.

Die groote menschen, ze babbelen toch soms maar wat. *Wisten* ze van Jet haar moeilijkheden? *Vindingrijk*? Als er niets meer te vinden *was*! O, je vader en moeder kunnen toch niet altijd diep in je kijken. Jet was dit keer zoo vreeselijk ten einde raad. En Ans — haar vriendin? Je zag Ans haar gezicht ook al: ja, wat zou *ik* weten? Dat kind wil immers niets! Nee . . . niets . . . O, dat woord moest niet bestaan, het *was* een afschuwelijk woord. Als Jet dat woord maar kon breken. Ze zou! . . . ze zou! . . .

De tantes en ooms stuurden uit de andere plaatsen ieder wat voor den eigen jongen bij tante Clara. Dat was leuk, je kon ze overal plezier mee doen. Ze vlasten op dien Sinterklaasdag, ze kregen van alles nieuws: kleeren, boeken en nog een stuk speelgoed. 't Werd altijd een nuttige Sinterklaas in tante Clara's huis. En jullie pak voor Fie moest ertusschen, tante bewaarde alles altijd tot dien avond, dan kwam het voor den dag en begon het feest. Je ging er wel kijken, het huis van tante lag toch maar een

kwartier ver. Ja . . . en je kon er toch nog wel lachen, leuk konden de tantes en ooms versjes maken, en dan wat tante Clara deed en het leuke dat ook voor jou voor den dag kwam. Alleen als de pakjes voor Fie weer kwamen — en dat pakje uit Jet haar huis, alles wat Jet had bedacht. Ja, het was . . . het was . . . ach, die Fie was een donker angstig dingetje altijd.

En nu voor Sinterklaas moest Jet toch zoo sterk denken aan die twee vorige Sinterklaasavonden bij Fie. O, ze had nu eigenlijk toch heelemaal daar niet om moeten denken, maar 't kwam zoo telkens in haar hoofd, ze kon er niets aan doen. Het maakte het verzinnen van iets leuk of aardigs toch zoo tot een onmogelijkheid, terwijl je bibberde voor den staart die er achter aan kwam: Kerstmis en Fie haar verjaardag nog geen maand daarna. Als het *kon*, dat een kind grijze haren van verschrikkelijk denken kreeg, dan . . . maar als kind krijg je geen grijze haren, anders *had* . . . nou, Jet wist het!

Zoo zag je warempel tegen feestdagen op, die toch plezierig moesten zijn.
Als Fietje dat nou toch eens allemaal van Jet geweten had!

En toch was het met Sinterklaas voor Fie weer voor elkaar gekomen. Jet had toch zeker wel een bijzonder vindingrijk hoekje in haar hart nog niet aangeboord, ze vond 't werkelijk een aardig pak toen het naar Fie toeging. Het was van vader en moeder en haar en Jet had het wèzenlijk alles bedacht. Moeder, vader, Ans ook, hadden het schitterend gevonden. Er zat in het pak: een doos met kleurige kluwens wol, patronen en haakpennen, om een gezellige poppengarderobe te haken; een doosje met kerstboomversierselen — er wordt toch ieder jaar wat gebroken en er moet dus weer bij — en Fie kreeg ieder jaar een boompje voor haarzelf — omdat ze ziek was natuurlijk. Is dat nu vreemd om met Sinterklaas iemand iets voor den kertsboom te geven? Ja, maar Jet had er toch een heelen dag over zitten tobben eer dat kwam. Ze zou dus maar zeggen dat het mooi bedacht was. Moeder zei dat ook.

Dan was er: een pak kleurige poppenlappen. Alweer voor Fietje haar vier poppen, waar ze niet naar keek, maar ja, misschien ging ze er dan *wel* naar kijken, wou ze iets nieuws maken of vroeg ze of haar moeder het wilde doen. Jet had die halve ellen goed in een winkel gekocht — met Ans — en ze hadden de juffrouw veel rollen laten uithalen eer ze besloten. Maar toen waren het toch leuke fleurige lappen — wat zou je er zelf dol mee geweest zijn! — maar 't was voor Fietje, en toen had je er nog een bosje stroo om een hoedje te maken bij uitgezocht. Zoo'n hoedje, daar kan iedereen je mee helpen en tante Clara was zoo handig. Ja . . . als Fietje nu maar . . . maar ze *moest* dat dezen keer nu wel zijn. Dan was er ook nog een schaartje in het pak, zoo echt in een leuk etuitje — en dan nog — denk eens! — een paar skisokjes voor Fie, om in huis aan te doen voor de kou, als ze in den langen stoel lag. Een paar warme slofjes had ze, maar die skikousjes kunnen toch ook wel lekker zitten. En misschien begon ze dan eens te denken aan in de sneeuw loopen, of in een slee zitten, wie weet . . . Als je aan leuke dingen gaat denken, dan kun je toch óók al beter worden. Ja, 't waren alle vondsten van Jet geweest. En toen kwam de Sinterklaasavond bij Fietje in huis.

Wat zou ze er later van zeggen? *Was* het gezellig geweest? *Had* Fie nu eens een blij gezicht gezet, waarom tante Clara en iedereen toch zoo verheugd zouden zijn geweest? Fie had gelachen? Neen, Fie had *niet* gelachen, tenminste niet van harte, niet of ze echt blij was gemaakt, maar weer zoo'n beetje zuur, zoo sip, als dacht ze net als andere keeren; nou ja, 't is wel aardig . . . hm . . . leg het maar neer. 't *Was* weer niet anders geweest dan andere keeren. Verschrikkelijk toch. Als je je hoofd daar nu toch suf op gedacht hebt. Dan moest Jet maar nooit meer denken, *nóóit* meer. Je eigen Sinterklaas werd er haast nog door bedorven. En nu had Jet nog wel gedacht,



dat ze 't wonder, waardoor Fie beter worden kon, bedacht had. Wat een pech — wat een misrekening! Neen, dagen later lagen de dingen nòg bij Fie en ze had er niets aan gedaan en ze had de skisokjes niet aan. Je kunt aan snééuw denken, Fie! — aan sleeën! Ja . . . goed . . . En toen een keer zei ze: wil jij ze aan? Iets wat je zelf gegeven hebt! Je werd natuurlijk niet kwaad op het kind, 't zou schandelijk wezen, ze kon nu eenmaal nergens vreugde in hebben, kwijnende Fie, maar een érge ziekte is dat wel, hoor, altijd zoo in den put zijn, altijd zoo terneer gedrukt. Arme tante Clara . . . het zag er na Sinterklaas zelfs eens uit of tante gehuild had. Had tante óók iets van Fietje verwacht met den feestdag? Och . . . och . . . och! En je zuchtte zelf maar eens en liep dan hard weg. Neen, je wist nu niets meer, nooit meer, geen enkel groot mensch hoefde ooit meer te zeggen dat je nog eens wat voor Fie bedenken moest.

Maar toen werd het Kerstmis. En je kunt nu wel zeggen dat je niet meer wilt, dat je nooit in je leven iets meer weet, maar als moeder tegen je zegt: Jet, heb je nog iets voor Fietje bedacht om bij haar kerstboompje te leggen? Ach, we móéten toch kind! Bedenk voor ééne keer nog eens wat! Wat moet je dan? Je kunt wel blijven piekeren over dien mislukten Sinterklaasavond, tenslotte schiet je er niets mee op, je moeder blijft vragen: weet je al weer wat, Jet? Met Sinterklaas had je toch ook weer zoo leuk alles bedacht. Nu, was dat leuk geweest? Moeder — moeder! Maar Jet was een goede meid en ze ging alweer haar hoofd plagen: bedenken — bedenken — och lieve tijd, dat Jet haar bol niet uit elkaar sprong. Ook met je spaarpot voor je zitten, er van moeder nog wat bij krijgen, 't kon geen vreugde geven, Jet wist tòch wel dat ze weer te dom zou zijn om het echte nu eens eindelijk te weten, je moest een kind zijn met een wonderhoofd, een mensch uit een wonderland. Neen, haar hoofd was toch zoo leeg als een pot. Jet zou maar een beetje gaan zitten lezen dezen keer en misschien viel haar onderwijl dan nog iets in. Ze had anders met Sinterklaas genoeg bedacht. Maar moeder vond het niét genoeg. Moeder verwachtte wéér . . . Ja, Jet brengt wel uitkomst, zei ze, Tante Clara was bedroefd, tante keek nu elken dag zoo bedroefd. En daarom wilde moeder nog eens weer iets doen: Fietje zou een klein kerstboompje met een paar geschenkjes hebben. Tante's eenigst meisje . . . En als Fie er nu eens niet meer was? . . . Toen ontstelde Jet toch zóó, dat ze met hoogrood gezicht voor vaders boekenkast stond, om van haar plank een boek te zoeken. Lezen . . . als Fie maar van lezen of van voorlezen hield. Mooie boeken waren er in de winkels genoeg, Jet zou wel een prachtig gehaald hebben. Zou ze 't dan nog eens met een leesboek probeeren? Een sprookjesboek misschien? Als Jet ziek was, nou, laten alle menschen en kinderen dan maar boeken brengen, ze zou lezen van den morgen tot den avond, en genieten . . . en het ziekszijn vergeten. Sprookjes waren toch zoo lief, zoo dol, zoo heerlijk. Zij nam haar boek: „In Wonderland”. Ja, ze stonden in vaders kast op haar plank naast elkaar, want ze had er immers twee. Dat eene had zij toch in school gevonden en toen mee naar huis mogen nemen om te bewaren? Een eigenares was er nooit om gekomen, dat boek sliep maar in de kast. Als ze nu eens . . . als ze nu eens . . . ja, als ze dat tweede sprookjesboek nu eens aan Fietje gaf? Was dat raar, Fie bij haar kerstboompje een gevonden boek te geven? Maar het was splinternieuw, nog niet eens opengesneden, het was van niemand. Jet had er nog eens met de juffrouw van school over gesproken en die had gezegd: je hebt het nu lang genoeg, doe er maar een goede daad mee. Kon je Fie nu dat boek geven? Niet omdat je niet graag geld voor haar uitgaf, maar omdat alles toch altijd tevergeefs was en waarom moest je dan naar den boekwinkel om een boek te halen, dat ze misschien tòch niet inkeek, dat dagen en weken weer bij haar zou liggen, tot tante het maar weer eens wegborg, en hoopte, dat Fie er dan om vragen zou, wat toch nooit gebeurde. Je kon het moeder vragen. Ja . . . van wie dat boek dan toch eigenlijk wel was geweest. „In Wonderland.” Zij

had haar sprookjesboek al wel drie keer gelezen, zij las het nu weer. En zij genoot er telkens opnieuw in. Een boek is nooit oud, als jij het zelf door je liefde altijd maar nieuw maakt. Ja . . . dan zou ze Fie dit boek . . . En toen zei moeder dat dit heel goed was en dat ze het met Fie dan maar eens met dat boek moest proberen. 't Is waar . . . zei moeder nu ook zoo stil, 't is misschien toch weer vergeefs geld uitgeven voor haar, houdt je spaarpot dan nu maar dicht, en ach ja . . . Fietje's verjaardag komt toch óók nog. Al over drie weken. Bedenk dan in al dien tijd nog maar eens iets voor haar verjaardag, nu ben je dan van het denken af. Ja, jouw liefste boek: „In Wonderland”; dééd het maar een wonder, dacht Jet, kon Fietje die verhaaltjes nu maar eens met vreugde lezen.

Jet was blij dat ze nu opeens van het vreeselijk lastige af was. Ja, dat was dan nu zoo ineens; dat gevonden boek hielp haar plotseling heerlijk. Haar eigen boek had ze voor zich, het andere lag naast haar; ze zou het open snijden, heel voorzichtig, dat als Fie er in bladeren of plaatjes kijken wilde, het nergens haperde. Want dat is zoo vervelend als je ergens benieuwd naar bent. Dus Jet sneed met aandacht de dichte vellen open, ze vergat ervan in haar eigen boek te lezen. O, wat was ze toch blij geweest, toen zij dit boek had gekregen, ze had nooit mooier gelezen, neen waarlijk, in de heele wereld was geen boek als dit. Daar kon je nu alles bij vergeten als je 't las, zelfs wie je was, totdat je dan ineens weer opkeek en een gevoel had of je uit een ver vreemd tooverland kwam. Ja, daarom heette het ook „In Wonderland.” Boek . . . jij . . . hè toe . . . doe nu óók eens dat wonder dat niemand doen kan, geef Fietje belangstelling voor je en laat haar eens vergeten dat ze zieke Fietje is, we zullen je allemaal zoo dankbaar zijn en tante . . . tante Clara zal misschien wel bij je huilen. Boek . . . je bent een wonder, en bij alle teleurstellingen die ik gehad heb, gelóóf ik toch nog weer in jóú, omdat ik zooveel van je hou, omdat je zoo lief bent. Boek . . . met je honderd . . . of wel duizend wonderen in je, kun je dat *eene* wonder er dan niet bij doen? Wat een geluk zou je daar velen toch mee geven. Als je bij Fietje onder haar kerstboompje ligt, kan er dan niet dat *hééle*, *hééle* mooie lichtje in jóú zitten?

Het was of Jet binnen in zichzelf tegen dat boek praatte. Ja . . . het wàs misschien wel zoo, dacht Jet, dat ze wel eens een beetje mal kon doen. Doch toen sneed ze weer netjes door en maakte het heele boek voor Fie klaar. Hè . . . het was een heel karwei. En toen had ze nog een poosje om te lezen, het andere boek bleef trouw bij haar liggen.

En dat lieve sprookjesboek. Fietje kreeg het bij haar kerstboompje. Jet was er ook en vol vuur zat ze Fie te vertellen van al het mooie dat er toch in dat boek stond. O, Fie moest nu eens beslist gaan lezen, of als ze wilde zou Jet ook wel komen en voorlezen. Wilde Fie dat? Wilde ze nu eens blij zijn om dit boek? Jet had er ook zoo een, Jet kende het, ze zou alle sprookjes en verhalen zoo na kunnen vertellen. En kijk eens de platen! Toch allemaal zoo snoezig! Dit . . . en dit . . . en dit! Zàg Fie het? Vond ze 't niet keurig? Er staan wel duizend wonderen in Fie, en als je ze gaat lezen, nou, dan weet *ik* dat je van plezier wel beter zult worden.

Jet wist een plaat die zoo dol snoezig was, ze zocht die en zette het boek een eindje van Fie af zoo open tegen een stoelrand aan. Moet je eens kijken, Fie, daar kun je den *héélen* dag naar kijken en het verveelt je nog niet. En deze plaat ook vooral. Toen sloeg Jet nóg wat bladen om, ze wist de aardigste platen zoo gauw te vinden. En Fietje lag te kijken, ze knikte heel eventjes, maar ze zei niet: doe het boek maar dicht en *als* ze dat gezegd had dan zou Jet het toch niet gedaan hebben. Neen, het boek bleef daar staan, met de plaat naar Fie toe en zij zou er in de kamer nu altijd naar kunnen kijken, zelfs wel móéten kijken. U moet het boek niet wegnemen, tante, zei Jet zacht tot tante Clara, en de jongens mochten het ook niet doen. Ze beloofden dat Jet toen allemaal. En Jet ging weer bij Fietje weg en zij liet het wonderboek daar achter, dat moest zijn

plicht doen, zijn heerlijken plicht, dacht Jet. Ze vertrouwde er toch zoo vast op. Want anders . . . zou het wonder met Fietje wel nóóit meer gebeuren.

En de kerstdagen gingen voorbij, Oud- en Nieuwjaar kwam, en heel vaak in die dagen keek Fietje tegen die plaat in het boek aan, 't was vreemd, maar haar oogen gleden er soms vanzelf naar toe, ook als ze er heel niet aan dacht. Wat was het voor een plaat? 't Was net een schilderijtje. En ze kon het van hier af goed zien.

Het stelde een kabouter voor die op den rand van zijn kruiwagen zat, vlak bij een grooten den en die een praatje scheen te houden met een klein in 't licht gekleed wezentje dat op een draad zat te schommelen. Ja, als je nu goed keek, was die draad er een tusschen twee spinnewebben, en in ieder web zat een groene spin en keek toe. Dat lichte teere wezentje was zeker een elfje, of een nimfje — Fie had in zoolang geen verhaaltjes meer gelezen dat ze goed moest kijken om te weten wat die plaat wel bedoelde. Dat nimfje schommelde dan op een draad die de spinnen voor haar gemaakt hadden, ze zat daar nu en babbelde met den kabouter die eigenlijk werken moest, maar die toch zoo'n schik had in haar verhaaltjes, want zijn oud wijs gezicht lachte haar vroolijk toe. Dichtbij den ouden kabouter stond nog een dikke paddenstoel en ook een groene varen, waar een nieuwsgierige eekhoorn zijn puntig snoetje doorheenpiepte, hij wilde zeker kijken wat er te doen was op dat plekje in het bosch en durfde toch niet goed voor den dag te komen, omdat hij niet brutaal gevonden wilde worden. En dan stonden daar rondomheen struiken met bessen, allemaal van die dikke rijpe wonderlijke blauwe bessen. Wat een groote! Zoo groeien ze zeker in sprookjesland! Ja . . . heel vroeger had Fie ook wel eens boschbessen geplukt, toen ze nog gezond was en ver kon wandelen. Heerlijk was dat wel geweest . . . ja heerlijk. Nu ging Fie nooit meer uit en ze gaf er ook niet om. Ja . . . och . . . maar die plaat in het boek was toch wel aardig. Fie wilde er dan wel naar kijken. Ze had vroeger wel van sprookjes, van verhalen gehouden, en zelfs van dikke boeken, en van allerlei plaatjes, maar nu . . . al zoo lang . . . och, en Fie zuchtte, je kon er niets aan doen, je werd ziek en dan . . . Maar wat een dikke bessen daar toch aan die struikjes op dat plaatje, en wat keek die eekhoorn eenig wijs, het was of hij zoo zou gaan praten. Wat zouden dat nimfje en die kabouter samen babbelen? Je kon het weten als je het sprookje bij de plaat maar ging lezen. Ja . . . lezen . . . maar Fietje had er toch geen lust in. Jet zou het ook wel kunnen vertellen.

Zoo lag ze te kijken naar het boek en naar die aardige plaat, stille, kwijnende Fie, en het was toch heusch zoo vreemd dat het boek en de aardige plaat haar werkelijk wat zeiden. Fietje . . . waarom ben je zoo lang ziek, kind? En waarom wil je je moeder niet eens het plezier doen door eens een keertje een beetje opgewekt te zijn en wat vroolijk te praten? Het hoeft toch werkelijk niet veel te zijn, met een heel klein beetje fleurigheid van jou — en dat wordt beterschap — zou iedereen al zoo erg tevreden zijn. Denk je dan, Fietje, dat het voor je moeder, en voor je broers, en voor je tantes en ooms, en ook vooral voor je eenigste nichtje Jetje, niet erg verdrietig is dat ze maar zoo heel niets met je kunnen opschieten, dat het alles tevergeefs is wat ze voor je doen? En de dokter . . . en al de drankjes . . . en je wilt niet eten, niets vind je lekker . . . o Fietje, maar zoo kan het toch niet blijven gaan, meid, en zoo zul jij ook nooit beter worden. Toe . . . probeer het nu eens heel heel erg goed, kijk naar dit boek, naar deze plaat en trek zoo'n aardig grappig snoetje als dit elfje! Fie, er staan nog veel meer leuke platen in dit boek, ga je ze niet eens alle bekijken? Toe dan meid, je wordt er zoo fleurig en vroolijk van. En als je gaat lezen! Al die wonderen! Je wordt zelf een wonder mee. Als je wilt, Fie, dan! Kom, probeer het eens met dat elfje en die grappige, lachende, oude kabouter! En de eekhoorn tusschen de varens zal je ook wel wat vertellen! Straks gaat hij den boom in en ziet hij een heele wereld. En zou je

wel weer eens bessen in een bosch willen plukken, Fie? Nu niet — nu is het winter, en er staan ook sprookjes in het boek van winter, van sneeuw, van wolven — ben je bang? En van onder de aarde en diep in het water, en van op een wolk, van een betooverd kasteel en van betooverde schoentjes; als je *die* aanhad! . . . je kunt het je verbeelden, Fie, en wat je *dan* al meemaakt. Als je sprookjes leest, dan moet je zelf ook van tooveren houden. Dit boek is er vol van, kijk de volgende plaat maar eens, meid!

En toen had Fie aan moeder gevraagd om nu eens een andere plaat van het boek daar voor haar neer te zetten, deze had ze nu al zoo lang gezien. En moeder deed het vlug — en moeder was blij — maar ze *zei* niets; ze ging weer stil aan haar werk, en liet Fietje kijken. Wat zag die nu? En was die plaat net zoo leuk als die van het elfje, schommelend op haar spinnewebbedraad?

Het was een optocht van dwergen en ze droegen een wonderlijk klein kereltje in een vuurrood pakje voort in een mandje van gevlochten varens, het ventje had een typische lange roode muts op die over het groene korfje heen bengelde. Konijntjes zaten nieuwsgierig tusschen het mos en de struiken en wonderlijke vogels keken aandachtig van de takken. Wat was dat voor een optocht en waarom werd dat mannetje door de kabouters gedragen? Was het een wonderlijk prinsje? Een verloren kind? Ook *dat* kon je weten als je ging lezen. *Wilde* Fie lezen? Jet had wel erg vriendelijk gevraagd dit nu toch eens te doen. Ze had Fietje ook aangekeken als: alle andere dingen hebben niet geholpen, nu weet ik nog dit eene maar: lezen moet je in een mooi boek, naar mooie platen moet je kijken. Jet was dol op lezen; vroeger, toen Fie nog niet ziek was, had ze wel altijd erg veel verhalen geweten en Fie had graag geluisterd. Jet was wel lief . . . Jet was haar eenigst nichtje en vroeger speelde ze ook wel met Jet, al was Jet wat jaren ouder. Hoe zou Jet het nu vinden dat ze al zoolang niet meer samen gespeeld hadden? En zoo vaak kwam Jet nog hier naar toe. *Was* lezen werkelijk nog leuk? Fietje kon goed lezen, en waarom *dééd* ze het dan niet? Al las ze dan maar een paar regeltjes. *Zóú* ze? . . . Om alleen te weten wat er bij de platen stond? Het *leek* toch alles wel leuk in dat nieuwe boek: „In Wonderland”. *Zijn* er wonderlanden? Nou ja . . . dan wilde Fie er wel eens in kijken.

En toen gebeurde het groote wonder dat Fietje begon te lezen, eerst maar een paar regeltjes, toen een stukje, en dan al meer. Ja . . . er stonden toch wel aardige dingen in dat boek. Fietje kreeg er haast een kleur van dat er nog zooveel dingen waren, heele mooie toch, en waarin zij geen belang meer gesteld had. Dat kwam door haar ziekte. Nu wilde ze wel één heel verhaaltje lezen. Het vertelde *van* . . . zon, bloemen, bosch, heuvels, bergen en dalen, van beekjes, dieren en vogels, blinkende visschen in een vijver, van koren en klapprozen, van een blauwe zee, rotsen en een kasteel in een rozentuin, van spelende hertjes en booze wolven, van toovervrouwen en heksen, het boek vertelde nu overal van. En stond dat in één verhaaltje? Neen, Fietje zat al veel verder te kijken en telkens een stukje te lezen, ze wist haast niet waar ze beginnen zou en welk sprookje ze het mooist zou vinden, ze keek nu naar alle plaatjes ook. Dat was dan bladeren, maar als Fie dat maar deed . . . kwam het andere vanzelf, dacht moeder, die in de kamer kwam en Fie droomend over het boek in den langen stoel zag liggen. Moeder zei weer geen woord, hoe zou ze? — Als *Jet* dat zag! Wat zou die lieve meid lachen. Ze deed toch altijd zoo veel voor Fie, zonder dat Fietje zich daar nu eens één keer dankbaar om wilde toonen. Maar lachte ze nu? Moeder zou het niet durven zeggen, maar ze zag den kleinen mond zoo grappig vertrekken. O, als de lieve meid nu toch eens . . . werkelijk eens . . . weer flink werd, weer zin kreeg in iets. Moeder liet Fie stilletjes liggen, maar moeder voelde zich een beetje licht in het hart. Er *zijn* nog wonderen — Jet haar woorden — en een wonder zou 't ook zijn met Fietje,

als ze weer een flinke, stevige meid werd. Dan zou moeder toch weer zoo rijk zijn — en de jongens, de heele familie ook. Jet . . . als ze nu eens zien kon, dat Fietje wezenlijk in het boek keek — en ook *las*, leek het wel — want had moeder dat verkeerd gezien? O, als Jet kwam, zou tante het dadelijk vertellen. Jet . . . een stukje van een wonder! — Fietje heeft met aandacht ergens naar gekeken, naar *jouw* boek, meid, en naar al de verhalen en naar de plaatjes. Nu gelooven we weer! . . . nu gelooven we weer! Zou Jet vandaag komen?"

En Jet kwam. „Wel, en heb je gelezen, Fie?"

Het was of Jet een schok door haar lijf voelde toen Fietje opeens zoo flink zei: „Ja! En dit — kijk! — het was een leuk verhaal — en dit ook!" Was dat nu *waar*? Was dat geen droom? Jet had al zoo lang op dit wonder gewacht, dat ze nu niet kon gelooven het er opeens was. Ze keek tante aan, en die keek háár aan, en de jongens knikten tegen Jet, ze wisten 't óók al. Maar wat was dat nu? „Vertel dan eens wat uit het sprookje, Fie!"

En toen kon ze iets vertellen. Jet kon haar ooren niet gelooven. Zou zij dan tòch door iets Fietje hebben kunnen pakken, zoodat zij voor een poosje haar ziekzijn vergat? Of nee . . . Jet had dat natuurlijk niet gedaan, maar wèl deed het dat heerlijke, wonderlijke sprookjesboek met de fijne, lieve platen. O, zie nu wel! Jet kon juichen. Het was een wonderboek en ze had niet vergeefs in dat boek geloofd. Als Fie nu verder las, als ze elken dag met belangstelling de platen weer bekeek, o, dan moest ze wel naar buiten, naar bosch en veld, naar bloemen en vogels verlangen. Het was nu nog winter, maar als je dan maar gaat verlangen dat je eens weer buiten kunt zijn. Van zón en zomer vertelde dat boek zooveel. Nu moesten ze Fie stil laten kijken en lezen en dan zou het wonder nog wel veel grooter worden. Jet zou, als ze ziek was, zich beter kunnen lezen aan boeken, het bestond, want als ze eens een keer niet lekker was en ze bleef thuis van school, dan had ze niet in haar bed geslapen al lag ze er in, maar ze had aan moeder gezegd: geef me maar een boek, het is zoo raar overdag je oogen dicht te doen, ik ga liever lezen en dan word ik vanzelf beter. Den anderen dag was Jet altijd weer als een gezond beertje naar school gegaan. Fie had 't niet willen gelooven, maar heusch, mooie dingen konden je beter maken, alle mooie dingen die in de wereld waren: bloemen en boeken en zón en nog zooveel meer. Fie had gelezen, Fie had platen gekeken, ze had niet meer den heelen dag aan ziekzijn gedacht en zoo moest 't nu elken dag een stukje verder gaan. Jet was zóó blij, ze kon wel van Fie haar huis loopen te springen door de laan toen ze weer naar vader en moeder gingen en dat bericht nu meedroeg. Wat zouden vader en moeder ook kijken, als ze 't vertelde! En tante Clara was toch zoo gelukkig geweest, haar oogen hadden geschitterd. Kom je dan vaak terug, Jet? Dan kunnen jullie mekaar nog eens veel verhalen doen. Nu, en dat zóú Jet. Ja, ze danste nu waarlijk op huis aan. Wat heerlijk werd dat nu, als je weer bij Fie zou gaan lachen en babbelen en zij beantwoordde dat! Fie had zelfs een kleurtje gehad toen ze praatte en haar smalle witte handjes hadden toch zoo stijf dat boek vastgehouden en één mager vingertje wees zoo strak naar dat elfje en het kabouterdje. Ja, dat was ook altijd een van Jet haar liefste sprookjes geweest. Fietje haar anders zoo starende, droeve oogen hadden even een heel klein fonkelingetje in zich gehad. Lieve Fie . . . arme Fie . . . zoo'n lange mooie tijd is voor haar verloren gegaan, maar als ze nu dan nog maar . . . als ze maar geduld heeft in dezen winter nog en op de lente wacht . . . Maar dat zal Fietje toch wel, als het begin er dan nu toch is! O, neen, nu moest Jet dráven naar huis, want de woorden sprongen haar haast van de lippen en je kunt toch buiten niet in de ruimte praten.

Jij wonderboek! . . . lief heerlijk wonderboek . . . ik heb tegen je gepraat en jij hebt het gedaan!

Maar ik had ook zoo héél zeker in je geloofd!

Van dien dag af las Fietje in haar wonderlijk boek. Het vertelde haar aldoor meer. Het leek wel of zij zoo heel lang geslapen had of met dichte oogen had gezeten, of ze niets had kunnen zien. Maar nu ineens kéké ze . . . en Fietje zag weer een heele wereld. Wat prettig, als je in een boek kunt kijken en veel mooie platen zien, als je erbij kunt lezen wat die platen eigenlijk willen zeggen. 't Was winter buiten, en koud, Fie zag het wel als ze door het raam van de kamer in den tuin lag te kijken, daar zag ze vogels hippen, daar lag op een morgen weer sneeuw, och . . . eerst had ze ook niet meer om de sneeuw gegeven, het was toch niet voor haar en ze hield nergens van, maar in haar boek stond een plaat van vogels die zoo'n honger en dorst hadden en die haast bevroren in den harden, nijpenden winter. Toen ging Fie aan de vogeltjes denken en ze ging er ook naar kijken. Strooit U nog wel altijd eten, moeder?" vroeg ze dan, „of doen de jongens het? En hebben ze dat drinkpotje nog? Weet u nog, dat de vogels in den tuin eens een lichtje in een kistje hadden, waar de drinkpot op stond, zoodat het water niet meer kon bevriezen. Dorst is nog erger dan honger voor vogels, nietwaar moeder?"

„Ja, dorst is heel erg," zei moeder, „maar wij zorgen overal voor, als alle menschen zoo doen, dan lijden de dieren geen gebrek." En moeder kwam bij Fie en sloeg den arm om haar heen en kuste haar. „Je bent zoo goed, lieve schat," zei moeder bewogen, „als ik nu maar gelooven kon dat . . . je zoo flink en opgewekt zou blijven. Wat lief dat je nu om de vogels denkt! Vertelt het boek nog meer? Ja, heel véél zeker nog. Ga je nu weer van lezen houden? En heb je wel gezien hoe blij Jet toch was toen je zoo met haar over het boek praatte? Nu moet je nog méér lezen en haar weer een groot verhaal doen als ze weer komt. En moeder is toch zoo gelukkig als je maar even lacht. En nu heeft moeder dat geluk gevoeld."

„Ja" . . . zei Fie zacht en ze kuste moeder ook, ze deed zelfs den arm om moeders hals. Later las ze dan weer verder. En Fietje droomde soms diep over dat boek weg, dan dwaalde ze zelfs met elfjes en prinsesjes langs velden en door bosschen, ze plukte mee bloemen en ook vruchten, zij nam wat mee naar huis, ja, zij genoot met die wonderbaarlijke wezentjes uit de verhalen op lange verre tochten. En de zon . . . en 't was zoo lekker warm in die bosschen . . . Dan keek Fietje soms op en ze zag ineens weer den naakten tuin; dat wàs zoo, maar . . . dat wordt toch óók wel eenmaal weer anders. Als het lente werd! Ja, Fie had nooit meer aan de lente gedacht, maar die komt, dat het buiten weer net zoo mooi van groen en bloemen wordt als in het boek. Fie lag te kijken. Hè . . . ze zou iets willen vragen, maar moeder was net weg.

Toen moeder weer in de kamer kwam, vroeg ze: „moeder . . . maar ééne keer wordt het toch weer lente, nietwaar?"

„Ja, natuurlijk schat" — zei moeder, „wóú je dan dat het lente werd? Het is al Januari en je wordt gauw jarig — dan wordt je al tien — en daarna is het heel vlug Februari en die lieve maand geeft al enkele lentedagen — of uren — en dat is toch ook al heel wat. O, je zult het zien, dan springen we naar Maart, maar al roert die zijn staart, hij gluurt ook ineens met de zon door de wolken en opeens is het zóó warm, of je al werkelijk in den zomer bent. Wou je dan met de lente naar buiten gaan, schat? Zeg moeder dat eens! Wou je, als alles buiten weer gaat leven, in het zonnetje



zitten of stilletjes lopen en dan weer nieuwe krachten opdoen, en nieuwen lust, zooals alle flinke kinderen hebben?"

„Ja" . . . zei Fietje zachtjes, „dat wil ik."

Toen zuchtte moeder zoo diep uit — ze geloofde nu zoo werkelijk.

Och, wat zouden ze allen toch blij zijn met een hersteld Fietje en wat zouden Jet haar oogen weer stralen als ze inplaats van een ziek nichtje een gezond, fleurig kameradje zou vinden. Jet had zooveel gedaan, net als iedereen en nu moest Fietje toch zelf de rest doen; ze scheen dat nu ook te willen, maar moeder zei toch nog heel ernstig:

„En dan moet je natuurlijk ook nog een beetje beter gaan eten, of eigenlijk een hééleboel beter, want dat is toch maar zoo erg treurig gesteld. Zul je dat dan óók gaan doen, zoodat je dan in de lente weer twee beenen hebt om op te staan en ook ver te gaan? Zonder beenen doe je niets en alle stevigheid komt ook van flink eten."

Fietje keek moeder aan, ja, ze wist wel dat het hier ook zoo erg haperde. Maar ook dat zou ze dan wel willen doen, ze zou het tenminste probeeren. Als moeder met iets op een bordje of met een glaasje melk kwam . . .

„Ja . . . dat zal ik dan óók wel doen" . . . beloofde ze toen stil en zeker.

Jet liep door de hardbevoren laan toen ze Thea daar daar tegenkwam. Thea was bij Ans en haar op school, maar ze hadden zich nooit veel met haar bemoeid, ze vonden haar beiden geen aardig meisje. Thea had eerst in de stad gewoond en toen had je natuurlijk niet veel met haar te maken, maar sinds het late najaar voor dezen winter was ze met haar ouders opeens in een groot nieuw huis aan den straatweg buiten komen wonen, dat huis, zooals Thea met een beslist mondje beweerd had, had haar vader daar laten zetten. Hij was rijk, Thea's vader en iedereen wist dat wel, ze was een eenigst meisje en het was bij allen op school ook wel bekend dat ze een erg verwend kind was. Jet was ook alleen, maar mijn moeder heeft nooit zoo raar met me gedaan, had Jet wel tot Ans gezegd. Nu ja, maar 't kwam ook zeker omdat de ouders van Thea zooveel rijker waren. Hoe 't ook zij, het was maar een geluk dat je beiden niet van het zelfbewuste meisje hield, dachten Jet en Ans, want nu ze buiten was komen wonen, zoo dicht bij jullie beider laan, had je je anders toch wel eens met haar moeten bemoeien; nu deed je het niet, ze moest haar vriendinnen in de stad maar houden. Toen Ans en Jet merkten dat Thea ook buiten was komen wonen, hadden ze mekaar heel beslist gezegd: nu, ze doet maar! En daar lag alles in, daar kon je alles uit weten. Thea zou vast niet de derde in het verbond worden. Ze hadden haar net zoo min noodig als kiespijn. En daarom — want al te onbeleefd kun je niet doen — gingen ze haar maar voorbij als een half vreemd kind. Ze fietste ook naar school, maar als je haar zag liet je haar voor blijven of als ze langs je heen kwam, gingen jullie expres teuten of je kon afstappen en wat aan je tasch doen. Ze zou er vast geen plezier van hebben om zoo gek deftig tegen je te doen. Ans vond altijd dat



dat kind zoo raar haar neus kon optrekken of ze nóg zoo gewichtig was. Ze waren ook eens bij Thea op een partijtje geweest, toen haar ouders de koperen bruiloft vierden en zij de heele klas had mogen vragen, en het was een groot feest in een hotel geweest met een uitgebreid diner erbij. Alle ouders hadden het veel te overdreven gevonden. En waar Thea later teruggevraagd werd, daar vond ze geen diner, maar enkel wat pret en spelletjes. Misschien geloofde ze wel dat háár ouders het 't beste hadden gedaan en voor haar het mooiste feest van de heele school hadden gegeven. Nu, ze mocht gelooven, maar van vader en moeder mochten Ans noch Jet ooit meer naar een feest met een diner in een hotel. Je had Thea nog eens teruggevraagd, maar toen was ze niet gekomen; ik moet te veel uit, had ze gezegd, en je geeft er niet meer om als je altijd maar uit gevraagd wordt. Dat zou wel geen grootspraak zijn, want Thea ging met haar moeder ook al naar grootemenschen-dingen toe, ze zei dat ze dansen kon, ze kon van alles. Neen . . . Thea was geen meisje waar je veel leuk plezier mee kon hebben. En daarom lieten Ans en Jet haar nu maar op dien straatweg wonen en . . . links liggen.

Zelf scheen dat Thea wel eens wat te hinderen, omdat ze dicht bij huis nu heelemaal geen meisjes meer kon vinden, ze zou zich wel bij Jet en Ans willen aansluiten, als die maar wilden. Het was toch soms wel eens leuk buiten, sneeuw en een glijbaan in de laan, daar dicht bij haar huis, waar Jet en Ans niet ver van elkaar woonden; maar als Thea ook in de laan ging loopen of ze gleeed over een ijsbaan, dan gingen Ans en Jet ineens weer ergens anders heen of ze gingen bij mekaar het huis in. Thea begreep wel dat ze niet veel van haar wilden weten, die twee, ze had er ook al pruilend iets van tot haar moeder gezegd en die had haar geraden die meisjes dan maar eens op wat pretjes te vragen, maar Thea had geantwoord: dat doen ze misschien tóch niet. Zijn ze dan zulke dikke vriendinnen samen? vroeg Thea's moeder. Probeer het nog maar eens goed. Maar Thea voelde dat ze deze twee meisjes niet zoo gemakkelijk zou kunnen pakken. En toch hadden die Ans en Jet soms zulk een pret in de laan, dat zij, als ze 't weer zag, er haast jaloersch van werd en wel zou kunnen huilen omdat ze niet mee mocht doen. Ze liep al eens langs Ans heen met een vriendelijk en lachend gezicht — Ans leek haar het moeilijkste te winnen, Jet had, dacht ze, wel een beetje een zachtere stem ook en die kon dus wel liever — en ook toeschietelijker zijn. Maar moeilijk was het bij die meisjes in de gunst te komen, en Thea kon hier buiten toch niet altijd alleen blijven nu ze haar vriendinnen in de stad zoo ver was kwijtgeraakt in haar vrije uren en middagen.

Bij Jet had Thea nu al veel langs gelooopen en ingekeken als ze haar niet in de laan vond. „Wie is toch dat meisje dat telkens toch zoo naar onze ramen kijkt?” had Jets moeder ook al gevraagd. „O . . . dat is Thea . . . van onze school, ze is immers buiten komen wonen, Ans en ik zijn er toch ook nog eens op partij geweest,” zei Jet wat vlak langs haar neus. „Maar laat je haar dan zoo inkijken? Praat je niet tegen haar?” vroeg moeder weer. Jet wist niets te zeggen, want moeder zou haar onvriendelijkheid wel niet aardig vinden. „Ans en ik gaan toch samen, wat doet zij erbij?” zuchtte Jet nog even. Maar ze begreep wel dat moeder dat vragend inturen van Thea wel wat hinderlijk vond — of niet dat inkijken dan, maar omdat Jet zoo stokstijf in de kamer bleef zitten en niet naar dat kind ging kijken of haar eens groette. „Nou ja . . . als ze hier is komen wonen, kan ze toch wel eens met jullie meedoen,” zei moeder weer goedig, „als je zèlf eens alleen liep? . . . Wil Ans of jij het dan niet?”

„Allebei” — bekende Jet eerlijk.

Moeder zei niets meer, je hoefde Jet nooit erg veel te zeggen, wist ze. En den eersten keer toen Thea weer in de laan liep en Jet toevallig net naar Fie ging, ja . . . toen zeiden ze mekaar gedag en Thea liep haast vanzelf mee, zoo maar, zonder dat

haar een woord gezegd was. Thea liep weer met den grooten hond te stappen, dien ze dan zeker voor gezelligheid meenam bij gemis aan een vriendin. „Waar ga je naar toe?“ vroeg ze en Jet vertelde: „naar 'n nichtje.“ Toen wilde Thea haar dan wel wegbrengen. En natuurlijk liet Jet haar meelopen.

„Ik dacht dat je soms naar Ans ging . . .” zei Thea met een zucht.

„Nee, die is nooit gauw klaar met haar huiswerk, en ze moet het afhebben als ze buiten wil of naar mij toe. Nee, nu kan ze nog niet. Ik ben altijd veel eerder klaar.”

„O ja —” zei Thea, „ik kan 't ook gauw!”

Ze liepen door. Jet keek naar den hond en zei wat van hem. 't Was een dikke bullebak, die vriend van Thea, maar 't was zeker ook een goedig dier, want hij keek eens trouw naar Jet op. Zoo gingen ze heelemaal met z'n drieën tot aan tante Clara's woning en Jet vertelde onderweg.

Ja, ze vertelde van Fie en dat die al zoo lang ziek was, maar nu den laatsten tijd juist een beetje beter was geworden; Kerstmis had dat gedaan, en een aardige verrassing, ieder was nu zoo blij dat het Fietje wat beter ging. En toen opeens had Jet het over het boek, dat zij Fie gegeven had en waaruit Fie wat blijdschap en ook wil tot beterschap had geput. „Weet je nog, dat boek dat ik eens in school gevonden had?” vroeg Jet. „Het was toen van niemand en ik had het zoo lang bewaard, toen heb ik er maar een goede daad mee gedaan, zooals juffrouw Held ook zei dat ik maar doen moest. En Fie heeft er nu zoo'n plezier in. Ze is gauw jarig en nu ze ergens lust in heeft weet je tenminste wat je haar nu nog eens weer kunt geven.”

Thea had geluisterd en een klein beschaamd lachje was eerst langs haar mond getrokken, toen zei ze zacht:

„Je hebt nooit geweten van wie dat boek was, maar dat was eigenlijk van mij, ik liet het in de bank vóór je liggen, ik dacht . . . ik kon er niets aan doen” . . . hakkelde Thea.

Jet had een plotselinge kleur gekregen, ze keek Thea onder het loopen aan. „Van jou?” — zei ze, „maar waarom heb je dat toen niet gezegd? Juffrouw Held heeft toch voor de klas gevraagd en je wist toch ook dat ik het had. Je had het dus dadelijk kunnen terugkrijgen. Ik heb het lang bewaard . . . en toen eindelijk weggegeven. Wil je het nu nog terug hebben? Ik heb er nog zoo een van mijzelf en dan . . . geef ik Fie dat!”

„O nee” — wierp Thea weg — ik moet het niet terug, want . . . ik heb ook nooit erg van lezen gehouden. Weet je hoe het kwam? Misschien zul jij het wel heel raar vinden, maar ik wil het je toch wel vertellen. Ik kreeg dat boek van mijn Oma op mijn verjaardag — dat was dien dag — voordat ik naar school ging was ik bij Oma aangegaan, en ik had gedacht — . . . want van vader mocht ik niet, van moeder wel en ik dacht dat Oma toen nog zou helpen. . . Oma wist dat ik den winter graag naar dansles zou gaan, en ik wilde dat Oma mij dat voor mijn verjaardag zou geven, dan kon vader er niets aan doen. Oma wist dat ik dat wilde . . . maar zij deed het toch niet. Toen ik dien morgen kwam gaf zij mij een sprookjesboek . . . en . . . al kon ik het niet zeggen, ik was eigenlijk zoo kwaad. Ik liep bij Oma weg — zij deed met vader mee, dacht ik en niet met moeder en mij. Maar dat boek wilde ik niet hebben. Als een klein kind een sprookjesboek? . . . Ik weet nog dat ik het in de klas op een bank liet ploffen . . . het later weer ergens anders liet liggen . . . ik weet niet meer hoe ik gedaan heb, ik was woedend op dat boek. En nu ben ik van den winter niet naar dansles gegaan, ik ga later, als ik ouder ben. Nu . . . ja . . . zoo is dat toen gebeurd. Maar ik wil dat boek nu niet terug hebben, ik heb het expres verloren en je begrijpt wel, toen ik eenmaal voor de klas gezwegen had, dat ik later niet meer wilde komen: dat verloren boek was van mij. Ze zouden mij hebben uitgelachen — en ik gaf er tóch niet om. Neen, laat jouw nichtje het maar gerust houden, ik wilde alleen . . . Fietje

wel eens zien. Ik heb hier buiten heelemaal niemand, ik weet soms niet waar ik lopen moet."

Thea's stem had wat zuchtend geklonken. Ze liep daar wel wat zielig met haar hoofd gebogen, terwijl de groote hond maar naast haar sjokte. Thea mocht dan heel veel in de wereld hebben, meer dan duizend meisjes hadden, maar vriendschap kon ze toch niet makkelijk winnen, niet velen hielden echt van haar, ze gingen misschien met Thea omdat er zoo veel moois in haar huis geboden werd. Maar alle schatten van de wereld maken je nog niet rijk, zei Jet haar moeder altijd. Nee, dat zou wel. En wat



moest je nu met Thea doen? Het was of je haar iets verplicht was nu je haar boek had weggegeven.

„Ga maar gerust mee naar Fie”, zei Jet, „ze zal het wel leuk vinden. Ans is ook dikwijls bij mij. En ze is nu zoo opgewekt. Als ze maar niet schrikt van je hond.”

„O, die leg ik wel in de gang en daar blijft hij stil liggen,” vond Thea opeens wat blij. „’t Is te koud om hem buiten te laten, dat mag niet van vader.”

Zoo ging Thea mee. Jet liep te denken over een weeldekind, waarvan ze eens gelezen had en dat toch vaak zoo eenzaam verloren liep door het groote rijke huis van haar ouders. Misschien kon Thea wel niet helpen dat ze niet zoo heel erg aardig was, maar als ze nu wilde . . . Jet had nooit een kwaad hoofd en Ans? . . . nou, maar dat zou ook best gaan, als Jet maar eerst iets deed kwam Ans vanzelf. Thea kon toch wel eens een keertje met hen meegaan of meedoen?

En zoo kwamen ze bij het huis van zieke Fietje. Nu, maar ze zag er toch weer lief en opgewekt uit. En op verzoek van Fie was de hond ook binnengekomen. Thea zat

heel zwijgend daar en keek en luisterde maar toe, zij hield niet van narigheid, zij hield niet van zieke menschen en kinderen. Zij had niet geleerd voor zieken en zwakken te voelen. Maar je kunt toch nog wel van alles leeren? Jet deed het heel goed, met zieke Fie praten. Ze hadden 't nu over Fie haar verjaardag en toen zei de moeder van Fie dat ze met haar verjaardag van den dokter een uurtje meisjesvisite mocht hebben. Kwam Jet dan? Van zelf, hè? En had Thea ook lust te komen? En wilde Jet Ans vragen? Geen feestje werd het, maar enkel zoo'n klein stil uurtje met wat gebabbel en een kalm spelletje. Het kon best voor Fie, voor het eerst weer echt bezoek. En Thea en Jet lachten nu en Fietje zelf glunderde. „En we zorgen ook dat de poppen alle vier voor dien dag heelemaal nieuw in de kleeren zijn, niet moeder?” zei Fie. Ze had nog steeds die kleurige halve ellen poppegoed van Jet. Fie ging weer over haar poppen praten. Zie je hoe ze won?

Jet en Thea gingen weer naar huis. De hond liep weer mee. Thea keek telkens naar Jet als dacht ze: zou ik je een arm geven? Maar ze durfde dat nog niet goed en ook voor Jet zou dat zoo vreemd geweest zijn, zoo liepen ze dus maar heel veel te praten. „Willen jij en Ans op een vrijen middag niet eens bij mij komen?” vroeg Thea en Jet knikte: „ik wel . . . ik zal het Ans ook vragen”.

Thea was heel tevreden, het was of het stilletjes bij haar van binnen begon te zingen. Haar moeder was altijd veel uit, en zij kon toch steeds niet meegaan. Ze wist wel, dat velen haar geen lief meisje vonden, en ze zou toch werkelijk wel lief willen zijn en ook lieve dingen willen doen, als de menschen het maar wilden gelooven. Ze was nu mee naar zieke Fietje geweest en ze had het niet naar gevonden een ziek kind te zien, neen, en ze was ook wat blij dat ze op Fietje's verjaardag een uurtje mocht komen. Dan wilde ze Fietje iets moois meebrengen, ze had geld genoeg, maar het moest maar niet zooiets groots zijn, omdat Ans en Jet zoo eenvoudig waren, en dat Fietje met haar moeder ook. Zou ze weer een boek geven? Net zoo'n sprookjesboek als waar Fie gelukkig, en toen wat beter door geworden was? Thea meende dat er een vervolg op dat boek was gekomen. Ja . . . dat boek . . . door de wonderen die het herbergde, had Fietje nieuwen levenslust gekregen. Thea kon dat niet begrijpen. Zij zuchtte er wel stilletjes van. Want als zij de mooie dingen zoo slecht begreep . . . En ze had thuis in haar kast nog zooveel mooie boeken, die ze allemaal als ballast beschouwde. Lezen? — echt aandachtig lezen — het mooie in een verhaal speuren — ze had het nooit gedaan, ze kon alleen over de regels heenrennen als ze zich verveelde. Ze moest zich toch wel een béétje veranderen. Ja, maar misschien . . . als ze met Jet en Ans omging. Die dachten misschien dat ze enkel een weeldenufje was, maar ze kon toch ook wel anders zijn. Als ze 't maar wisten. . . . en als ze haar kenden dan mocht ze wellicht altijd bij Ans en Jet blijven.

Ans had 't goedgevonden toen Jet met haar had gepraat, en met haar drieën gingen ze toen op Fietje's verjaardag een uurtje naar dat huis toe. Thea droeg een bundel onder haar arm — vast een boek — dacht Jet. Wéér een met duizend wonderen? Ze had 't van Thea wel half geweten en daarom had zij maar wat anders bedacht; 't bedenken voor Fie werd nu al wat gemakkelijker, als ze meer lust overal in kreeg dan had je voor de winkels zóó wat voor haar uitgezocht. Jet droeg een lang pak en een klein dik pak waar wel een lange snavel aan leek te zitten. Wat torste ze toch mee? Maar Jet lachte en ze zei niets.

Dat Ans een potje met tulpen droeg, ja, dat verried het ronde ding dat ze zorgvuldig in haar arm had en dat in vloeipapier was gepakt en met bindstroo dichtgebonden. Tulpen? De eerste tulpen voor Fie die ging herstellen? Ze zou er wel blij mee zijn. Opgewekt stapten ze voort.

En Fie was héél blij. Ze was weer zoo echt jarig. Ze had kleurtjes op haar wangen

liggen. En wat kreeg ze toch veel vandaag en allemaal zulke prettige dingen. Het boek van Thea heette „Het nieuwe Wonderland”, en dus daar gingen de wonderen van het andere boek in verder. Fie straalde. Zou ze daar al de bekende elfjes en kabouterijtjes in terug vinden? Ze gaf Thea een zoen, en Thea gaf haar er een terug. „Ik zal vaak bij je komen, Fie,” zei Thea zacht, „óók als ik niet bij Jet en Ans ben”. — „Ja” . . . fluisterde Fietje terug. En toen waren ze vriendinnen.

Dan moest Fie het potje tulpen in vloeï van Ans zelf openmaken, ze deed het met voorzichtige vingers, en daar waren toen de eerste heel vroege bloemen. Fietje zuchtte van verrukking en ze deed haar neus op de bloemen: „ja, die ruiken naar tulpen” . . . zei ze.

„’t Zijn nu nog witte, Fie, maar ze worden lichtroze,” lichtte Ans nog in. „En als jij ’s nachts gaat slapen in je warme bed, dan moeten zij maar in de kou gebracht worden, dan hou je ze lang goed, zei de bloemenman.

„En hiermee ook!” zei Jet toen en ze gaf haar lange en haar dikbuikige pak. Ach, ’t was vreeselijk gezellig, dat Fie van Jet een schop en harkje en gietertje kreeg, om straks in den tuin te gaan werken en te gieten. Je kon er al een groen grasveld en dorstige bloemen bij denken. „Ja,” zei Jet, „want in de lente of in den zomer ben je niet jarig en hoe zou je ze dan krijgen? Nu heb je ze vast — want in de stad heb je vroeger nooit zoo’n grooten tuin gehad en je zult er genoeg mee te doen hebben als je in de lente en den zomer nu altijd buiten bent.”

Fietje was er wéér heel blij mee. „Ja máár” . . . zei ze, „als ik zoover beter ben, dan kan ik toch altijd niet meer bij huis blijven, dan moet ik toch ook weer naar school gaan? Dan kan ik alleen maar in den tuin werken als ik vrij ben.”

„Als ze maar blijft volhouden,” zei Fietje’s moeder. „En ze eet al beter. Ja, vandaag is ’t wel iets anders geweest dan de gewone kost. Ze heeft al twee taartjes op, vanmorgen een en vanmiddag een, en als ik de meisjes nu een kopje thee met een taartje ga geven, dan lust Fie er ook wel weer een en dat is dan het derde vandaag. En onze vier jongens — niet te vergeten.” De bengels die daar zaten hadden al wat aardige kalme spelletjes bedacht en die konden ze zoo met hun achten dan spelen. Fietje mocht blijven liggen, ze kon toch wel meedoen. En moeder zou toekijken, of alles goed ging. Moeder is de scheidsrechter, zei de voetbalman.

Zoo werd dat nog een gezellig uurtje bij Fie. Neen, Fie was geen ziek kind meer, ze lachte overal om en ze trok haar wipneusje telkens zoo grappig op als wilde ze zeggen: wat is alles toch leuk, wat is alles toch mooi en heerlijk als je niet meer zoo triestig bent. Ja, er was wel een wonder aan Fie gebeurd, en eigenlijk nog in zoo’n korten tijd na haar lange ziekte. Daar hadden velen aan meegeholpen — moeder ook, zoo altijd met haar zorg — maar dan Jet . . . die lieve Jet. Fie hield veel van haar sterke vroolijke nicht. En dan Ans . . . en het nieuwe meisje Thea . . . en Thea zou ook vaak bij Fie komen, dat had ze beloofd. Fie kreeg weer echte vriendinnen. En eens zou ze misschien weer heerlijk en vol levenslust buiten spelen.

Aan Thea was óók een wonder gebeurd, en dat mocht toch eigenlijk ook op rekening gebracht worden van het boek, dat Fietje wat levenslust en vreugd had gegeven, waardoor ze weer een blijde wereld was gaan zien, dat boek, dat door Thea eens achteloos op de schoolbank was . . . ja, ze mocht gerust wel zeggen: neergesmeten. Doch als ze dan dacht dat door dat boek Jet haar toen ook meegenomen had naar Fie — omdat ze onderweg vertelde dat ’t van háár was geweest en Jet toen die kleur kreeg . . . ja, dan zou ze ’t toch weer niet willen missen. En zou Fietje anders aan ’t lezen zijn geraakt?

Later gingen Ans en Jet ook wel eens mee naar Thea’s huis en kwamen ze daar boven op Thea’s kamer, en dan die kamer daarnaast, waar al haar speelgoed stond en

dat ze nooit meer aankeek, omdat ze vond, dat ze daar al veel te groot voor was geworden. De poppen zaten daar in groepjes maar strak voor zich heen te turen, tusschen de tafeltjes, wiegen, wagentjes en fornuizen, tusschen alles wat daar opgezameld stond uit Thea's twaalfjarige leven. Jet en Ans liepen er wel langs en Jet kon niet nalaten te verzuchten: wat zonde . . . Het leek een winkel waar je maar zoo zou kunnen uitzoeken, en hoeveel kinderen zouden daar niet gelukkig mee kunnen zijn?

Ans vond het alleen maar „uilig”, dat die poppen daar zoo zaten, voor de rest haalde ze ook de schouders op. „Fietje zou 't misschien wel leuk vinden om het te zien,” zei Ans, „we moeten het haar beloven voor als ze beter is.”

Thea knikte. Jet zei: „ja, dan zeggen we dat we naar de bazar gaan.”

Thea was stil op zulke gezegden. Ze wist wel dat ze tot deze meisjes niet hoefde op te snijden: zooveel heb ik . . . hebben jullie ook zoo veel? Het had hier geen waarde. Thea werd er niet gewichtiger door in de oogen van deze meisjes, als Thea ging opsnijden, dan zou ze 't stellig weer verkorven hebben, neen, ze wachtte zich ervoor, luisterde maar alleen wat ze zouden zeggen.

„En dat je 't allemaal hier maar laat. Waarom geef je 't niet weg als je er toch niets meer aan hebt?” vroeg Jet. „Met Sinterklaas en Kerstmis had je er zulke goede deden mee kunnen doen. Ik kan nog medelijden hebben met die poppen.”

Ans vond 't ook.

„Misschien later dan nog” . . . zei Thea zacht.

En Thea dacht ook, dat als Fietje beter was, ze die maar het eerst wat zou laten uitzoeken.

Neen, al wat Thea bezat, dat had voor Jet en Ans niet de grootste waarde, prettiger vonden ze het, dat Thea zelf dikwijls toch wel meeviel, net of ze zich veranderde, of ze moeite deed een aardig eenvoudig meisje te zijn als ze weer naar je toekwam, en dan kon je haar ook houden, maar niet met haar nukjes en verbeeldingen, of ze al een groot mensch was; als ze *dat* weer deed, dan . . . maar het gebeurde niet, Thea paste er wel voor op. Het was nu veel te gezellig dat ze buiten deze vriendinnen gevonden had, met wie het dikwijls ongelooftelijk gezellig was, te dollen en te spelen door de laan waar ze woonden. Thea kon weer spelen, ze vergat er vaak door, te denken naar welk partijtje ze nu weer het eerst zou gaan. En roodgedold en moegerend kon ze met de haren om haar hoofd thuis komen. Thea kon ook wel een gewoon meisje zijn, als ze dat domme, eigenwijze schepseltje dat boven dreef, maar flink had weggedrukt.

Zoo zijn daar buiten vier vriendinnen ontstaan, die mekaar op 't laatst allen graag zagen.

En kleine Fie bleef tevens de beschermeling.



NIEUWJAARSBEZOEK

door M. C. VAN OVEN VAN DOORN,
met illustraties van JAN LUTZ.

„Hoor eens, Trees,” zei moeder.

„Wat is er?” vroeg Trees, maar ze luisterde niet hard, want de post had juist een bezending nieuwjaarskaartjes bezorgd en Trees was uit alle macht aan het uitzoeken of er niets voor háár bij was.

„Hoor eens, Trees, als jij nu vanmorgen eens naar opa en oma ging om nieuwjaar te wenschen, inplaats van vanmiddag.”

„Vanmorgen? Hè, waarom?”

„Nel is heusch nog te verkouden, ze mag niet uit vandaag, en 'k vind het zoo saai voor haar als we vanmiddag allemaal naar opa en oma gaan en zij moet alleen thuisblijven.”

„Hè, 't is ook wat.”

„Je moet 't natuurlijk zelf weten, ik meende dat je dát nu wel voor Nel over zou hebben.”

Trees zei maar niets meer. Ze deed maar net of ze heel erg verdiept was in het bestudeeren van de nieuwjaarskaartjes. Stel je voor, vanmiddag niet naar opa en oma gaan! Dan was de heele nieuwjaarsdag immers niet *echt!* Al 't aardige zou er af zijn! Wat was er nu voor aardigs aan om daar vanmorgen in je dooie eentje naar de Singel te tippelen? Nee, moeder had gezegd: ze moest het zelf maar weten, en ze wist het dan ook heel goed; ze ging vanmiddag, met vader



en moeder, net als alle andere jaren! Dat Nel verkouden was en niet mee kon gaan, was natuurlijk heel jammer, maar dat was toch geen reden voor Trees om ook thuis te blijven?

Moeder zei ook niets meer. Wanneer ze geweten had dat Trees zoo bar op dat vaste nieuwjaarsmiddagbezoek bij haar grootouders gesteld was, zou moeder haar hoogstwaarschijnlijk niet eens hebben voorgesteld om 's morgens al nieuwjaar te gaan wenschen. Zoo vreeselijk erg was 't voor Nel ook niet om alleen thuis te blijven. Ziek was ze niet, en ze kon zich best een poosje alleen amuseeren met een boek of een handwerkje. Moeder vond het alleen maar erg vervelend, dat Treesje over zoo'n kleinigheid dadelijk zoo'n onaangename toon aansloeg.

Wat Trees betreft, die dacht verder niet hard meer over de zaak na. 't Was op dien drukken Nieuwjaarsochtend koffietijd voor ze er aan dacht, en 't kon nu dus wel niet anders meer of ze zou 's middags met vader en moeder meegaan om opa en oma geluk te wenschen.

Om half drie precies stonden ze met hun drieën klaar om te vertrekken. Nel zat lekkertjes met een paar boeken in een groote leunstoel bij de kachel.

„Nou kind, tot strakjes hoor,” zei vader, terwijl hij zijn oudste dochttertje op den schouder klopte.

„Gegroet,” zei Nel, met haar hand wuivend; „veel plezier en de complimenten.”

't Was nattig en koud weer. Af en toe regende het, maar nu was het droog. Op straat was 't goed vuil, en Trees stapte zoo voorzichtig mogelijk naast vader en moeder voort; 't was zoo vervelend om met zulke smerige schoenen bij opa en oma

binnen te komen, ze waren vrij laat ook, dus iedereen zou er al zijn, en dan werd je zoo van alle kanten bekeken.

Op den Singel, waar opa en oma woonden, was 't extra vuil, en juist voor de deur leek het wel één groote modderpoel.

Jansje, het dienstmeisje, in een zwart japonnetje en witgestrookt schortje, deed open. „Dag meneer, mevrouw, dag Trees! En wel gefilsiteerd met de jaarswisseling.”

„Van 't zelfde, Jans.”

Een vreeselijk voetengeveeg volgde. Zie je wel, net wat Trees gedacht had, een kapstok vol jassen! Waarom waren ze ook zoo laat gegaan? Vader had moeite om nog een plaatsje voor z'n hoed te vinden!

Ziezoo, nu konden ze naar binnen gaan. En achter vader en moeder aan stapte Trees de volle ontvangkamer binnen, waar druk de stemmen zoemden.

't Rook er erg naar bloemen.

'n Groote vaas met hooge takken witte sering en stond op 't kleine tafeltje tusschen de twee ramen; daar vlak bij, op de ouderwetsche canapé, zat oma met tante Leen. Daar eerst maar op af.

„Dag oma, veel heil en zegen in 't nieuwe jaar!”

„Dag lieve kind,” zei oma, met haar oude, langzame stem, „dank je wel, hoor, we zullen maar hopen dat het nieuwe jaar voor jou ook een overvloed van mooie en lieve dingen zal brengen. Jammer, dat we ons Nelleke moeten missen vandaag, als ze weer opgeknapt is, moeten jullie maar eens gauw met je beidjes komen koffiedrinken, hoor, mekind.”

„Heel graag, oma.”

En oma vervolgde haar gesprek met tante Leen.

Nu de heele kring rondgaan, en alle andere menschen zoet een handje geven en feliciteeren; oom Piet, oom Johan, tante Cilia, oom Herman en tante Floor, oom Gerrit, tante Fie en tante Mien, oef, nu was ze er doorheen, en daar stond grootvader.

„Veel heil en zegen in 't nieuwe jaar, opa!”

„Dank je wel, Trezeke, kom hier met je handje, dan zal ik je twee blinkende, klinkende guldentjes geven voor jou en je zusje. Niet verliezen hoor meisje! En ga jij nu maar wat naar de achterkamer, bij de andere jongelui, daar zal 't je beter bevallen dan hier bij de oude menschen!”

Trees liep door de openstaande tusschendeuren naar de achterkamer, maar daar zag ze heel wat anders dan ze verwacht had. Inplaats van het vroolijke troepje dat ze daar gedacht had te vinden, allemaal om de groote ronde tafel heen, wachtend op Treesje's komst, om dan de kaarten van het gezellige ouderwetsche kwartetspel uit te deelen, zag ze niemand anders dan Bella en Stans, die twee nare wichten van tante Cilia, die twee opgeprikte nuffen met pruimmondjes en mooie handschoentjes. Wél stond daar, midden op de tafel, net als andere jaren, de groote blauwe schotel vol soezen en de twee kristallen karaffen, de ééne met advocaat, voor de groote menschen, en de andere met rode limonade, voor de kinderen, een een blad met glaasjes;



maar wáár waren Dirk en Harrie en Floortje en Jo en Hein? Trees begreep er geen cent van; ze knikte de twee grootere nichtjes even goedendag en ging zitten, en toen kwam juist juffrouw Smit binnen, die voor opa en oma de huishouding deed en die altijd aan één stuk door ratelde; ze begon glaasjes advocaat te vullen voor Treesje's vader en moeder, en terwijl ze Trees vast een schoteltje met een soes toeschoof, vertelde ze, dat Dirk, Floor en Harrie 's morgens al waren wezen feliciteeren en dat er een 'mooie brief met gelukwenschen gekomen was van Jo en Hein, die en paar dagen uit de stad waren...



Toen trok juffrouw Smit met haar glaasjes en soezen naar de voorkamer, en in de halfdonkere achterkamer heerschte een benauwende stilte, die wonderlijk afstak bij het levendige gepraat en gelach van de groote menschen daarginds.

Maar blijkbaar begon 't stommetje spelen Bella en Stans vrij gauw te vervelen. Bella proestte 't opeens uit. „Kijk toch eens naar die kuif van

oom Piet,” zei ze half hard en aldoor gichelend, „telkens als hij wat zegt, wipt zijn kuif op en neer! 't Is gewoon om te gillen!”

Met een ingehouden lach keek Stans het tafereel in de voorkamer aan. „En dan moet je die kale bol van oom Gerrit zien! 't Is net of alle glaasjes advocaat er in weerspiegelen!”

„En je moet eens letten op die tasch van tante Mien! Heb je ooit zoo'n mōnster gezien?”

„En tante Leen zit zoo te kakelen dat ze zich straks vast in haar glaasje advocaat verslikt! Ze ziet er al heelemaal rood van!”

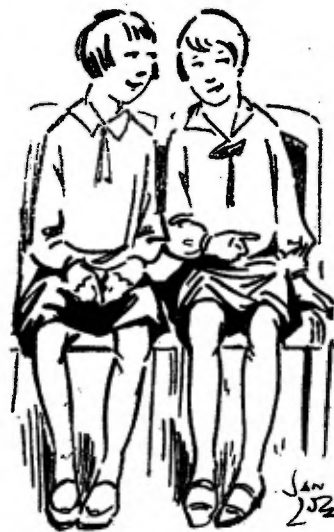
„Van het gekakel of van de advocaat?”

„Van allebei, denk ik; en o, maar dat is het toppunt! Die kanariegele handschoenen van oom Hendrik!”

Trees hield met aandacht haar blik gevestigd op de familie-réunie in de voorkamer. Nooit had ze er eenig vermoeden van gehad dat er aan haar ooms en tantes zooveel belachelijks was te zien. Voorzichtig nam ze af en toe een slokje van de door oma eigenhandig gemaakte limonade, en ja, al besefte ze wel dat die grapjes van de nichtjes eigenlijk erg onaardig waren, ze moest er toch wel om lachen, of ze wilde of niet.

Maar opeens bogen de hoofden van Bella en Stans zich naar elkaar toe en ze begonnen zoo zacht te smoezelen, dat Trees er niets meer van verstond; 't scheen weer erg grappig te zijn, want voortdurend zaten ze achter hun handen te gieren.

Onverschillig haalde Trees haar schouders op; wat kon 't haar ook schelen? Maar daar hoorde ze Bella zacht iets fluisteren over tante Bets... dat was Treesjes eigen moeder! Wat hadden die nare kinderen op moeder aan te merken? Over moeders hoed hadden ze 't, dat hoorde ze nu heel duidelijk, die was ouderwetsch,



die was van verleden jaar en de bloemen die er op zaten, waren uit de mode!

Trees werd rood van woede. Liefst had ze die twee ellendige wichten een klap in hun gezicht gegeven, maar ze was hier in het huis van opa en oma en daar kon je zoiets niet doen. Ze slokte haar soes naar binnen en keek de twee nichten spinnijdig aan. „Kind, wat scheelt je?” vroeg Stans onnoozel.

Maar Trees gaf geen antwoord. Ze vloog op van haar stoel en in een paar stappen was ze bij vader, die in de voorkamer vlak bij de suite-deuren zat. „Ik ga naar huis,” zei ze kortaf, en daarbij keek ze zoo kwaadaardig, dat vader niet begreep, hoe hij 't met zijn dochttertje had. „Kind, wacht toch even, zoo meteen gaan wij ook naar huis,” zei hij.

„Nee, 'k ga weg,” zei Trees nog eens, en zonder iemand goedendag te zeggen, holde ze de kamer uit. Ze wachtte niet eens op Jans, die al toeschoot om de voordeur te openen, en ze liep zóó hard over de vuile Singel, dat haar kousen tot aan de knieën onder de modderspatten kwamen. Maar ook dáárom gaf ze geen zieer meer; en terwijl ze aldoor maar voortholde, overlaadde ze zich zelf met verwijten: had ze maar naar moeder geluisterd! Was ze vanmorgen maar naar opa en oma gegaan, dan had ze er Dirk en Floor en Harrie gevonden! Met hoeveel goede voornemens was ze vanmorgen opgestaan, om het nieuwe jaar mooi te beginnen, en al dadelijk had ze niet gedaan wat moeder gevraagd had, ze had niet eens vanmiddag thuis willen blijven om Nel gezelschap te houden, ze was het naarste, hardvochtigste schaap dat er op de wereld bestond, ze was er nu voor gestraft, want als ze vanmorgen gegaan was, had ze zich niet boos behoeven te maken op die twee afschuwelijke spoken!

☛ Zoo ver kwam ze met haar gedachten, toen was ze thuis, en ze hing haar mantel met zoo'n nijldigen ruk aan de kapstok, dat de lus brak.

„Ben je al weer terug? Wat gezellig,” zei Nel, die zich in haar eenzaamheid juist flink begon te vervelen. „Doe je een spelletje halma met me?”

☛ Om de waarheid te zeggen, vond Trees halma het gruwelijkste spel dat er op de wereld bestond, maar ditmaal dacht ze bijtijds aan haar goede nieuwojaarsvoornemens, zoodat ze tot de meest edelaardige zelfopoffering bereid was. „Best,” zei ze, en ze haalde het halmaspel uit de kast, maar toen dacht ze opeens weer aan Bella en Stans, en ze zette de halma-figuurtjes zoo heftig neer op het bord dat Nel haar verbaasd aankeek.

Het eerste halmaspelletje was nog niet eens uit, toen vader en moeder thuiskwamen. Moeder keek erg ontevreden. „Wat kun je toch raar doen, Trees, eerst wil je vanmorgen niet alleen naar opa en oma gaan, en nu je er vanmiddag met ons bent, loop je ineens zoo onbekookt weg zonder iemand goeiendag te zeggen. Wat zijn dat nu voor manieren!”

Toen gebeurde er opeens iets, wat niemand verwacht had. Trees gaf een harde klap op het halma-spel, zoodat alle opzettertjes door elkaar vlogen, en toen viel ze met haar hoofd op het halmabord en barstte in tranen uit.

De heele familie stond sprakeloos. „Maar kind, wat bezielt je?” vroeg vader eindelijk.



En toen kwam er een raar, verward verhaal, telkens onderbroken door snikken: „t Is om die hoed, om die hoed van moeder! Die valsche spoken! Aldoor zaten ze al zoo te smoezelen! Ze zeiden dat ie van verleden jaar was! Nooit trek ik een van hun afgedragen jurken meer aan, al zijn ze ook nog zoo mooi! Hij was ouderwetsch, en de bloemen waren uit de mode.



Ze kunnen rondom de pomploopen voor mijn part! Nooit ga ik er weer heen!”

Even bleef het stil in de kamer, en Nel keek Trees een beetje ongerust aan, alsof ze bang was dat het haar zusje in haar bol scheelde. Maar moeder had het verhaal begrepen; zacht streek ze Trees over het haar. „Kom, kind, droog je tranen en bewaar de rest voor een betere gelegenheid. Mijn hoed is niet van verleden jaar, maar van voor-verleden jaar; maar hij is heusch nog heel netjes. En als

ik weer eens een nieuwe moet hebben, zal ik Bella en Stans mee inviteeren naar het hoedenmagazijn om het aller-allernieuwste modesnufje voor me uit te zoeken. Ik geloof bepaald, dat ze veel smaak hebben, die twee meisjes.”

Moeder had het heel ernstig gezegd, maar toch lachte Trees door haar tranen heen. Toen kroop ze onder de tafel om de gevallen halmafiguurtjes op te rapen en Nel zette ze weer op 't bord.

„Het spijt me dat je daar bij opa en oma niet nog wat langer in de achterkamer gezeten hebt,” zei vader, terwijl hij een pijp opstak; „ik heb nu tot mijn leedwezen niet eens mogen vernemen, wat er aan *mijn* toilet ontbrak!”

Moeder presenteerde gezellige groote ronde nieuwjaarskoekjes. „Jij mag beginnen,” zei Trees tegen Nel.

HET KERSTBLOK

door CL. M. H. BAUER.

Deels oorsponkelijk en deels bewerkt naar een verhaal van R. KIPLING.

Illustraties van FRANS TER GAST.

Als ik de ruimte in het Kerstboek niet met veel anderen moest deelen, kinderen, dan zou ik jullie in een lang, lang, lang verhaal vertellen, hoe het kwam, dat Duuk en Leni niet meer in de stad, maar op de Veluwe woonden — dan zou jullie óók 't verhaal te lezen krijgen van „Wijze Katriena” met haar zwarte geit en haar toom zwarte kippen — en van 't Alruinmannetje, den vreemd-vergroeiden wortel, den tooverwortel, dien de kinderen vonden op den open plek in 't bosch, waar in eenzame majesteit de Elf-eik zijn knoestige takken naar de vier hemelstreken spreidde. Ja, dan zou ik jullie héél precies vertellen, hoe, door de tooverkracht van den Mandragora-wortel in Leni's hand, ze plotseling een grauw aardmannetje voor zich zagen, een kereltje, niet grooter dan een kind van een jaar of drie, maar met een langen grijzen baard en zoo oud, zoo oud als de Veluwe zelf.



Alferich heette hij, en omdat de kinderen „rein waren en onschuldig van gemoed” verleende hij ze een toovergave: de gave van „het tweede gezicht”, waardoor ze — neen, niet in de toekomst, zooals jullie misschien zult denken — maar ver in het verleden konden zien wat honderden en nog eens honderden, ja, wel tweeduizend jaar geleden gebeurd was. Zien? Neen, die twee gelukkige kinderen konden meer en beter: ze konden ook hooren, wat er gesproken werd, ze konden met Alferich en met de menschen uit die oude tijden spreken — net zoo gewoon als jullie met je eigen vader of je kameraadjes spreekt. Zoo zagen ze heer Fjaard uit Stávoren met zijn karavaan van kooplieden op weg naar 't verre Frankenland, heel aan de overzijde van den Rijn; zoo zagen ze, hoe vrouw Ella het arme, gebrekkige kindje, dat op bevel van zijn vader, die geen „mankpoot” wilde erkennen als zijn zoon, onder den Elf-eik te vondeling gelegd was, opnam, en zoo liefderijk verzorgde, of het schreiend wicht haar eigen was; zoo zagen ze . . . o, nog veel meer, maar jullie wil ik dezen keer alleen vertellen, dat er, na een langen tijd van droogte en schier ondragelijke hitte, op een middag een onweer losbarstte over de Veluwe, een onweer, als er sedert menschenheugenis niet

had gewoed. De hemel scheen zoo nu en dan in vuur en vlam te staan; bij iederen daverenden donderslag leek 't huis op zijn grondvesten te trillen, en Leni, dicht tegen moeder aan, huilde haast van angst, terwijl Duuk voor het venster stond en dapper citeerde:

„Hoe schoon schiet daar de bliksem neer,
Hoe statig rolt de donder!”

Ondanks zijn brani zag hij toch óók een beetje wit om zijn neus, en . . . en . . . in den grond van zijn hart was hij een beetje blij, toen Metje, de meid, die uit de keuken kwam, hem achteruit trok.

„Ga van dat raam vandaan, Duuk, nare jongen, dat je bent! Moet je getroffen worden? Den hemel verzoeken, dat is, wat ik het noem. Enne, mevrouw, doe u die



schaar weg. Alles wat blinkt, dat trekt de bliksem an. Nou ben ik hier op de hei geboren en getogen, maar zulk weer, zulk noodweer, heb ik nog niet meegemaakt . . . O, o, mevrouw, o, hoort u dat? Wat een slag, wat een slag — dat is vast ergens ingeslagen! Och, och, waar zou dat ingeslagen zijn?”

Toen de bui na een poos in de richting van de Zuiderzee was afgedreven, de zon weer doorkwam, en het alleen heel in de verte nog wat grommelde en rommelde, toog Metje op verkenning uit. Een uur later keerde ze terug met het bericht, dat, wonder boven wonder, hier in den omtrek geen enkel huis of mensch of dier door 't „weerlicht” was getroffen, maar, aan den zoom van 't bosch, twee hooge, oude denneboomen, die als wachters van het woud op de hei vooruitgeschoven waren, en, in het bosch, de Eik, de Elf-eik, de eeuwenoude, geheimzinnige boom, waarvan de menschen fluisterden . . . Ja, wát, dat kon of wilde Metje maar niet zoo in enen zeggen, maar nu lag de Elf-eik daar ontworteld, dood, versplinterd. En als dat ééne ongeluk nou maar geen meerdere rampen met zich sleepte — dat het nu juist de Elf-eik — en op Vrijdag — wezen moest!

Hoofdschuddende trok Metje naar haar keuken en de kinderen keken elkaar met groote oogen aan. De Elf-eik! Hun Elf-eik! Ook zij waren diep onder den indruk van 't gebeurde, al wisten ze zich in hun gewone dagelijksche leven niets, heelemaal niets te herinneren van de wonderen, die ze in de schaduw van zijn geweldigen bladerkroon en in gezelschap van den dwerg Alferich beleefden. Daar zorgde Alferich wel voor door ze, eer ze hem verlieten, ongemerkt te bestrooien met een paar korrels van het tooverpoeder, bereid uit fijngewreven hennepblaren, die verdooven, van die van 't Stevenskruid, dat enkel in de oudste bosschen van ons land groeit, en van papaver. Dat tooverpoeder schonk vergetelheid, maar geen vergetelheid zóó diep, of broer en zus richtten telkens opnieuw hun schreden naar den Elf-eik in de vage verwachting, dat ze daar wat nieuws en wonderlijks zouden beleven, en nooit nog waren ze teleurgesteld.

Den volgenden dag was het Zaterdag en 's middags had hun vader vrij. Het plan was, dat ze een lange wandeling zouden maken dwars over de heide naar den waterplas om er te zwemmen en te baden, maar inplaats daarvan vroegen Duuk en Leni als uit één mond — en ze hadden 't toch niet afgesproken! — of ze niet liever naar



het bosch zouden gaan om te zien of het echt waar was, dat de Elf-eik door den bliksem was getroffen.

„Mij best,” zei vader goedig, en dus togen ze op pad.

In 't bosch waren de eek-schillers bezig, de geveldde boomen van hun schors te ontdoen. Eén man zat op de hurken vóór zijn hut, die eigenlijk niet meer dan een kuil in den grond was met een schuin dak van plaggen, in het midden door een paal gestut. Hij keek op, groette de wandelaars, en ging dan verder in zijn Veluwsch dialect, dat „den olden Elf-eek gansch en goar teugen de groand laag.”

Een kwartier later konden ze zich met eigen oogen overtuigen. Daar lag de woud-reus temidden van een chaos van gebroken takken en afgerukte blaren, en had nog een paar kleinere boomen verpletterd in zijn val. In 't wirwar van zijn grauwe, harige wortels hield hij nog groote kluiten aarde, mosplakkaten en zelfs steenen vast, en de kuil, die in den bodem was ontstaan, was zóó diep, dat Duuk, er in gesprongen, ternauwernood over den rand kon zien.

„Kom je ook, zeg?” riep hij Leni toe, maar Leni durfde niet. Ze had haar handje op den ruwen stam gelegd en streelde die. Die arme, mooie boom met zijn nog frissche, groene blaren, waar het zoo droevig-zacht in ruischte, nu ze er tusschen stond...

die boom, met zijn gekneusde en gebroken takken . . . zouden zijn wonden pijn doen, net als de wonden van een mensch? Zou hij het weten, dat hij gedoemd was tot den dood? Hij zou de zon niet meer zien schijnen, de zachte zomer-regen niet meer hooren ruischen, en de vogels niet meer hooren zingen . . . was de boom daarom bedroefd?

Het maakte Leni zelf verdrietig en telkens streefde ze opnieuw den stam of ze hem troosten wilde. Maar eensklaps keek ze op en luisterde. Vader was in gesprek geraakt met Geert, den boschwachter, die, met zijn onafscheidelijken knuppel in de hand, over de greppels kwam gesprongen.

„Wat zal ik zeggen, meneer? Nergens meer goed voor. Vermolmd, verrot in hart en nieren. Hij had toch moeten vallen, vroeg of laat. 't Mirakel is, dat het niet eer gebeurd is. ” Onder 't spreken stiet Geert met zijn stok in een holte van den stam, waar een wolk van droog pulver uit opstoot. „We zullen hem tot stokskens (brandhout) moeten zagen. Kijk u ereis dat dikke eind, dat zal me een pracht van een Kerstblok geven!”

„Ja, vader! Toe, vader! Een Kerstblok voor ons!” riep Leni gretig. Snel kwam ze uit haar schuilplaats te voorschijn en pakte vaders hand. „Een Kerstblok voor ons!” herhaalde ze. „Toe, vader!”

't Was net, of het lot van den boom dan zóó vreeselijk niet was, en ook, of zij en Duuk dan toch nog voor lange maanden — Kerstmis lag immers nog zoo ver in het verschiet? — iets van hun geliefden Elf-eik konden behouden. „Toe, vader!” smeekte ze opnieuw.

Ze kreeg haar zin. Eenige dagen later werd de geweldig-groote eikentrunk, zóó zwaar, dat twee mannen hem met moeite torsten, van de schors ontdaan, binnengedragen in de schuur, waar Duuk, één en al ijver, alle gereedschap op een hoop had getast, zoodat er een „eereplaats” voor het Kerstblok open was. „Ons Kerstblok van den Elf-eik” was ook iets bijzonders, blééf iets bijzonders in het oog der kinderen en van Metje, die er een heimelijke vrees voor koesterde, en sedert dien de schuur verreed zoodra het donker was geworden. Den kinderen diende 't blok tot zitplaats, menig regendag. Ze lazen er, samen over één boek gebogen, het eene verhaal na het andere uit. Dat kon, want Leni las bij voorkeur jongensboeken. Op het blok gezeten naaide Leni er het bruidstoilet voor pop Jeanette; op het blok gezeten knutselde Duuk een vliegmaschine in elkaar, en toen . . . toen werd het herfst en kwamen de windstille, o, zoo trieste dagen, waarop de grijze nevel als een dichte sluier over de heide hing, en daarna de dagen en de nachten, dat de storm om het huis loeide, in den schoorsteen bulderde en de pannen van het dak aan gruijzels smeed, terwijl de felle regenvlagen de ruiten geeselden, en de kronen van de boomen bruischten als een zee. „Hoor! Hoor! De wilde jacht!” riep Metje angstig. „De wilde jager met zijn honden vaart ons door de lucht voorbij!” En ze waagde het niet, 't gordijn opzij te schuiven om naar buiten te zien.

Op den eenentwintigsten December — „Begin van den Winter”, meldde de kalender — sloeg het weer om. Het had een beetje gesneeuwd, een beetje gevoren . . . daar stonden 's morgens de boomen roerloos in een verblindend witte tooi, en elk sprietje gras, elk onaanzienlijk heideplantje scheen in het gouden zonnelicht bezet met flonkerende briljanten.

Voor 't eerst sedert langen tijd kregen Duuk en Leni vrijheid „zich te gorden en te loopen naar hun lust.” Of het ze aanstond? Met een soort Indianen-gehuil stormde Duco naar buiten; Leni, nog bezig met een handschoen, volgde langzamer, en ze bleef staan, toen uit het schuurtje een onderdrukt gejank haar oor trof. Wie had Hertha daar nou opgesloten? Of . . . of . . . had Hertha weer achter de kippen aangezeten — had ze straf?”

„Duuk! Duco!” riep ze. „Wacht nog even. 'k Ga moeder vragen, of de hond mee mag!”

Het mocht, en Hertha sprong van pure vreugd haast boven de hoofden van de kinderen uit, toen Duuk haar ketting losgemaakt had, die om het eiken Kerstblok was gewonden.

„Koest, koest! Bedaar, hond,” maande de jongen, maar Hertha was vanzelf al stil. Onhoorbaar op zijn vilten zolen was Alferich van achter den boomstronk te voorschijn getreden, had de grauwe puntmuts, die zijn hoofd bedekte en hem voor 't oog van den gewonen sterveling onzichtbaar maakte, weggeschoven, en knikte de kinderen vriendelijk toe.

„Dat wordt een waardig einde voor mijn jeugd-vriend,” zei hij, en liet de hand tegen het Kerstblok rusten, dat nog iets hooger dan hij zelve was. „Bij wie van jullie is het denkbeeld opgekomen . . .”

„O, bij háár,” viel dadelijk Duuk in, en Leni kreeg een kleur.

„Hm, zóó,” zei Alferich. „Nu, het is braaf gedaan. Maar waarom branden jullie eigenlijk een Kerstblok?”

„Omdat het Kerstmis is natuurlijk,” antwoordde Duco. „Voor de gezelligheid,” voegde hij er bij.

„Omdat” — Leni was heel verlegen, en friemelde aan haar mantelknoop. „Omdat Kerstmis het mooiste feest is.” Ze kreeg meer moed, en vaster ging ze verder: „Het mooiste feest, het feest van Christus' komst op aarde, die alles, alles heeft gedaan om de menschen goed en gelukkig te maken . . . die zijn leven heeft gegeven . . . Ik geloof... dáárom!”

„Ik geloof — neen, ik weet zeker — dat er eeuwen vóór dien tijd hier op de Vale Ouwe tijdens de Mid-winterfeesten vreugdevuren, offervuren, vlamden, en de menschen 't Joelblok stookten op den haard,” zei Alferich, „'k Heb me menigmaal bij hun vuren gewarmd als het zoo bitter koud was.” Hij zweeg een oogenblik eer hij vervolgde: „De menschen zijn wel Christenen geworden, maar zelfs nu, na zooveel eeuwen, nog niet heelemaal. De donderbaard op 't dak is een afweermiddel tegen den bliksem, en de ooevaar brengt ze geluk . . .”

De kinderen lachten. „Nou ja, maar dat gelooven ze niet ècht! Metje misschien . . . een heel klein beetje . . . Metje is ook onze domme Metje maar!”



„En wie heeft het onlangs „afgeklopt“, toen ze gezegd had, dat ze tegenwoordig nooit meer hoestte?”

„'t Was toch een grap!” verdedigde zich Leni, doch terwijl ze het zei wist ze meteen, dat het niet heelemaál een grap geweest was, en ze dacht aan het „klavertje vier”, dat, zuinig tusschen witte vloeitjes, in Duuks Verkade-album lag.

Tot haar verlichting ging Alferich er niet verder op in. „Gaan jullie zoo meteen de hei op?” vroeg hij. „En neem jullie Hertha mee?”

„Woef! Woef!” blafte de grijze herder, die haar naam en 't „mee” verstond. Ze zwaaide met haar staartpluim en keek met van verwachting glinsterende oogen op naar den baas, die haar bij den halsband vasthield.

„Ik ben benieuwd, wien jullie aanstonds zult ontmoeten,” ging Alferich intusschen voort. „Mid-winter is een wonderlijke tijd: 't feest van 't hernieuwde leven, van de zonnewende — 't feest” — hij knikte Leni toe — „van de geboorte van Christus, die alles voor de menschen heeft geofferd, tot Zijn leven. Ja... ja... ja... Ik ben benieuwd, wien jullie aanstonds op de hei ontmoeten zult.”

Voorloopig niemand. De zacht-golvende, schitterend-witte vlakke, waarover zich de diep-blauwe hemelkoepel welfde, lag verlaten. In de verte krinkelden zoetjes een paar dunne rookwolkjes omhoog. Op 't dak van een vervallen schaapskooi zat een kraai en kraste, en in de beukenhagen, die de schaarsche bouwvelden omzoomden, piepten de hongerige vogels in de ritselende bruine blaren. Uit een droge greppel vluchtte plotseling in doodsangst een konijn.

Nu was de hond niet meer te houden! De kinderen schreeuwden zich de kelen heesch, maar wat ze ook dreigden en riepen, de natuur is sterker dan de leer, en Hertha kwam niet weerom, eer het konijntje ergens tusschen de bremstruiken in zijn onderaardsche woning was verdwenen.

„Hertha! Hertha! Hertha! Hier!”

Druipstaartend, schuldbewust, de ooren plat, kwam Hertha nader. Op haar buik kroop ze voor Duco's voeten over de sneeuw en Duco had de leeren riem al opgeheven, toen Leni zijn arm tegenhield. „Niet slaan! Nee, hoor, je mag niet slaan!”

Eén striem kreeg Hertha toch, en ze jankte erbarmelijk. „Vooruit!” Gebiedend wees Duuks vinger in de richting vanwaar ze gekomen waren. „Jij naar huis!”

Onhoorbaar, met den staart tusschen de beenen, den neus langs den grond, draafde Hertha heen. Even nog keken de kinderen haar na, tot ze de naaste beukenhaag bereikt had, waar ze langs gleed als een grijze schim.

„Net een wolf!” riep Duuk. „Zie je wel, Leni? In de verte lijkt ze net een wolf!”

„Wie waagt het hier den naam van 't Beest te noemen?” klonk een stem. „Wanneer het Beest zijn naam hoort, komt het! Snel, onhoorbaar, sluipt het nader — als een Schaduw in den Nacht! En dan: wee, wee de schapen, wee de kinderen, wee de vrouwen, die zich buiten de omwalling wagen! Wee, wee, wee!”

De spreker was een man, die blootshoofds, barrevoets, en bijna naakt in de sneeuw stond. Zijn eenig kleedingstuk — als het dien naam tenminste waard was! — was een vuile, gehavende schaapsvel, die zijn bovenlijf zoowat bedekte, en zijn lang haar, ongelooflijk verward, vol klitten en klonten, viel over zijn laag voorhoofd en zijn oogen neer.

Een kerel om bang van te worden, en de schrik zou den kinderen ook zeker om 't hart geslagen zijn, als ze niet op hetzelfde oogenblik, vlak naast den vreemden man, Alferich ontwaard hadden, die in hun plaats ten antwoord gaf: „Het Beest? De grijze Roover? Sedert wanneer zijn volwassen mannen bang voor 't Beest?”

„Zie ik er uit, alsof ik ooit den strijd gevreesd heb?” Onder 't spreken liet de man het schaapsvel van zijn schouders tot zijn middel glijden, en stond daar, vuil en bruin,

behalve waar zijn zijden, armen en schouders heele reeksen afschuwelijke, diepe, witte putten vertoonden . . . „Lidteekens! O, wat een vreeselijke lidteekens!” fluisterde Leni zacht voor zich.

„k Had ongelijk,” bekende Alferich. „Ge hebt den strijd met den grijzen Roover voorzeker niet vermeden. En hoè hebt ge hem bestreden, als ik vragen mag?”

„Zooals mijn vaderen het vóór mij deden. Met mijn handen, met mijn steenen hamer met mijn steenen bijl.” Hij loosde een diepen zucht. „Het helpt niet veel. Onze wapens zijn maar zwak — wij, menschen, te gering in aantal. De roovers echter zijn zoovelen als de sterren, die 's nachts aan den hemel staan. En daarom — hij keerde zich plotseling tot Duuk, die onwillekeurig een stap achteruit ging — „noem zijn naam niet, want zoodra het Beest zijn naam hoort, komt hij, komt hij om te dooden, komt hij zeker, komt hij snel!”

„Onzin,” viel Alferich in. „Het Beest is weg, verstrooid, verdwenen.” Zijn hand beschreef een cirkel in de lucht.

„Dan komt hij terug, zoodra de schapen lammeren hebben. O, ik ken het Beest!”

„Ook dan niet, De kinderen kunnen veilig heele dagen op de heide spelen en keeren heelhuids binnen de ommuring terug.” Weer beschreef de hand van Alferich dien cirkel, en nu zagen de kinderen, wat ze te voren nog niet hadden opgemerkt: op misschien een honderd-vijftig M. afstand stonden, achter een lage ommuring van aarde en steenen, waarvan deels de sneeuw was weggedood, een aantal armelijke hutten dicht bijeen. Hutten, die, zoo scheen het, enkel uit een



schuin dak van plaggen en ruw hout bestonden — net zulke hutten als 's zomers de eekschillers tot verblijfplaats dienden. Nu ja, in den zomer, als het warm was, ging het nog. Maar 't kon toch niet, dat daar 's winters óók menschen in woonden, zóó maar in gaten in den grond, met niets dan een bank van vastgestampte aarde om op te slapen?

Ja zeker, ja, er woonden menschen! Want kijk, daar steeg een wolk van rook naar boven, en ginds, aan den versten kant van het gehucht, bewogen zich eenige menschengestalten tusschen een troep dieren — schapen zeker — die er dicht opeengepakt stonden, zij aan zij, de koppen van den wind af . . .

„Ja zeker,” hoorden ze Alferich zeggen. „Veilig zijn ze tegenwoordig, de kinderen en de kudde, allebei. Zal ik het bewijzen? Hoor, ik roep het Beest!”

En eer de man, die een snelle beweging maakte, 't kon beletten, had hij de handen voor den mond gezet. „Wolf! Wolf! Wolf!” Hij stootte den roep zoo eigenaardig uit, dat het op 't blaffen van een hond geleek. „Hoor nu! Mijn stem klinkt naar het Noorden, naar het Oosten, naar het Westen, naar het Zuiden: Wolf! Wolf! Wolf! en niemand komt. De Grijze Roover is gevlucht, Snelvoet verdwenen! Vergleden is de Schaduw in den nacht! Er zijn geen wolven meer in heel de Vale Ouwe.”

„Een wonder! 't Is een wonder,” zei de man beklemd, en streek zich met den rug van zijn hand de droppels zweet van 't voorhoofd. „Een wonder! En wie heeft den wo . . . het Beest verjaagd? Waart gij het?”

Alferich schudde het hoofd. „Dat was geen werk voor één . . . voor velen, en vele eeuwen heeft de strijd geduurd eer 't land gezuiverd was. Dat zult gij wel het best begrijpen, die zelf een der Strijders zijt en den Roover hebt bevochten als uw vaderen deden: met uw handen, met uw steenen hamer, met uw bijl van steen. Máár” — snel

als de bliksem schoot Alferichs kleine hand omhoog en trok de schapenvacht een heel eind weg — „hoe komt een Steenbewerker dááran? Man, laat zien!”

Terwijl Duco en Leni elkaars armen grepen en in spanning de halzen rekten, trok de man een kort bronzen zwaard uit zijn gordel, blies er op, en reikte het, den greep naar voren, Alferich toe, die het aannam, 't lang en ernstig bekeek en eindelijk zijn wijsvinger voorzichtig langs de geheele lengte van het scherp liet glijden. Verbaasd trok hij de wenkbrauwen op en floot, floot nog eens . . . „Dat is een goed zwaard,” bracht hij uit.

De man bevestigde het met een hoofdknik. „De Zonen van het Woud, die achter de moerassen wonen, smeedden het. Dus moet het goed zijn.”

„Dan hebt ge 't zeker duur betaald. Wat was de prijs, dien zij voor 't goede zwaard bedongen?”

Zonder een woord te zeggen streek de man het ruige haar weg, dat hem over de oogen hing. Toen zagen de kinderen tot hun ontzetting, dat zijn eene oogkas . . . leeg was. Slap en gerimpeld hing het ooglid over de diepe holte neer. „Het was . . . ik deed het . . . om de schapen . . . om het volk te redden,” sprak hij tenslotte op een toon, alsof hij diep beschaamd was. Hij breidde de armen uit, en liet ze plotseling weer vallen. „Wat kon ik anders doen? De schapen en het volk zijn één. Ik kon den ondergang van 't volk niet aanzien, en dáárom . . .”

Alferich zuchtte. „Hier, neem uw kostbaar zwaard weerom. Vertel. Ik luister.”

De man boog het hoofd. Met zijn voeten maakte hij een plekje vrij van sneeuw, stiet het zwaard in den blootgekomen heigronde, dat het trilde, en begon: „Dat dit, mijn goede zwaard, getuige, dat mijn woorden waarheid zijn! De wijde heide en mijn zwaard zijn mijn getuigen! Leg uw hand op mijn zwaardgevest, opdat het stil zij, en ik spreke!”

Alferich deed, wat van hem verlangd werd, en zie, het zwaard hield op met trillen. Met ingehouden adem slopen Duuk en Leni nog een stapje naderbij.

„Ik ben de Zoon van het Volk, dat zijn wapenen en zijn gerei uit steen maakt! Ik ben de Zoon der Priesteres, wier stem de Noorden- en de Zuiden- en de Oosten- en de Westen-wind gehoorzaamt. Ik ben de Kooper van het zwaard, de Heiland van het Volk,” hervatte de man op een eigenaardig-galmenden toon. „Dat zijn de Namen, die ik draag hier op de Vale Ouwe, het hooge, dorre heideland, dat eeuwen-lang de woonplaats van mijn volk was.”

„Een groot Zoon van een groot Volk,” sprak Alferich ernstig. „Uw lot is een benijdbaar lot.”

„Benijdbaar, ja.” De man sloeg zich op de ontbloote borst. „Benijdbaar, ja. Desondanks prijs ik hem gelukkig, die met zijn kinderen en met de moeder van zijn kinderen 's avonds om het haardvuur zit.” Hij zweeg, en 't duurde lang eer hij opnieuw het woord nam. „Heb ik het koud, dan kan ik me bij ieder haardvuur warmen. Begeer ik voedsel — 't wordt mij toegereikt in elke hut. Wat baat het mij, daar niet één enkele vrouw, mijn vrouw, het haardvuur doet ontvlammen in mijn woning? Niet slechts mijn oog — 't bezit van vrouw en kinderen gaf ik prijs, toen ik mijn volk het Bronzen Zwaard verschaftte. Maar zeg mij, kon ik anders doen? 't Volk ging ten onder. Er was geen ander middel om te verhoeden, dat het volk verscheurd, vernield, vernietigd werd door 't Beest.”

Alferich knikte, en de man ging verder: „Toen ik oud genoeg geworden was om deel te nemen aan het hoeden van de schapen, had de Grijsze Roover heel de Vale Ouwe tusschen zijn tanden als een been, waaraan hij knauwde. Wanneer de schapen naar de flessche kwamen om te drinken, sloop Snelvoet om de kudde heen. Op klaarlichtendag, terwijl de jongens hem met steenen smeten, sleepte het Beest het vetste

oailam weg. 's Nachts drong hij de hutten binnen en roofde den zuigeling uit zijn moeders armen; in troepen van zooveel als mijn beide handen vingers tellen, vielen de Roovers zelfs weerbare mannen aan, wanneer ze zich wat ver op de heide waagden... Neen, neen, zoo deed hij niet altoos! Snelvoet is slim: hij kent veel listen, en één er van is deze: dat hij wegtrekt uit het land. Dat doet hij om te maken, dat de menschen hem vergeten zullen. Een jaar, misschien zelfs twee jaar, gaan voorbij, waarin hij niet te voorschijn komt. Gezicht, gehoor, noch reuk vermogen het een spoor van den Roover te ontdekken. 't Volk herademt. 't Volk herleeft, en de kudde gedijt! Maar dan . . . wanneer de lammeren groot zijn geworden, en de mannen niet altoos meer omzien, of een Schaduw ze onhoorbaar van achteren besluipt, de kinderen buiten de omwalling spelen, en de vrouwen zonder vrees haar aarden kruiken vullen aan den plas¹⁾. . . dan komt hij even plotseling weerom als hij te voren is verdwenen: 't Beest, de vervloekte Grijze Roover, de Vernietiger, de Vijand, 't Beest, het Beest, het Beest!" Het klonk als gillend noodgeschrei. Duuk voelde, hoe 't hem koud langs den rug liep, en Leni kneep den arm van haar broertje bijna bont en blauw.

Intusschen had de man, nu kalmer, zijn verhaal reeds voortgezet. „'t Beest spotte wat met onze broze pijlen, onze stompe bijlen. Het vloog den Strijder naar de keel, ook al had deze den hamer opgeheven. Want het scheen, of het Beest den breuk in 't steen van ver reeds zag, die door den man zelf niet werd opgemerkt vóór hij den slag toebrecht, die niet den schedel van den Vijand maar den hamer zelf aan stukken brak, en den Strijder weerloos liet met de tanden van het Beest diep in zijn vleesch begraven. Ik heb ze gevoeld, die tanden van het Beest! En tegen den avond, wanneer de dauw over de vlakke ligt als een schaapsvacht, of als het regenachtig weer of mistig is — dan gebeurt het wel dat de peezen verslappen, waarmee de punt van de speer aan den greep bevestigd is, en dreigen los te laten, ook al heeft men ze den ganschen dag onder zijn pels beschut. Je bent alleen op de heide, maar je waant je veilig. Zoo dicht bij de woonstee van de menschen, dat je de hutten duidelijk onderscheiden kunt, en dus . . . dus buk je je om de peezen met je handen, met je tanden vaster aan te trekken. . . Op dat oogenblik, op dat ééne oogenblik heeft het Beest gewacht! Daárvóór heeft hij je stil, onhoorbaar, ongezien, gevolgd vanaf het uur, dat de sterren verbleekten. „Grrr!" gromt hij. „Grrr! Grrrr! Grrr!" En eer je tijd hebt om je op te richten, voel je zijn gewicht op je schouders drukken, en zijn tanden, die den Levensader zoeken in je hals, en . . . en . . . de schapen keeren huiswaarts zonder herder."

Opeens boog de man zich naar voren en zag Alfericht recht in 't gezicht. „Het Beest — 't vervloekte Beest bestrijden — dat is niets! Maar te weten, dat het Beest zijn tegenstander minacht — dat doet méér zeer dan de beet van zijn scherpe tanden in het lichaam. Dat wondt . . . hier!" Hij legde de hand op het hart. „Aardgeest, oude Toovenaar." De kinderen kregen een schok: hoe wist die man dat? — „Gij, die zoo oud zijt als de aarde zelf, zeg mij: hoe komt het, dat de mensch zoo veel, zoo véél begeert, en toch zoo luttel kan bereiken?"

„Was uw begeerte dan zoo groot, zoo vurig?" klonk Alferichs wedervraag.

„Ik wenschte het Beest te overwinnen. 't Leek mij onrecht, dat het Beest den stam verwinnen zou. Doch de menschen schudden het hoofd en vreesden. Zelfs mijn moeder, die toch Priesteres was, sloeg de angst om 't hart, toen 'k haar van mijn begeeren sprak. Ik laak de menschen niet: het volk had al te lang in-druk geleefd — het kon niet anders! Zoo kwam het jaar, dat ik tot man gewijd werd, en een meisje — Priesteres ook zij! — mij bij de drinkplaats wachtte wanneer ik tegen zonsondergang met de schapen huiswaarts kwam. Dat zelfde jaar verdween het Beest uit heel de Ouwe.

¹⁾ Waterplas.

Waarheen? Naar zijn verre, wreede goden wellicht om van hen te vernemen op welke wijze 't ons nog meer kon schaden. In ieder geval: het verdween, en de menschen haalden ruimer adem. De vrouwen zongen weer; de kinderen werden niet zoo streng bewaakt; onze kudden werden grooter en verspreidden zich al verder en verder over de heide, soms wel een dagreis ver van huis. 't Was midden in den zomer en den tijd der lichte nachten, en de Grijze Roover loerde niet! *Ikt* rok met mijn schapen gindsheen. — De man wees naar het Noorden, waar zich, heel in de verte, de blauwige schaduw afteekende van een bosch — „en de kudde graasde langs den woudzoom, en steeds verder langs den woudzoom in de richting van het Oosten. Daar is de bodem anders dan bij ons. Geen paarse hei bedekt er meer de vlakke, maar in de donkere, weeke aarde groeit sappig, groen gras, dat de dieren gaarne eten, maar ik . . . de aarde zuigt, of ze een mond heeft, en trekt de voeten naar omlaag, zoodat men ze met een ruk weer moet



bevrijden. En nóg verder naar het Oosten” — Hij dempte zijn stem en sprak zóó zacht, dat de kinderen moeite hadden hem te hooren — „Nog verder naar het Oosten is 't Moeras, waar de dwaallichten de menschen ten verderve voeren, en achter het moeras, in 't Eindelooze bosch, daar wonen de Zonen van Het Woud . . .”

„Hoe komt het toch,” viel Alferich hem in de rede, „dat heel uw stam het bosch vermijdt en altoos op de open vlakke ronddoelt?”

„Omdat de Goden de boomen haten en als teeken van dien haat hun bliksems naar ze slingeren, zoodat wij, achter onze omwalling, de rosse vlammen ten hemel zien stijgen, soms dagen en nachten achtereen. Bovendien weet ieder, dat de Zonen van het Woud tovenaars zijn, hoewel ze dezelfde Goden als wij aanbidden. Al wie doordringt

in hun gebied betooveren ze. Ze nemen zijn ziel weg en geven hem een andere, die onophoudelijk wartaal praat: woorden, die niemand kan begrijpen. Want het kán, het is mogelijk door het moeras te komen: de Zonen van het Woud hebben een weg gemaakt, een weg van boomstammen aaneengereid, zoodat de voet niet kan verzinken. Dat wist ik, maar ik had dien weg nog nooit gezien, en weinig wist ik, dat ook ik hem zou betreden. Ik hoedde dus mijn schapen, en terwijl ik stap voor stap de kudde volgde, zag ik plotseling drie Beesten een man najagen, die wegliep in de richting van het bosch. Daaraan wist ik, dat hij een der Zonen van het Woud was. Wij, Steenbewerkers, mijden steeds de boomen. Een bijl of hamer had de man niet: hij was gewapend met een zwaard . . . als dit. Eén der Beesten waagde den sprong. Snel stak de man zijn zwaard uit, en de Roover viel dood voor zijn voeten neer, terwijl de beide anderen huilend vluchtten. Een Steenbewerker waren ze vereend te lijf gegaan. Intusschen verdween de man achter de boomstammen, en na een poos raapte ik al mijn moed bijeen en ging het doode Beest bekijken. Wonderlijk, wonderlijk! Eén enkele houw van 't vreemde wapen was voldoende geweest om zijn wreede, slechte hart in tweeën te splijten, ja, dat was zeker tooverrij! Een betooverd wapen, een machtig, onfeilbaar tooverwapen . . . och, dat ik het had, dat *ik* het had!

Tegen den tijd, dat de schapen geschoren moesten worden, keerde ik met de kudde huiswaarts, en mijn moeder, de Priesteres, keek me oplettend aan en vroeg:

„Wat hebt ge ginds beleefd, mijn zoon, dat uw uiterlijk zóó is veranderd?”

„Een groot leed is over me gekomen,” zei ik, en mijn moeder sprak: „Neem mijn plaats bij het haardvuur in, mijn zoon, en uw smart zij u tot drank en spijsze.”

Zoo nam ik dus mijn moeders plaats in bij het haardvuur, waar zij 's winters ge-

meenschap met de geesten heeft, en ik leende het oor aan de stemmen, die afwisselend tot mij spraken, hier, binnen in mijn hart, waar geen dan ik ze kon vernemen. Eén van de stemmen sprak: „Ga naar de Zonen van het Woud en smeek ze om een Betooverd Wapen, opdat het volk niet door het Beest wordt uitgeroeid.” En die woorden overdacht ik.

Doch de andere stem sprak: „Hier, bij uw moeders haardvuur, zijt ge veilig. Indien ge het Oneindige Woud binnengaat, zullen de Zonen van het Woud uw ziel van u wegnemen.” En ook die woorden overwoog ik langen tijd.

„Verschaf uw volk 't Betooverd Wapen! Red het van den ondergang,” hernam dan weer de eerste stem steeds luider, tot ik ten slotte zwichtte voor dien drang.

Bij 't eerste morgenkrieken wekte ik mijn moeder. „Ik ga heen om het heil van den stam te bewerken, maar ik weet niet, of ik in mijn eigen gestalte weer zal keeren.”

„Kind, ik ben je moeder,” antwoordde zij. „Of ge leeft of sterft of van gedaante verandert, is mij om het even. Ik ben toch je moeder, kind.”

„Dat is waar,” zei Alferich. „Zelfs de machtigste tovenaars kan het hart van een moeder niet veranderen.”

Er viel een korte stilte in. Duco en Leni dachten aan hun eigen moeder: aan haar vriendelijk gezicht, haar oogen, die vol liefde waren . . . Daar nam de man den draad van zijn verhaal weer op: „Nadat ik afscheid van mijn moeder had genomen, ging ik

naar de hut van 't meisje, dat gewoon was mij te wachten bij het ondergaan der zon. En zij bezwoer me . . . Wat geeft het, of ik hier herhaal, wat ze me al voor fraais beloofde?” viel hij zichzelf in de rede, en hij lachte kort en hard. „Ik keerde dus terug naar de plek, waar ik den Zoon van het Woud in 't bosch had zien verdwijnen, doch twee dagen duurde het, eer ik den weg door het Moeras gevonden had, en daarna nog twee dagen, dat ik in het gras lag, en geen moed kon verzamelen dien te betreden. Eindelijk deed ik het, maar ik was bang, bang, bang! Bang van de flikkerende lichten, die in het duister dansten, nu eens van verre, dan weer zóó dichtbij, alsof ze me bespringen wilden. Doch wanneer de weg me een eindweegs door het bosch voerde, vreesde ik nog meer. Het is zoo donker in dat bosch, dat ik, al tastend met een stok, niet dan voetje voor voetje vooruitkwam, en dan nog afdwaalde en soms tot de knieën wegzonk in den weeken bodem, die aarde noch water is. O, ik was bang, bang, bang! Bang voor de vreeselijke boomen, die onophoudelijk met elkander fluisterden, en in wier takken, on-



zichtbaar tusschen het gebladerte, booze geesten huisden — bang voor de poelen met het diep-zwarte of rood-bruine water, waarboven rusteloze witte geest-gestalten gleden. Maar het meest vreesde ik de Verandering, de Betoovering, die mij mijn ziel ontnemen zou, en . . . en . . . de Betoovering kwam!" Weer zagen de kinderen, hoe de man zich met den rug van zijn hand het zweet van zijn voorhoofd wischte, en hoe heel zijn krachtige gestalte doortrild werd van een lange huivering, die hij eerst kon bedwingen, nadat hij de hand op 't gevest van zijn zwaard had gelegd.

„Een vuur zonder vlam zette mijn hoofd in een laaienden gloed, mijn droge tong zwol op, en in mijn mond kwam een smaak van bederf; mijn oogen waren heet als vuur en zelfs mijn adem scheen een vlam geworden, en mijn handen, als ik ze bekeek, leken de handen van een vreemde. En hoewel ik de boomen zoo vreesde, zong ik liederen, waarin ik ze bespote, en de dwaallichten en de geesten van de poelen schreeuwde ik toe, dat ze me halen mochten, dat ik hiër stond, hiër! Ik lachte en danste en tegelijk was ik bedroefd, dat deze flinke jonge man, die ik toch zèlf was, zóó ten onder ging."

„En kwamen de dwaallichten en de geesten? vroeg Alferich.

„Jawel, jawel, de geesten van de poelen kwamen, en wikkelden me in witte-waden tot ik huiverde. Maar toch weet ik, dat de Betoovering niet door hen geschiedde, maar door de Zonen van het Woud. Na een tocht van drie dagen zag ik een rossig schijnsel achter de boomen en hoorde het geluid van dreunende slagen. Toen ik me behoedzaam nader waagde, zag ik de Zonen van het Woud, die roode steenen uit den grond groeven en die in vuren legden. De steenen smolten in het vuur als schapenvet, en de mannen begonnen die weeke, gloeiende massa met hamers te bebeuken. Ik wilde tot die mannen spreken, doch de woorden, die ik zeggen wilde, kon ik niet uitbrengen, en inplaats daarvan stamelde ik: „Sla niet zoo met die hamers! Houd toch op met dat geweld! Mijn hoofd! Mijn hoofd!" Toen wist ik zeker, dat ik betooverd was, en ik klemde me aan een boomstam vast en bad en smeekte de Zonen van het Woud de betoovering van mij weg te nemen. Wreed waren ze! Ze deden me vele, vele vragen en stonden me niet eens toe, er op te antwoorden, maar noodzaakten me allerlei wartaal uit te slaan tot ik in snikken uitbarstte. Toen waren ze tevreden! Ze brachten me in een hut, waarvan ze den vloer met gloeiende steenen belegden. Over die gloeiende steenen goten ze heet water uit, terwijl ze vreemde zangen zongen om de betoovering te verbreken, en dat deden ze net zoolang tot het zweet me in stralen langs het lijf liep. Van uitputting viel ik eindelijk in slaap, en toen ik ontwaakte was mijn eigen ziel weer in mijn lichaam gevaren, en voelde ik me zoo koel en frisch als na een bad in de heldere flessche, waar de schapen drinken. Nu kon ik spreken! De woorden gehoorzaamden mijn wil, en rijden zich aaneen als schapen, die ordelijk en zonder dringen 's avonds één voor één de omwalling binnengaan. Ik vroeg de Zonen van het Woud mij Tooverwapens voor mijn volk te geven. In ruil daarvoor zouden de menschen van mijn stam schapenvleesch en melk en wol naar den grasrand brengen, die tusschen de heide en het bosch gelegen was. Het scheen, dat mijn voorstel hen wel aanstond, doch de Priesteres, die uit aller naam het woord deed, vond het desondanks noodig mij te vragen: „Wat is de reden van uw komst?"

„De schapen en het volk zijn één," gaf ik ten antwoord. „Als het Beest de schapen doodt, sterven de menschen. Om die reden kom ik U Tooverwapenen vragen ter bestrijding van het Beest."

„Al zijn wij zelf niet afkeerig van uw voorstel — daarom weten we nog niet, of onze god ons toe zal staan met het Heidevolk ruilhandel te drijven," sprak de Priesteres. „Ge zult moeten wachten tot we hem geraadpleegd hebben."

Zoo gebeurde het ook. Na eenigen tijd keerden de Zonen van het Woud weer van de Heilige Plek, waar zij hun goden ondervroegen — die ook onze goden zijn. Weer

was de Priesteres woordvoerdster en zij sprak: „De god wil, dat ge de waarheid van uw woorden zult bewijzen. Indien ge werkelijk slechts terwille van het volk tot ons gekomen zijt, zult ge uw rechteroog den god ten offer brengen. Zoo heeft de god door middel van zijn orakel gesproken, en zoo moet het zijn. Ons doet het leed.”

„De eisch is zwaar,” zei ik. „Is er geen uitweg?”

„Zeker,” sprak ze. „Ge kunt terugkeeren naar uw volk, denzelfden weg, dien ge gekomen zijt, en geen haar van uw hoofd zal u gekrenkt worden. Doch dan zult ge ook geen zwaarden van ons krijgen.”

„Neem mijn leven!” bad ik. „Sterven is gemakkelijker dan . . . dit!”



Ze knikte. „Waarschijnlijk wist de god dat ook. Zie! Ik steek de punt van mijn zwaard in de vlammen, dat het gloeiend wordt.”

„Vlug dan! Maak er gauw een eind aan!” riep ik, en met de wit-gloeiende punt van haar zwaard stak ze mijn rechteroog uit. Met haar eigen handen deed ze het. Ik ben de zoon van een Priesteres, en zij was Priesteres. Dat was geen taak voor gewone stervelingen.”

„Dat was geen taak voor gewone stervelingen,” bevestigde Alferich. „En . . . wat gebeurde er daarna?”

„Daarna was ik aan dat rechteroog blind. Bovendien deed ik al spoedig de ervaring op, dat men met één oog niet gemakkelijk afstanden kan schatten. Nu nog ondervind ik er den last van. Intusschen bleef ik bij de Zonen van het Woud totdat mijn oog genezen was. Ze zorgden goed voor me, en toonden me, hoe ze hun roode steenen smolten en er Tooverzwaarden uit vervaardigden. Ze leerden me de bezweringen, die ze uitspraken over het vuur, en die ze onder 't smeden zongen.”

Plotseling begon de man te lachen, een luide, jongensachtige, vroolijke lach. „Nu denk ik aan mijn tocht naar huis, en aan de pijnlijke verrassing, die ik 't Beest bereidde. Want het Beest was teruggekomen. Ik zag het, neen, ik rook het Beest nog eer dat ik het zag, zoodra ik het moeras was doorgetrokken en de laatste boomen achter me ge-

laten had. Doch dit maal kende ik geen vrees, want onder mijn pels verborgen droeg ik een zwaard, het zwaard, dat de Priesteres me bij het afscheid ten geschenke had gegeven. Aha, dat was een blijde dag, een dag der dagen! Het duurde niet lang, voor een van de Grijsze Roovers den reuk van me kreeg. „Wau!” riep hij. „Wau! Een steenbewerker! Wau! Een makkelijke prooi!” Daar kwam hij aangehold, den staart in de hoogte. Maar heel veel haast maakte hij toch niet. Zoo nu en dan hield hij even stil om over den grond te rollen, of om den kop tusschen de pooten te leggen van blijdschap over 't warme maal, dat hem in geen geval ontgaan zou. Dan draafde hij weer voort — de afstand tusschen ons werd kleiner, kleiner. . . en toen nam hij opeens zijn sprong, zijn dóóden-sprong, want halverwege, toen zijn vaart niet meer was te stuiten, zag hij het uitgestoken zwaard, het scherpe zwaard, dat door zijn huid sneed met hetzelfde gemak als waarmee een bieze door gestremde melk glijdt. Op deze wijze doodde ik niet één, maar vijf, zes Beesten, en ik nam niet eens de moeite ze te villen. En o, het Beest is slim! Eer de avond viel, hadden alle Grijsze Roovers de lucht gekregen van het bloed aan mijn zwaard en ze liepen voor me uit als hazen! Eindelijk, eindelijk had het Beest op de heide zijn Meester gevonden, en die Meester . . . dat was ik! Dat was ik!” herhaalde hij fier, terwijl hij zich met de volle vuist op de borst sloeg. Doch zijn hoofd neeg zich voorover en zijn stem klonk hoe langer hoe zachter toen hij voortging: „Ik keerde dus als Overwinnaar terug, en zegevierend stond ik voor den ingang van mijn moeders hut. Er moest een lam geslacht worden. Zonder iets te zeggen hieuw ik het voor haar ontstelde oogen in twee stukken met mijn zwaard — daarna pas deed ik haar verslag van al wat ik beleefd had.

„Dat is het werk van een god,” sprak zij, toen ze me tot het einde toe gehoord had, maar ik kuste haar en lachte, en lachende ging ik op weg naar 't Meisje, dat me trouw beloofd had, wat er ook gebeuren mocht. Ook dáár moest er een lam geslacht voor 't avondmaal; ook dáár kliefde ik het met mijn Zwaard in tweeën; ook dáár vertelde ik alles, wat me overkomen was.

En 't Meisje sprak dezelfde woorden als mijn moeder: dat ik het werk van een god had verricht. Weer lachte ik, maar toen ik trachtte haar te kussen, duwde ze me met beide handen van zich af, en daar ze aan mijn rechter-blinde-zijde stond, liep ze weg en was verdwenen eer ik haar tegenhouden kon.” Hij zuchtte en liet slap, als vermoeid, de armen zinken. „Nog later op den avond kwam ik bij de herders, die de wacht hielden bij de kudden. Ze waren op het punt een schaap te slachten, dat ze wilden roosteren bij het hoog-opvlammend vuur. 'k Hieuw het met mijn zwaard in tweeën, en vertelde wat ik bij de Zonen van het Woud ervaren had.

„Een god! Dat is het werk van goden — niet van menschen,” zeiden ze. Nu lachte ik niet, maar vroeg verstoord: „Wat praat ge toch van god en goden? Laat ons eten en drinken en vroolijk zijn! Morgen gaan we naar den zoom van 't bosch, waar iedere man een zwaard zal vinden, zooals het door de Zonen van het Woud is toegezegd.”

Mijn ontstemming was alweer geweken, en diep binnen-in mij voelde ik een groote vreugde, weer veilig thuis en bij mijn eigen volk te zijn. Nooit had me de wijde hemel zoo heerlijk geschenen; nooit ademde ik met zooveel welbehagen de scherpe lucht der schapen of den zoeten geur van 't heidekruid; nooit sliep ik vaster en geruster dan dien nacht onder de schitterende sterren dicht bij 't vuur. De herders echter bleven waken en spraken zachtjes met elkaar.

Den anderen dag ging ik de mannen vóór naar het grasland tusschen hei en bosch, en we namen schapenvleesch, gestremde melk en wol mee, gelijk ik het den Zonen van het Woud beloofd had. Ook zij hadden hun woord gestand gedaan: de Zwaarden lagen er reeds, toen we kwamen. Zij zelf hadden zich teruggetrokken in het bosch, waar ze ons van achter de boomstammen gadesloegen.

Zoodra de Priesteres mij in het oog kreeg, riep ze me toe: „Hoe heeft uw volk u ontvangen, vreemdeling? Vertel.” „Hun harten zijn veranderd,” antwoordde ik. „Ik kan niet meer tot op den bodem van hun hart zien, zooals eerst.”

Ze lachte even, en mij leek het, of ze me bespote, toen ze zei: „Dat komt, doordat ge slechts één oog hebt! Kies toch uw woonstee bij ons in de Wouden, en ik . . . ik zal uw rechteroog zijn, zoodat ge van uw blindheid niets bemerken zult.” Ze wachtte af, of ik ook zou antwoorden, doch toen ik bleef zwijgen, hervatte ze: „Denkt ge, dat ik, met mijn beide oogen, 't niet doorzie? Ge hebt uw offer niet gebracht terwille van de menschen, doch terwille van één enkele, en die ééne is . . . een vrouw!”

Nu kreeg mijn toorn de overhand, en ik schreeuwde: „Als dat zoo is, waarom heeft de god mijn offer dan niet verworpen? Met welk recht zijt ge dan boos op mij?”

„Boos? Boos? Ik ben niet boos,” zoo sprak ze. „Ik ben niet boos, maar ik beklaag u, arme, en spoedig zult ge weten, wat de reden daarvan is.” Meer wilde ze niet zeggen, maar ze verborg zich achter de struiken en toen ik trachtte haar te naderen, vluchtte ze in 't woud.

Op die wijze geschiedde het dus, dat elke volwassen man van mijn stam een eigen zwaard kreeg. Welgemoed aanvaardden we niet lang daarna den tocht naar huis. „Tzie—ie! Tzie—ie!” zoo zongen onze zwaarden, wanneer we er mee zwaaiden om de kracht van onze armen te beproeven. „Tzie—ie—e! Tzie—ie—e! Tzie—ie!” En het Beest hoorde het. Het Beest zag onze Tooverzwaarden, en waar we ons vertoonden sloeg het op de vlucht. Wij schaterlachten, en onder 't loopen deed mijn Moeders broeder, die een man van aanzien was bij onze stam, het snoer van gele steenen af, dat hij steeds om den hals droeg. Zulke steenen, zegt men, komen van heel ver. Mijn Moeders broeder had ze van zijn Moeders broeder, die eens een vreemden man versloeg, wiens armen en wiens hals behangen waren met zulke steenen. Mijn Moeders broeder wilde mij dat snoer ten geschenke geven, doch ik wees het van de hand.

„Waartoe zoudt ge me beloonen?” vroeg ik. „Mijn linkeroog ziet in de toekomst dikke kinderen spelen, vette schapen op de heide grazen. Meer verlang ik niet. Ik ben getroost.”

Toen wendde mijn Moeders broeder zich tot de stamgenooten, en hij sprak: „Ik heb u wel gezegd, dat hij 't niet aan zou nemen. Laat ons een Lofzang zingen ter eere van den god.” Ze zongen, en ik stemde mee in, maar mijn Moeders broeder hief de hand omhoog. „Dit is een lied ter Uwer eere, o Kooper van het zwaard, o Heiland van het volk! Luister gij, en laat ons zingen!”

En nòg begreep ik niet, totdat . . . totdat ik zag, hoe zorgvuldig een ieder vermeed den voet te zetten op mijn schaduw. Pas toen drong het volkomen helder tot mij door: ze meenden, dat ik god — een god! — was, en bewezen mij, *mij* sterveling, de eer, dien men aan goden is verschuldigd, en voor mijn schaduw weken ze terzij als was die een Priesteres, die zich naar de grafheuvels begeeft om de Dooden spijs en drank te brengen. Ze meenden dus, dat ik een god was, maar ik was een mensch, en zéér bevreesd. De angst kneep me de keel, het hart toe. Het was me, of ik nù eerst wegzonk in 't moeras, waar de dwaallichten huisden, of ik àl verder, verder wegzonk in een bodem looze diepte. Eén boomtak hing er over het moeras heen, en daaraan klemde ik mij vast met al mijn krachten: de gedachte: „Mijn Moeder en het Meisje weten toch, dat ik een mensch als ieder ander ben! Mijn Moeder en het Meisje! Mijn Moeder en het Meisje!” herhaalde ik telkens, telkens weer, terwijl ik met de mannen voortliep tot we bij de omwalling kwamen, waar alle vrouwen en kinderen op den uitkijk stonden — de Priesteressen in een groepje bij elkaar.

Mijn oog zocht dadelijk het Meisje. Ze keek me aan, maar glimlachte niet, en zie! daar maakte ze het plechtige gebaar, waarmee de Priesteressen de Dooden eeren bij

de offerande. Ik wilde spreken, doch mijn Moeders broeder nam het woord voor mij, alsof ik zelf een Dode was, uit wiens naam de Priesters en de Priesteressen spreken tot het Volk, dat tijdens de Mid-zomer en Mid-winterfeesten rondom de grafheuvels verzameld is.

Boos, maar ook angstig — dät het meest! — keerde ik me af en ging de hut van mijn Moeder binnen. En zij . . . zij wilde voor mij knielen, en in mijn wanhoop sprak ik booze, harde woorden tot haar. „Slechts een god zou het wagen op deze wijze tot mij, Priesteres, te spreken. Een mensch zou zeker den toorn der goden vreezen. Dus moet ge wel een god zijn,” zei ze ootmoedig, en boog zich diep voor me ter aarde neer.

Ik keek naar haar en lachte. Het scheen me, dat ik nooit meer met dät lachen ophouden zou! Doch eensklaps werd de ingang van de hut verduisterd, en ik hoorde mij roepen, — niet bij mijn eigen naam, dien mij mijn Moeder had geschonken, maar bij den Naam, waarmee mijn Moeders broeder mij op de heide aangesproken had.

„O, Heiland van het Volk, o, Kooper van het Zwaard, wil mij mijn bee verhooren!”

De spreker was een jonge man — mijn kameraad tot heden — met wien ik van mijn prilste jeugd af aan gespeeld had. Samen hadden wij voor 't eerst de schapen gehoed, samen ons eerste Beest geveld, samen onze eerste pijl uit steen gehouwen. Nu stond hij vóór mij, met de oogen neergeslagen, de handen tegen de slapen gedrukt, in vreeze en beven voor den god in wiens tegenwoordigheid hij zich bevond, doch zonder een zweem van angst voor mij, den man, toen hij mij nederig vroeg het Meisje, de Priesteres, die mij eens trouw zwoer, ten huwelijk te nemen.

Neen, ik versloeg hem niet. Ik zei alleen: „Laat het Meisje komen.” En ze kwam — zonder de minste schroom of vreeze. Daar ze een Priesteres was, hief ze de oogen op en keek mij aan met een blik vol eerbiedig ontzag, zoo . . . zooals ik des avonds naar den sterrenhemel opzie. Ook zij noemde me: „Heer” en „Kooper van het Zwaard” en „Heiland van het Volk” in de gewijde tale, waarmee de Priesteressen haar gebeden offeren aan de Dooden in de Grafheuvels, en nederig vroeg ze mij verlof, het vuur te mogen onderhouden in de hut van den man, die naast haar stond, en ze vroeg voor zich en haar gezin mijn zegen.

Zelfs haar sloeg ik niet dood. Ik hoorde mijn eigen stem, vreemd en ver af, de wonderlijke woorden spreken: „Het zij, zooals ge wenscht,” en zag ze heengaan, hand in hand. Steenkoud was ik — en 't was een zoele zomeravond — het suisde in mijn ooren; voor mijn oogen werd het zwart. Ik vroeg mijn moeder nog: „Kan het tòch zijn, dat goden sterven?” — toen zonk ik weg in een poel van duisternis . . . Ik was niet meer.”

„Gij arme, arme god,” zei Alferich zachtjes. „En uw Wijze Moeder — wat deed die?”

„Zoodra mijn Moeder mij zag vallen begreep ze, wat de waarheid was. Ze knielde bij me op den grond, nam mijn hoofd in haar armen, en de eerste woorden, die ik hoorde, toen mijn ziel terugkwam van haar reis, waren haar woorden van troost en bemoediging: „Mijn kind, mijn kind, ik ben je moeder. Of ge leeft, of sterft, of van gedaante verandert, is mij om het even. Ik ben toch je moeder, kind.” Dat deed goed, meer goed zelfs dan het water, dat ze mij liet drinken, en ofschoon ik me mijn zwakheid schaamde, was er toch vreugd en vrede in mijn hart. Ook zij verheugde zich. Beiden voelden we, dat we elkaar niet wilden missen — er is geen band zóó hecht, als die den zoon aan zijn moeder bindt. Ik rakelde het vuur voor haar op en zette me aan haar voeten, gelijk ik het zoo vaak als kleine jongen deed, en zij kamde met haar beenen kam mijn haar uit, en zong het eene lied na het andere.

Na een poos vroeg ik: „Wat nu? Wat moeten we de menschen zeggen, die mij beschouwen als een god?”

„Hij, die het werk van een god verricht heeft, moet zich als een god gedragen,”

sprak ze. „Ik zie geen andere weg. Van nu af is het Volk de kudde, die mijn zoon moet hoeden.”

„Dat is een schaap, zóó zwaar, dat ik het niet kan torsen,” wierp ik tegen.

„Ge zult bemerken, dat het met de jaren lichter wordt”, gaf ze ten antwoord. „De tijd zal komen, dat ge uw last niet van de schouders nemen wilt, al kúnt ge — dat ge hem niet ruilen wilt voor alle aardsch geluk. Wees wijs, mijn zoon, wijs en behoedzaam, want u zal het leven niets meer schenken dan de liederen en gebeden, die men opzendt tot een god.”

„Gij arme, arme god,” herhaalde Alferich meewarig. „En toch... en toch... uw lot had slechter kunnen zijn, en menigeen zou u benijden.”

„Dat weet ik. Mijn Moeder heeft het goed gezien: de last is lichter en zelfs lief geworden. Doch

alle eer zou ik met blijdschap offeren, had ik één klein kind, één eigen kind, dat zich besmeurde met de asch van 't vuur, dat opvlamt in mijn eigen hut.”

Hij zweeg een oogenblik — toen trok hij met een ruk het zwaard uit den grond, stak het in den gordel, sloeg zijn pels over de schouders, en zonder groeten keerde hij zich om en liep met groote stappen de hei over in de richting van de hutten, die zich — er

was een lichte nevel opgestegen uit de zee — nog slechts als een vormlooze, donkergrijze massa in de verte afteekenden.

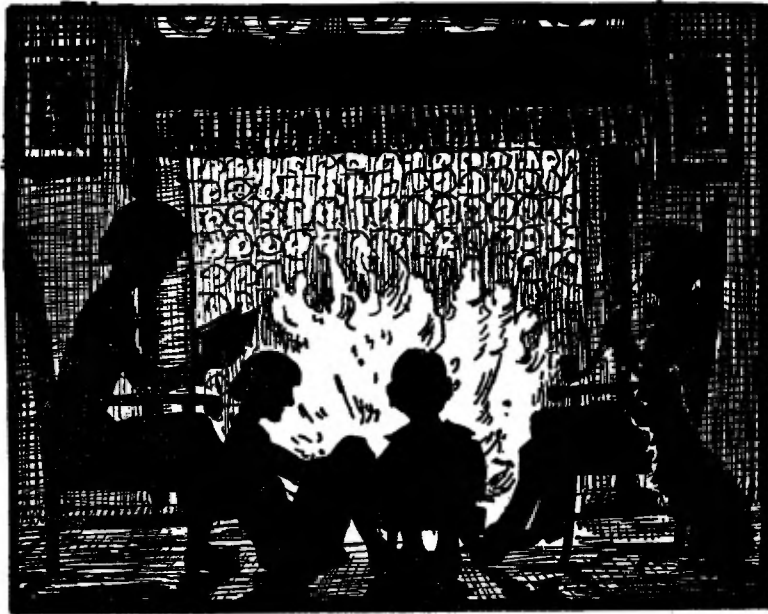
Leni zuchtte. Duuk schuifelde met den voet in de losse sneeuw, doch geen van beiden sprak een woord. Tenslotte was het Alferich, die de stilte verbrak.

„Dat was een oude, oude geschiedenis — een geschiedenis, die ik, telkens eender, telkens toch weer anders óók, al vaak heb hooren vertellen: op de heide, in de bosschen, op de bergen, in het veen — overal waar menschen wonen: de geschiedenis van één, die tot heil van allen zijn geluk, zijn leven veil had.”

„Jaaaa,” zei Duuk nadenkend.

Leni huiverde even. Niet alleen van kou, al hadden ze hier ook langen tijd schier onbeweeglijk stilgestaan. Hoe laat zou 't wezen? Met een verschrikt gezicht haalde Duuk zijn nikkelen knol — maar een, die puik-best liep! — te voorschijn... „Bij half twaalf, zeg! Als we nog op tijd voor 't koffiedrinken willen wezen...”

Terwijl de jongen sprak was Alferich onhoorbaar achter ze geslopen en had ze beurt om beurt iets van zijn grauwe Tooverpoeder door een hollen rietstengel in den



hals geblazen. 't Leek onschuldig stof, maar . . . Vergeten was de vreemde man uit het steenen tijdperk, vergeten, de geschiedenis, die hij ze had verteld . . . Leni gaf Duuk een tikje. „Jij bent 'm!” En stoeiende, met frissche, roode wangen, kwamen ze drie kwartier daarna weer thuis . . .

Op den avond van den vier en twintigsten December, toen de gordijnen dichtgeschoven waren en de suite in een geheimzinnig, rood schemerlicht lag, doordat er enkel een paar kleine lampjes gloeiden in kapjes en „schalen” van rood vloeipapier, toog de heele familie — Metje en Hertha inclusief — naar de schuur om het Kerstblok te halen, dat te voren door een man uit 't dorp in tweeën was gehakt. Met vereende krachten lukte het de kleinste helft te versjouwen; met vereende krachten beurdten ze het daarna op en lieten het behoedzaam neer op 't open kolenvuur, dat onder den wijden schoorsteen brandde, die met hulst en dennetakken was versierd.

Een rookwolk sloeg de kamer in, en Hertha deinsde achteruit en bromde.

„Daar heb je 't al!” riep Duuk teleurgesteld. „Nou dooft het vuur! Nou wil het niet eens branden, vader!”

„Geduld, geduld maar, jongen. Neen, niet porren — rustig liggen laten,” maande vader, en moes trok Leni in de breede armstoel naast zich neer.

„Als Duuk nu eens het boek voor moeder haalde?” vroeg ze. Ze zei er niet bij welk boek, en dat hoefde ook niet, want een oogenblik later keerde Duco terug met het versleten leeren bandje, dat de kinderen zoo goed kenden, omdat het grootva's bijbel was. Hun grootvader van vaderszij was predikant geweest.

„Moet nou de groote lamp niet aan? Zóó kun je toch niet zien, moes?”

Maar ook dat hoefde niet, omdat moeder het verhaal, het oude, oude verhaal toch eigenlijk van buiten kende. Ach ja, en vader en de kinderen immers ook? Hoe kon het dan, dat het toch ieder jaar weer nieuw was?

„En het geschiede in diezelfde dagen, dat er een gebod uitging van keizer Augustus...”

„Knitter — knetter,” zei het vuur. Een spits, blauw vlammetje schoot op en lekte langs het groote houtblok. „Knitter — knetter — knipper — knap!”

„En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen . . .”

„Knitter — knetter — knipper . . . knap!”

„Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in den menschen een welbehagen . . .”

't Leek, of het vuur op die woorden gewacht had. Een fonteinstraal van vonken, roode en gele en blauwe, vloog den schoorsteen in. Een rosse vlam steeg recht omhoog: het Kerstblok brandde en verlichtte de gezichten met een feestelijken gloed, terwijl de kinderen, de oogen naar het vuur gericht, stil luisterden naar de oude, oude geschiedenis van de geboorte van den zoon des Menschen, die de Goede Herder was, en die Zijn leven voor de schapen stelde.



DE VROUW VAN SANTA CLAUS

door B. VAN DER GROEN—ZEEGERS.

Geïllustreerd door ADRI ALINDO.

„... en omdat ze het mooiste had gegeven dat ze bezat, was het haar heerlijkste Kerstfeest geworden.”

Juffrouw Else sloeg het boek dicht. 't Verhaal was uit en ze haastte zich naar de keuken. Even keek ze nog naar Fred, die op den grond zat en nadenkend Jackie, de zwarte Cocker Spaniel aan de lange flapooen trok ... maar Fred keek niet op.

„Lieve hond...”, fluisterde Fred zachtjes, zoodat 't hondje vriendelijk kwispelde. Toen schoof hij Jack opzij en liep langzaam de kamer uit.

„Waar ga je naar toe?” — riep Li, z'n groote zus van wel twintig, hem achterna.

„k Weet nog niet. — Op m'n kamer spelen of lezen.”

„Fred, — luister es...”

„Ja.” — Onwillig stond hij stil. Hij had plotseling erge haast om weg te komen leek wel.

Lida trok Fred zachtjes naar zich toe, — maar hij wendde 't hoofd af en staarde verlangend naar de deur, vanwaar hij de verlossing verwachtte.

Maar niemand verscheen en met een zucht keerde hij zich naar Li.

„Nou, — wat dan” — vroeg hij mokkend . . . maar hij wist precies wat er komen ging.

„Zeg jongmensch, weet je wel dat het nog maar één week is, tusschen nu en Kerstmis?”

„Jawel.”

„En hoe is het met je spaarpot? Heb je Li dit jaar niet nodig om je een endje op streek te helpen? — Dat je voor mij iets prachtigs hebt gekocht, weet ik natuurlijk allang . . .” Fred kreeg 'n kleur . . . „en die ets voor Vader is ook beeldig, en je kop en schotel voor Mandy ook, — maar, — zeg Fred, je hebt Tante toch niet vergeten, wel?”

Fred slikte nog eens extra, werd vuurrood en wilde wegloopen . . . maar Li hield hem bij z'n mouw terug . . .

„Tante Else is . . .”

„Ze is onze tante niet” — barstte Fred uit, „ze is niks. Niet eens een nicht, of wát ook en ik zeg geen tante tegen haar, ze is . . .”

Maar Li liet hem niet eens uitspreken, ze hield haar hand op z'n mond en tranen sprongen haar in de oogen, toen ze zei:

„Ondeugende jongen, denk jij wel eens aan iets of iemand anders dan aan jezelf en aan alle narigheid die jij wel moet ondervinden, denk je er wel eens aan, hoeveel Tante Else, die volgens jou niks is, dit jaar voor ons heeft gedaan? Niet alleen voor jou, Fred, maar ook voor Vader en voor mij en . . . voor Moeder, Fred?”

Dikke tranen maakten opeens de kamer wazig . . . met z'n mouw probeerde hij ze weg te vegen maar er kwamen er steeds meer, en inplaats van weg te hollen, legde hij z'n blonde jongensbol in Lida's schoot . . . z'n lijfje schokte nu van het snikken.

Troostend legde Li haar armen om 't broertje heen. Toch ging ze voort:

„Weet je wel vent, dat Tante altijd Mammie's beste vriendin is geweest, en dat ze haar eigen mooie huis zoo maar heeft achtergelaten, zoodra ze hoorde dat Moeder ziek was? — Dat ze dag en nacht Moeder heeft verpleegd tot . . . het niet meer noodig was?”

„En nu, — inplaats van terug te gaan naar 't zonnige Californië, waar 't heerlijk zomer is, — blijft ze hier, in die afschuwelijke kou op een koppig, ondankbaar jongetje passen . . . Zie je Fred,” ging Lida voort, toen ze zag dat 't snikken minder werd, en ze begreep dat Fred wel degelijk luisterde naar wat ze zei: „Zie je, — als Tante Else niet had voorgesteld de huishouding bij ons te blijven doen, dan had ik m'n ontslag moeten nemen. Onderwijzeres zijn en huisvrouw tegelijkertijd kan nu eenmaal niet, omdat ik den heelen dag van huis zou zijn. — En we hebben 't geld óók zoo noodig, vent. En inplaats van Tante Else, die zóó lief is, een beetje vriendelijkheid te geven, al is ze dan ook niks, hè . . .”

„Ze is ook niks,” begon Fred weer koppig en opeens barstte hij weer opnieuw in tranen uit en met horten en stooten kwam 't: „en ze heeft Mammie's sleutels en dan gaat ze in onze kasten en in Moeder's kamers en ze doet net of ze héélemaal Moeder is, — en ze geeft 't tafelgoed en de vuile wasch en — en — alles . . .”

Toen hield hij ineens op. Dacht even, héél even bij zichzelf, hoe dwaas dat was, juffrouw Else die zelf niks was, en die toch alles, alles gaf, — nog veel meer dan schoon tafelgoed . . . en de vuile wasch . . . en weer wilde hij wegloopen.

Lida hield hem nu niet meer terug, en Fred treuzelde nog wat, en liep toen schoorvoetend de kamer uit, terwijl Li nog wat naar buiten staarde in de stille straat, waar de electriche lichtbollen al door de mist héén waasden.

„Niks . . . arm Tantetje,” mompelde ze. Toen stond ze op en liep naar de keuken om daar wat te helpen.

Freddy had al heel wat schoolvriendjes in Amerika. 't Was nu ook al bijna vijf jaar, dat ze er woonden, en Holland werd al meer op den achtergrond gedrongen door de nieuwe omgeving, die al zoo gewoon was, en waar hij zich thuis voelde.

Maar met Kerstmis, of met je verjaardag was het toch wel fijn om nog „'n heele troep familie” in Holland te hebben! Dan kwamen ze opeens weer helder vóór hem staan: — dan zag Fred weer 't vriendlijke Grootmoedertje, en Grootvader met de lange pijp, en de vroolijke gezichten van de Ooms en Tantes, die hem danig verwend hadden, — en die hem nóóit vergaten, en die met Kerstmis werden omgezet in „boek van oom Jan,” — „bouwdoos van tante Rie”, „paardeleidsel van tante Hetty”, — tot ze, ná Kerst weer waren: „Holland, waarheen hij iedere veertien dagen 'n brief moest schrijven, met de steeds terugkeerende zucht van „'k weet niks te vertellen . . .”

Maar nu!!! — nu daar vanochtend dat heele groote pak was gekomen, dat Juffrouw Else in de gangkast had weggeborgen, nu zag hij Holland weer voor zich!

Zóó nieuwsgierig was hij, dat hij telkens even in de kast moest neuzen waar ie niets te maken had, met Jack, even nieuwsgierig als 't baasje, achter hem aan. Samen besnuffelden en betastten ze het groote geheim van alle kanten . . . dozen en dozen, en natuurlijk ergens tusschen de andere geheimen in, de timmerdoos, waar hij in iedere brief om had gevraagd!!! hè, was 't nou eindelijk maar Kerstmorgen!

Vroolijk zou het dit jaar wel niet zijn, — Vader had ook al afgesproken dat ze er maar niets aan zouden doen . . . ja, dat begreep Fred ook best, en hij was er eigenlijk wel blij om . . . 't eerste Kerstfeest zonder Mammie . . . en in hãàr plaats . . . zie je, daar had je het weer . . .



Opgewonden liep Fred door 't huis.

Met z'n hand in z'n zak omkleemde

hij stevig den mooien, zilveren dollar die Vader hem zoo juist had gegeven. 'n Hééle dollar!!! — Hij haalde hem voor de zooveelste maal tevoorschijn, — wat glom ie al mooi!, maar met een vuile zakdoek en wat ademen erop kon je hem nog veel mooier maken! En na deze verrichting verdween z'n schat weer in 't diepste hoekje van z'n zak, temidden van 'n ouwe tol, kauwgum, drop, zand, eindjes touw en twee gedeukte kastanjes.

„Nu we dit jaar niet zoo aan Kerstmis doen als anders,” had Vader gezegd, „moet je voor jezelf maar iets koopen vent, — misschien is er wel iets dat je graag zou willen hebben, hè?”

Of er iets was??? — Iets??? — Wel hõnderden dingen natuurlijk! En met 'n kleur van plezier, en stralende oogen had hij z'n Vader omhelsd en was toen weggehold!

Eerst naar z'n kamer, en daar de zaak eens bekeken: 'n nieuwe tol had ie nodig, want de muziek was uit z'n ouwe gevlogen, en z'n fluit had Jackie stuk gebeten, en 'n voetbal

wou hij hebben, als hij die niet van Holland kreeg, en 'n zweep en 'n Parcheesi spel, en witte muizen en 'n telefoontje . . . toen liep hij neuriënd naar de huiskamer, en onderwijl bedacht hij: en 't boek van Peter Pan of van Robin Hood, en 'n kruiwagen of een slee, en toen naar de keuken, — en 'n zaklantaarn net als Bobby had . . .

Toen liep hij naar de gang en trok z'n dikke jas aan, en z'n sneeuwschoenen, z'n bontmuts, en onderwijl gingen z'n gedachten: ja, een slee, en chocoladesigaartjes met echt vuur en . . .

Toen belde hij bij de bureu aan.

Bobby was pas geboren toen Fred's meisjeskrullen eraf werden geknipt. En toen Fred z'n eerste broek met zakken had, jenkte Bobby nog achter 't hekje van de box of rolde de trap af, net als een jonge hond.

Maar onder de goeie zorgen van Fred was Bob nu toch ook bijna 'n man; — hij ging naar de eerste klas en was net zes geworden, maar hij geloofde nog aan Santa Claus.

Stel je voor: Hij dacht, net als de heele kleintjes, die nog niet loopen konden en-zoo, — dat Santa Claus met z'n acht rendieren op Kerstnacht door de lucht kwam gevlogen, en dat hij dan door de schoorsteen naar beneden zakte, lekkers in de kousen stopte die bij den schoorsteen hingen, — en de cadeautjes onder den Kerstboom legde!

Fred wist wel beter hoor! Maar toen hij Bobby es even vlug had willen inlichten dat er geen Santa Claus bestond, maar dat 't je pa of de buurman was, toen was Bob's moeder hem vóór geweest. Die had hem apart genomen, en net alsof ie 'n groote man was, had ze 'n afspraakje met Fred gemaakt, om Bobby voorloopig in het aardige sprookje te laten gelooven. En natuurlijk had Fred dat welwillend beloofd, — en vanaf dien dag behandelde hij Bobby meer dan vaderlijk. Hij was dan ook drie jaar ouder!

Ja, — Bobby was thuis en hij trok Fred dadelijk mee de huiskamer in, en wees geheimzinnig naar de lange kousen die over de schoorsteenmantel bungelden. En opgewonden vertelde hij dat hij er dien ochtend 'n mondharmonika in had gevonden! ! !

„I got a dollar”¹⁾ — zei Fred een beetje uit de hoogte; — 't klonk ook zoo goed!

„Oh . . .” Bobby keek hem met open mond aan. Haperde toen:

„From Santa Claus???”

„O, no . . . from my Daddy.”²⁾ Hèèè, Bob haalde ruimer adem. Vaders waren maar gewoon en hadden met Santa Claus en kousen niks te maken. Maar toen Fred hem vertelde dat hij er mee mocht doen wat hij wou, vond Bob 't toch ook wel reusachtig en samen noemden ze nog eens op wat je er wel voor zou kunnen koopen, tot Juffrouw Else van den overkant om Fred riep, zij hoorden 't duidelijk, maar Fred gaf geen antwoord en bleef rustig met Bobby doorpraten.

„Je Tante roept je, Fred!” zei Bobby, in het Engelsch natuurlijk.

„Ze is m'n tante niet, zeg ik je nog eens,” viel Fred opeens uit, „en ik gà niet.”

„Oooooh,” schrok Bobby. Aarzelend keek hij Fred aan. Telkens weer hadden ze er ruzie om.

„Wat doet het er nou toe of ze je tante niet is, — 'k wou dat ze de mijne was!” — ging 't ventje moediger voort, „ze is wàt aardig en . . . I like her . . .”³⁾ eindigde hij, dapper.

Zonder verder iets te zeggen liep Fred 't huis uit. In z'n blinkenden dollar had hij opeens geen plezier meer en toen Jackie 't baasje luid blaffend tegemoet sprong, werd hij zoo afgesnauwd dat 't beestje met de staart tusschen z'n pooten achter Fred aan naar binnen sukkelde.

¹⁾ Ik heb een dollar gekregen.

²⁾ van Vader.

³⁾ ik vind haar lief.

's Avonds in bed, toen 't in huis stil en donker was, en Fred lekker warm ingestopt onder de dekens lag, zag hij hoe de sneeuw in groote, pluizige vlokken neerdwarrelde, en terwijl hij met groote oogen naar buiten lag te staren, waar de hooge, statige popels op hun sneeuwdeken schenen te wachten, lag hij te denken aan 'n heel lief arm jongetje dat Fred heette en dat geen Moedertje meer had en dat door 'n nare vrouw werd geslagen, en hij kreeg nooit te eten en hij kreeg niets van Santa Claus voor Kerstmis, en z'n zuster en z'n vader hielden niet van hem en . . . dikke tranen druppelden over Fred's wangen, van innig medelijden met dat arme, zielige stakkerdje daar buiten in de sneeuw die geen huisje had en oo . . .

Opeens veegde hij z'n tranen weg en ging rechtop zitten. — Hoor, — daar had je 't weer! . . . Hij wreef z'n oogen uit, kroop eerst wat angstig onder 't dek, maar toen hij niets meer hoorde wipte hij zachtjes 't bed uit.

Op z'n teenen sloop hij naar 't raam toe . . . hu . . . 't was koud en hij rilde in z'n pyamajasje. Stijf drukte hij z'n neus tegen de koude ruit en maakte met z'n mouw 't beslagen venster schoon en tuurde naar de wolken . . .

Als er nou tòch es 'n Santa Claus bestond . . . wat zou dat leuk zijn . . . kinderachtig om dat te willen denken . . . zag hij daar niet iets bewegen, . . . op 't dak aan d' overkant? . . . Nu was 't weer weg . . . — of was 't een wolk geweest? — Of de schaduw in de popels? . . . Santa Claus vloog dóór de lucht op z'n slee, stond er in z'n prentenboek . . . (je had toch ook vliegmachines . . .) en Bobby had toch maar wat een fijne harmonica . . .

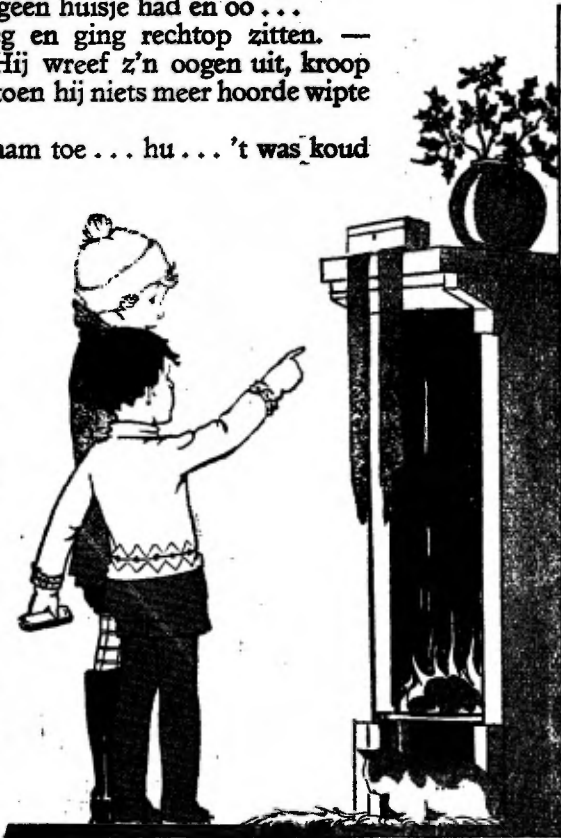
Verlangend keek hij omhoog, maar de sneeuwvlokken vielen nu dicht op elkaar en hij werd er draaierig van.

Zachtjes liep hij naar z'n warme bedje terug . . . juist toen hij er weer in wilde stappen hoorde hij wéér datzelfde gekraak . . . was 't op het dak? . . . hij wachtte nog even, nam toen vlug z'n kous van 't stapeltje naast z'n bed. Er zat een gaatje in . . . Uit z'n broekzak haalde hij de kastanjes, — de dollar zat er ook nog in!!!, — en vulde er het kousengat mee op. Toen maakte hij de kamerdeur open, liep de gang door en sloop de huiskamer binnen. In de keuken hoorde hij Juffrouw Else met Lida praten.

Vlug nam hij 'n zilveren kandelaar van de schoorsteenmantel, hing de kous zoo, dat hij goed te zien kwam, zette er de zware kandelaar op, en maakte toen rechtsomkeerd.

Lang duurde het voor hij insliep. 't Zielige jongetje uit 't verhaaltje was er niet meer. Alleen 'n klein ventje dat verlangend op Santa lag te wachten.

's Morgens was hij alweer vroeg wakker. Op één kousenbeen vloog hij de kamer uit



en de huiskamer binnen. Daar hing de kous . . . gretig greep hij ernaar . . . en met 't pakje en de kous holde hij opgewonden naar z'n kamertje, floepte eerst van de pret in bed en pakte het onder de dekens uit . . . en warempel hoor, net zoo eentje als Bobby had! En verlegen verborg hij z'n bol even in de kussens.

Den heelen morgen muzikte hij 't huis door, de vreeselijkste tonen en kreten kon hij zoo maar tevoorschijn tooveren, zoodat Jackie ervan op hol sloeg en Li haar ooren dichtstopte, en hem de straat opstuurde. Daar liep hij naar Bobby toe om z'n schat te laten zien.

„Van Santa Claus gekregen??!” vroeg Bob, blij dat z'n vriendje niet meer boos scheen te zijn.

„Welnee . . . eh, ja toch . . . 'k weet niet,” haperde Fred en begon gauw een hartverscheurend lied te spelen, waarbij Bobby hem begeleidde.

En nu was 't Kerstmorgen.

't Allereerst moest Fred aan Moedertje denken en aan andere Kerstdagen die altijd zoo heerlijk waren geweest . . . en hij wilde eerst z'n oogen niet open doen om den dag te beginnen . . .

Want al zou het fijn zijn om de pakjes uit Holland uit te pakken, (de timmerdoos) — en al was het leuk om Vader en Li en Mandy met zijn pakjes te kunnen verrassen . . . toch voelde hij zich niet heelemaal op z'n gemak.

Maar in z'n speelgoedkast had hij in een hoekje z'n geheimpjes liggen. Hij had al bedacht dat hij ze op de ontbijttafel, naast de bordjes zou leggen en dat van Mandy

zou hij ergens in de keuken verstoppen! — Haastig stond hij nu op, liep vlug naar de badkamer, kleepte zich aan, en zocht toen z'n presentjes bij elkaar. Met volgeladen armen liep hij naar de huiskamer, waarvan de deur op 'n kier stond. De kamer leek nog donker . . . of was het licht aan? — 't moest nog erg vroeg zijn . . . Hij liep naar binnen en:

Stond toen stok-stijf-stil.

Kleine electriche kleurlichtjes twinkelden tusschen 't groen van den boom, die stil en plechtig in de hoek van de kamer stond . . . zilveren slingers en klokjes en ballen en popjes en ringen in groen en rood en geel en blauw, met vroolijke lichtplekjes erop, verstoppen zich overal tusschen de donkere takken, maar werden door de schitterlichtjes naar voren getooverd . . . de stralende ster in top leek wel het Grootste Licht! . . .

„Merry Christmas!” las Fred op de zilveren klokjes die tusschen de namaaksneeuw blonken . . .

„Merry Christmas!” klonk het opeens om de hoek van de deur, en Lida kwam binnen en gaf hem 'n klinkenden zoen en legde twee

1) Gelukkig Kerstfeest.



pakjes onder den boom, liep toen weg en kwam met nog meer aandragen!
„Merry Christmas!” — riep Vaders stem 'n beetje bevend, toen hij z'n jongen omhelsde, en hij zette een echte „Flexible flyer” slee voor hem neer!

Samen maakten ze het groote pak uit Holland open, en Jackie grabbelde door de papieren en touwtjes heen, en er waren zakdoekjes voor Li, en 'n kegelspel voor Fred, 'n verfdoo en 'n voetbal, en schortjes en parfum en sigaren en . . . dat was alles.

Maar 't was genoeg hoor! En toch gluurde Fred nog tusschen de papierrommel alsof hij iets miste . . .

„Merry Christmas” . . . klonk het bescheiden om de hoek en Juffrouw Else gaf den kleinen jongen 'n hartelijken kus, — maar Fred trok zich schuw terug . . . en met 'n hoogroode kleur en sterretjes voor z'n oogen maakte hij de touwtjes los van 't groote pak dat Juffrouw Else hem had gegeven. — Papier en houtwol en toen: Een Timmerdoos!

Vol verwachting keken Vader en Li en Juffrouw Else toe. Maar Fred zei geen woord, zette opeens de doos neer en holde de kamer uit.

Bedroefd liet Juffrouw Else zich op 'n stoel bij de tafel vallen. Haar oogen waren vochtig. Lida had zich verstoord afgewend en Fred's Vader knipte de stralende lichtjes uit en haalde de gordijnen op, zoodat opeens de koude ochtendlucht naar binnen scheen te huiveren.

Zonder Fred werd er ontbeten en niemand sprak.

Daar werd opeens de deur opengegooid . . .

Daar stond Fred, met versche sneeuw op z'n jas en ijsmuts en 't water siepelend van z'n sneeuwschoenen op de kamermat. Met 'n vroolijke kleur en schitterende oogen droeg hij de groote doos die hij tusschen z'n verkleumde handen hield, naar Juffrouw Else.

„M . . . Merry Christm . . .” maar 't kwam er niet heelemaal uit en de sneeuw lekte in z'n hals.

Onder 't vloeipapier lag de mooiste Kerstkrans, van mistletoe en sparregroen en zilveren denneappels en lachende vuurroode hulstbessen, — de móóiste krans die er voor een zilveren dollar in de wereld te koop was!

'n Papiertje lag erbij, en toen Juffrouw Else haar bril had opgezet, die maar niet helder wou blijven, las ze, in groote, onregelmatige letters:

„Voor Tante Else”.





't KON ERGER

door BEATRICE WILLING,
geïllustreerd door ADRI ALINDO.

„Ik hoor Moeder,” fluisterde Pip en boog zich zoover over de trapbalustrade dat een ander als z'n tweeling broertje Mip er den schrik van te pakken had gekregen.

Maar deze, bezorgder voor het mandje tulpen — 't Nieuwjaarscadeau voor moeder — dat Pip innig tegen z'n maag hield gedrukt, dan voor de botten van zijn broer, die, hoewel stevig genoeg, toch niet onbreekbaar waren, trok 'm aan z'n trui terug. „Val niet, ezel,” bromde hij. „En pas toch op die bloemen; als ze knakken dan . . .”

„Dan zijn ze kapot,” zei Pip leukjes. „Kwam Moeder nou maar. De kat zit beneden al voor haar slaapkamerdeur te mauwen, en 't is al zeven uur, en ik krijg honger en koude poo . . . voeten, enne . . . nee, jô, dat is flauw, niet vóór me gaan staan, we doen eerlijk wie 't eerst beneden is.

„Jij mag toch 't cadeau al geven,” sputterde Mip. „licht dat ik moeder 't eerst een zoen geef die . . .”

„Kraakt”, viel Pip ongeduldig in. „Onzin, man, we hebben er netjes om geloot wie 't geven mocht, en we hebben gelijke rechten. Wie dus 't eerst beneden is . . .”

„Klapt”, wou ik zeggen,” ging Mip onverstoorbaar voort. „Wat een fijne roode tulpjes, hè? Net vlammetjes. Kijk die meeldraden van binnen 's . . .” Hij kon het mandje niet genoeg bekijken. „Maar daar is moeder, hoera!” schreeuwde-z'n broer, en rende met z'n schat de trap af.

„Zzzzzt”, daar volgde Mip hem al langs de trapleuning; dat mocht niet, maar nood breekt wetten, en nou was hij toch lekker 't eerst bij Moeder. Hij tuimelde haar pardoes in de armen. Moeder rolde bijna om van den schok, dacht vast een duizendste seconde aan 'n aardbeving! Maar toen werd ze gepakt en geknuffeld, van twee kanten tegelijk, en 't toeterde in haar ooren „Gelukkig Nieuwjaar, Moes! Veel heil en regen, ik bedoel, veel heil en zegen . . . en dat is nou ons cadeau!”

Dat moeder er blij mee zou zijn wisten ze wel, maar dat moeder zoo blij was dat ze op de onderste traprede moest gaan zitten om hun allebei —



grootte kerels van twaalf! — nog, 's over te knuffelen, hadden ze niet gedacht! Anders waren ze niet zoenerig, dat was goed voor meisjes en grutjespap-kinderen, maar als 't nieuwjaar is, en je hebt een eenigert van 'n moeder, die 't bovendien een beetje te kwaad heeft, omdat Vader eerst zou zijn thuisgekomen met 't schip, waarop hij kapitein is, en nu om averij nog in Amerika moet blijven, wie weet hoe lang, misschien nog maanden, nou, dan kijk je niet op 'n kus!

„Vind je ons cadeau heusch mooi?“ vroeg Mip bezorgd. „En of!“ Dood-voor-zichtig zette moeder 't op de ontbijttafel, tusschen de schaal krentenbroodjes en de tulband, die ze gisteravond toen zij al naar bed waren, nog gebakken had, in. Pip en Mip juichten deze verrassing zoo daverend toe, dat de poes, die op de leuning van moeders armstoel z'n ronde groene oogen geen oogenblik van de kostelikheden op tafel af had gehad, diep ontsteld op den grond sprong en de kamer uit holde.

„Stil toch, jongens!“ lachte moeder. „Kijk, de tulpjes staan te trillen van al dat spektakel!“

„Moeten ze maar aan wennen, nu ze hier in huis zijn,“ oordeelde Pip, met vollen mond.

„Ja, 't zijn moppige snuiters, hè? Weet je waar we ze gekocht hebben, Moes? Bij die dikke juffrouw op den hoek, je weet wel, dat leuke mensch dat jou 's roosjes is komen brengen op den dag dat vader wegging met z'n schip . . .“

Uil van 'n Pip, om daarover te beginnen! Nu werd moeder weer zóó bedroefd dat Vader er niet was, dat ze alle mogelijke moeite had om te doen of ze alleen maar erg verkouden was, ineens . . .

„Weet je hoeveel ze kostten, Moes?“ viel Mip haastig in. „Een gulden! Dacht je niet, hè?“

„Maar jongens nog toe!“ schrok moeder. „Hoe kwamen jullie zóó rijk! Een gulden maar eventjes!“

„En de twee kwartjes die je ons allebei hebt gegeven, toen we de flesch levertraan van oom Prikkebeen ophadden, was je die dan soms vergeten?“ kwam Pip triomfantelijk.

„Jullie had gezegd, dat je er kleurkrijtjes voor ging koopen,“ lachte moeder alweer. „Wie dacht nu aan zóó'n verwennerij! Maar jongens, van levertraan gesproken: heb jullie er oom Prikke . . . oom Thomas, wel voor bedankt?“

Pip, van pure schrik, gaf zich een mep tegen z'n mond. „Die zit,“ grinnikte Mip. „Nee, moeder, moesten we hem voor dat verschrikkelijke goedje nog bedanken ook? 't Opslikken alleen was al zoo'n hapje, dat hij er óns wel voor bedanken kon!“

„Onzin, Pip,“ zei moeder beslist. „Zonder die levertraan zouden jullie, midden in je groei, niet zoo flink en stevig zijn. 't Goedje is erg duur, dus 't is een uitkomst voor mij, als oom Thomas zoo nu en dan 's een flesch uit zijn apotheek cadeau geeft. Ik dacht stellig, dat jullie hem voor die vorige bedankt hadden. Oom is nu eenmaal wat eigenaardig in die dingen, je weet hoe hij aan zoiets hecht.“

't Klonk verwijtend. Sip keken de jongens elkaar aan. Zooals ze daar zaten, in hun groene trui, met dezelfde weerbarstige kuif — „m'n kleebrorsteltjes“ zei vader altijd — met hun precies eenderen wipneus en dezelfde ondeugende blauwe oogen, bij den een alleen iets donkerder dan bij den ander, leken ze als twee druppels water op elkaar. Bij menschen die hen niet goed kenden, gaf 't dikwijls verwarring. Was 't op school, bij 'n nieuwe meneer, niet gebeurd dat Pip na moest blijven omdat Mip, die op slag van twaalfen maakte dat hij wegkwam, geknikkerd had onder rekenen?

Maar daar zaten ze nu met oom Thomas, oom Prikkebeen, zooals ze hem noemden, hoewel hij met dezen heer niets gemeen had dan een oude Ursula in de keuken, want

postzegels verzamelen waar oom dol op was, was gelukkig heel iets anders dan vlin-
ders vangen, dat „laffe spul” waar de echte Prikkebeen zich mee onledig hield!

„Wat nu?” vroeg Mip, met 'n verlangenden blik naar buiten. Fijn gesneeuwd
had 't vannacht, z'n vingers jeukten van verlangen naar een sneeuwbalgevecht!

„Er is niets meer aan te doen, moeder! Oom komt natuurlijk vanmiddag hier,
zooals ieder Nieuwjaar!”

„Dan zal oom er wel 't een en ander van zeggen, denk ik,” veronderstelde moeder,
„Vooraf ook dat jullie in geen vier weken bij hem bent geweest”.. Mip schoof z'n laatste
hapje krentenbrood van zich af. „Geef maar aan de poes, ik kan 't niet meer
naar binnen krijgen,” kwam hij treurig.

„Daar hoef je niet om te grijzen, Pip! Ik heb, behalve de tulband, nog maar vijf
en 'n kwart boterham op. Als oom Prikkebeen nu alsjeblijft maar niet weer over
m'n laatste rapport begint, moeder! 't Is misschien 'n beste man, maar dat gepreek
altijd!”

„Hij meent 't zoo kwaad niet,” vergoelijkte moeder.

„Hij wil ons altijd opvoeden,” gromde Mip.

„En dat is glad overbodig, we zijn al lang opgevoed. Ik vind die preek van van-
middag maar half, hoor! En jij, Pip!”

„Ik ook!” Pip hapte smakelijk in een dik stuk tulband vol sappige krenten. „Ik
kan je vertellen, dat ik pijn in m'n maag heb van akeligheid,” verkondigde hij ernstig,
„Als dit op is zal ik geen hap meer kunnen eten!”

„Weet je wat, gaan jullie vanmiddag even naar oom om hem te feliciteeren met
't nieuwe jaar,” stelde moeder voor. Ik verzeker jullie dat oom dat alleraardigst zal
vinden, en heelemaal met z'n onhartelijke neven verzoend zal zijn! Is dat geen goed
plan?”

Maar het stel vloog op als twee tonnetjes buskruit. „Wat denk je wel, moeder! We
zouden een sneeuwhut gaan maken, en Eskimotje spelen, en daar komt niets van
als we eerst naar oom Prikkebeen moeten. Ik denk er niet aan. Ik ben niets bang
voor 'n standje,” zei Pip vastbesloten.

„Als oom Prikkebeen over die levertraan en dat rapport en de rest begint,” scheidte
Mip op, „dan ga ik vierkant voor 'm staan, dan kijk ik 'm vierkant in z'n gezicht, en
dan zeg ik hem vierkant...” Moeder wuifde bedarend met haar hand. „Ik ben
niets nieuwsgierig naar de rest van je vierkantjes,” zei ze. „Jullie moet 't dan zelf maar
weten. Ik heb gezegd wat ik ervan vond. Alleen, denk erom: ik sta erop dat jullie
tante Gusta even gaat gelukwenschen. Vader zou 't niet prettig vinden als jullie dat
oversloeg. Beleefd en vriendelijk zijn, niet met Corretje krakeelen — bedenk dat 't een
zwak jochie is, en 'n heel jaar jonger dan jullie — en niet, zooals laatst, tante's heele
koekjestrommel leeg eten. Toe jongens begin jullie nieuwe jaar nu 's zonder ondeugend-
heden.”

„Ja, moeder, dat komt goed. Nu gaan we maar buiten spelen. Dag moeder!”

't Vroor dat het kraakte. Mip, 's middags op stap met z'n priksleetje — 'n fijn ding,
't sjeesde zoo razend vlug een helling af, dat ze 't „Bliksemflits” gedoopt hadden —
had er pret in om z'n voetstappen te hooren kraken in de lekker-harde sneeuw.
Wel 's moppig-zoo in je eentje erop uit met Bliksemflits. Hij was er gewoon mee uit-
geknepen. Pip hoefde nou 's niet te weten waar hij heenging. Hij zou toch maar even
naar dien ouden oom Prikkebeen gaan. Niet dat hij bang was voor 'n uitbrander, daar
nou niet van! Maar och, waarom zou hij per slot maar niet even gaan, als je een leuken
middag had, en je wist dat er thuis bij moeder iemand op visite zat, die je wachtte
met 'n gezicht als meneer op school als je voor den derden keer in vier dagen te laat



ADRI ALINDO

kwam, dan was de pret van den middag finaal op de flesch. En dan: 't was duidelijk dat moeder 't leuk zou vinden als hij ging. Hij had toch zoo'n beetje beloofd dat hij zich ter eere van 't nieuwe jaar zoo goed mogelijk zou gedragen. Alleen, als Pip nu maar niet te weten kwam waar hij heen was. Die zou 'm even uitlechen! Hij had ook wel opgeschept eerst, — later in de gang ook nog — dat oom Prikkebeen en preeken 'm niets, geen spàt konden bommen. En nu . . . enfin, hij zou Pip wel niet tegenkomen, hij had expres een anderen weg genomen naar oom's huis. Kwam nog goed uit, 't helde hier van je welste, hij kon op z'n slee zóo ooms tuintje binnen sullen. Een, twee, drie . . . daar ging ie. De wind floot om zijn ooren, 't was me een vaartje! Een juffrouw voor hem uit, op den weg, een klein mager menschje, hij zag haar op den rug, hij zou er wel omheen sturen, hij zou . . .

„O!! . . . au!! . . . wat . . . drommelsche jongen . . . ik . . .”

„Vertikt!” Wat 'n eend was hij, hij had haar omver gesleed! Van achter tegen haar beenen gebotst, ze had haar evenwicht verloren, en was pardoes boven op „de Bliksemflits”, boven op hem getuimeld. En daar gleden ze in een gangetje, van heb ik jou daar voort, hij en de juffrouw! Hij kreeg er sterretjes van voor de oogen . . .

„Ho, ho, jongen! Ik wil eraf. Wat denk je wel! Als meneer me zoo ziet . . .”

't Was Ursula! Brommerige Ursula van oom Prikkebeen! Kon 't erger?

„Nog even, nog 'n seconde!” riep hij smeekend, uit alle macht remmende. „De Bliksemflits, bij deze steilte, was niet voor de poes! En die Ursula, al noemde oom haar „pijpje kaneel” om haar magerte, was een vrachtje bovenop hem!

„Zoo, hier is m'n hand, kun je op? 't Spijt me vreeselijk, Ursula!”

„Bliksemsche rakker,” kwam de oude meid met grof geschut los, en veegde met bevende handen haar bril af. „Kon je niet beter uit je oogen kijken! Ik sta te trillen van den schrik. 'k Heb beenen zoo slap als gare macaroni nee, je hoeft me niet te steunen, ik heb zestig jaar alleen geloopt, en nou hoeft zoo'n schavuit, die me omver smijt als een rollade in de pan . . . 'k had m'n beenen en armen kunnen breken.”

„Kom Ursula . . .” — Mip, hoewel 't hem speet dat hij de oude stakkerd zoo'n schrik had bezorgd, moest lachen of hij wou of niet om haar koddige woede — „wees nou maar niet boos, ik kon 't toch niet helpen! En je bent nog heelemaal heël. 't Kon erger zijn afgelopen.”

„'t Kon erger, 't kon erger, ik had best dood kunnen zijn! Fort, rekel, maak dat je weg komt!”

Lachend ging Mip 't huis binnen, liep door de apotheek, die om te watertanden — fijn naar drop uit de blikken trommel rook, naar de matglazen deur van de achterkamer, waar hij een bescheiden klopje tegen gaf.

„Binnen.”

Oom Prikkebeen zat bij 't raam, z'n kale schedel glom, hij was met z'n postzegels bezig. Oom Prikkebeen was moeder's oom, hun oud-oom. Toen Mip klein was, wou hij 's erg beleefd zijn en zei „Dag oud-oom Thomas”, „ja, oud-oom”, „nee oud-oom”, en toen had oom erg gelachen.

☐ Hij bekeek zijn postzegel door een vergrootglas, en bromde zonder op te kijken: „Deur dicht alsjeblijft. 't Tocht. Al m'n postzegels waaien door elkaar.”

„Dag oom,” zei Mip beleefd.



„Hé, ben jij dat? Zoo, Pip.”

„Ik ben Pip niet, oom! Ik ben Mip.”

„Spreek me niet tegen. Had ik, toen ik een bengel van 'n turf hoog was, niet moeten probeeren tegen mijn oom. Wat kom je doen?”

„Ik wensch u 'n gelukkig nieuwjaar, oom, en ik dank u nog wel voor die . . . eh . . . voor die lekkere levertraan!”

„Zoo. Hm. Je had wel 's eerder kunnen komen. Nou, ook gefeliciteerd. Nee, niet aan die postzegels komen, als je ze scheurt is 't te laat.”

„O . . .” Mip kreeg 'n inval. „Ik heb nog een Canadeesche in m'n zak, op 'n brief van Vader. Wilt u 'm hebben?” Ijverig vischte hij de enveloppe uit z'n zak. Oom bekeek de zegel nauwkeurig. „Ja, die kan ik wel gebruiken, hij is toevallig nog niet geschonden. Vader nog niet terug? Hij had eind December toch zullen komen?”

„Nee, er is averij met z'n schip. Vader komt pas veel later.” Lam om dat nou weer te moeten vertellen. Je dacht er telkens aan, dat je vader zoo graag weer 's thuis wou hebben, maar als je erover praatte, leek 't nóg akeliger dat hij niet gekomen was.

„Zoo,” Oom's stem klonk zachter. „Dat zal wel 'n teleurstelling voor je moeder zijn geweest. Die had er zoo vast op gerekend. Zeg aan moeder dat ik vanmiddag kom.”

„Ja, oom.”

„Hoe was je laatste rapport?”

„Ging wel. 't Kon erger.” Kon hij maar weg. Tot overmaat van ramp zag hij door 't venster Pip aan komen kuieren. Nou op je lip happen om niet te lachen. Had dus ook in de knel gezeten over vanmiddag, was ook gegaan, wou natuurlijk niet, dat hij, Mip, hem zag. Nou, hij wou op 't oogenblik voor Pip ook liever niet weten, dat hij hier zoet op visite zat bij oom Prikkebeen, hoewel 't vanmiddag, thuis, allicht uit zou komen.

Hij stak oom z'n hand toe. „Ik ga maar weer, oom,” zei hij luchtig. „Dag oom!”

„Wacht, jongen.” Moeilijk om z'n stramme beenen, stond oom op, liep met 'm mee, naar de deur, naar de apotheek zelfs. „Je krijgt nog wat van me.”

Drop uit de blikken trommel? Mip hunkerde. Oom zocht . . . daar stond de bus. Wat kwam er een lekkeren reuk uit de gang. Ursula bakte appelbollen, hij zou maar 's even naar haar toe gaan, straks. Hoor Pip z'n voeten 's vegen bij de voordeur, deed ook eventjes z'n best! Zou hij nu hier komen? Hij liep door. Hij rook zeker ook wat . . . „Hier m'n jongen.” Oom had 't gevonden, stak hem een groote flesch . . . levertraan toe!! „Hier, daar groei je van. Kostelijk goedje, zoo krijg je ze nergens.”

Mip betuurde de tegels van den vloer. Wat 'n strop!

„Dank u, oom,” murmelde hij.

„Wacht, kereltje. Ik zal er een papier om doen.”

Oom was ijverig in de weer. Mip hoorde de keukendeur open gaan.

„Dag Ursula,” klonk Pip's vroolijke stem. „Wat bak je hier voor lekkers? Gelukkig nieuwjaar, Ursula! Zijn dat appelbollen?”

„Wil je als de weerga maken dat je weg komt, ondeugende jongen!” hoorde hij de oude meid foeteren. — Gelukkig, oom merkte niets, hij was wat doof. — „Hoe durf je nog hier in de keuken te komen! Eerst me zoo'n schrik op m'n lijf jagen en dan nog in de keuken zoete broodjes komen bakken. Fort!”

„Maar Ursula, wat mankeert je!” klonk Pip's verwonderde stem.

„Wat me mankeert? Wat mankeerde jou om me ondersteboven te rijden! Ik had wel..”

Plof, ging de keukendeur. Pip stapte naar de voorkamer. „Nou, nog wel bedankt, tot ziens, oom,” zei Mip, met verdacht-schitterende oogen. „Dag oom!” Hij liep rechtdoor naar de keuken. 't Was er schemerig. Ursula, kippig als ze was, stond over haar baksel gebogen; 't rook om geuwwhonger van te krijgen.

„Ursula,” begon Mip vriendelijk, „is mijn broertje, je weet wel, met de slee, hier zoonet geweest?”

„Je broertje met de slee kan naar de maan loopen,” gromde Ursula, voor den hondersten keer haar beslagen bril weer afvegend. Ik heb 'm net de keuken uitgejaagd, de ondeugende aap. Wat kom jij hier doen?”

„Jou en oom Thomas gelukkig jaar wenschen,” zei Mip plechtig. „Bende's heil en zegen, Ursula! Wat ben je toch weer 'n lekkere dingenjaan 't bakken! Wil je wel gelooven dat ik rammel van den honger! En dan te denken dat ik alleen maar 'n flesch levertraan van oom heb gehad!”

„Weer iets voor mijn meneer,” schuddebolde de oude meid. „Is dat nou iets om 'n gezonde jongen te geven! Hier kind, eet dat 's op!”

Daar zat Mip achter een dampenden appelbol en liet 't zich smaken. Ursula, achter haar gloeiend fornuis, was druk bezig met haar bakkerij, lette verder niet op hem.

„Eén smaakt naar twee”, meldde Mip, 't laatste geurige brokje verorberend. „Niemand dan jij kan zóó bakken, Ursula!”

„Hier heb je ernog een.” Heet uit den oven lag hij voor hem. Weer deed hij haar baksel alle eer aan. Na twee minuten klonk 't al: „Twee smaakt naar drie, hoor!”

„Nou vooruit dan maar, schrokkert!” lachte Ursula goedig, en nog 's kon Mip toonen dat hij haar bakkunst waardeerde.

„Als moeder niet altijd zei dat ik na twee moest bedanken voor 't fatsoen,” zuchtte Mip „dan zou ik zeggen: Drie smaakt naar vier!”

Toen hij no. vier ophad, voelde hij, dat je zelfs van de lekkerste appelbollen ter wereld genoeg kunt hebben. Hij stond op.

„Nou, wel bedankt, Ursula. 't Was geweldig, dag Ursula!”

Bij de voordeur liep hij tegen Pip op, die bedrukt aan kwam wandelen. „Jij hier?” vroeg hij, onaan-genaam verrast.

„Had jij ook 'n beetje de pip, Pip?” grinnikte Mip, goedgehumeurd na z'n lekkere maal.

„Wees niet geestig, ik heb gruwelijk 't land,” mopperde z'n broer, die met 'n donker gezicht naast hem voortliep. „Oom hield maar niet op over rapporten, Ursula zette me met weet ik wat voor gebazel de keuken uit, en jij bent weer op zoo'n flesch afschuwelijke levertraan gefuifd, zie ik. Daar kunnen we weer plezier van hebben. Heb jij 't ook zoo leutig gehad, bij oom?”

„'t Kon erger,” zei Mip bedarend, „werkelijk, 't kon erger. Kom jo, zeur er nou maar niet meer over, we zijn er nu af. Hier zijn we al bij tante Gusta, denk erom, Pip, niet met Corretje krakeelen, en vooral bescheiden zijn met koekjes en zoo. 't Derde weiger je. Dat doe ik ook altijd. Zoo, dag Antje. Is mevrouw thuis?”

„Mevrouw heeft een kamer vol visite,” zei 't meisje. „Mevrouw zei, als Dik Trom en Pietje Bel, ik meen Pip en Mip komen, laten ze dan naar de slaapkamer bij Corretje gaan, als jullie binnen mogen komen, zal mevrouw bellen ”



„Allang best,” riep Mip lawaaiig en rende de trap op, gevolgd door zijn niet al te vroolijke broer. „Wat zit je hier,” riep hij tegen Corretje, die met 'n boterham en 'n groote kan stroop (Cor, omdat hij zwak was, mocht altijd eten, wanneer hij wou) bij 't raam zat.

„Hier zijn Pip en Mip.

Mip, fijn als kip,

Pip, 'n beetje sip!”

Corretje lachte. Hij was 'n bleek jochie. Erg knap op school. Maar hij durfde niet veel en kon nogal opsnijen.

„k Heb hier m'n atlas,” begon hij. „Ik weet best waar Alaska ligt. Hier is Groenland, kijk maar. Daar wonen Eskimo's.”

„Weet ik al lang,” zei Pip. „Vader is er geweest. Vader heeft er al zooveel van verteld. Hij heeft wel eens Eskimo's gezien. Ook Indianen. Maar die vallen tegen, zegt vader, die zijn tam geworden.”

„Wanneer komt je vader?” vroeg Corretje met een nieuwsgierigen blik naar de flesch levertraan, waarvan Mip de kurk stond los te peuteren.

„Weet ik niet,” zei Mip kort. „Er is averij met z'n schip.”

„Tegen 'n ijsberg gebotst zeker,” vroeg Corretje [zaakkundig.

„Zooiets. Vader is wel 's een ijsberg van 800 Meter hoog tegengekomen,” vertelde Mip. „Hij stak nog ruim 100 Meter boven water uit. Dat was geen pretje, jô, zoo'n gevaarte tegen te komen. Hier, een slokje hebben?”

Hij hield 'm de flesch voor

„Wat is dat?”

„Eskimo-wijn, reuzelekker, proef maar!”

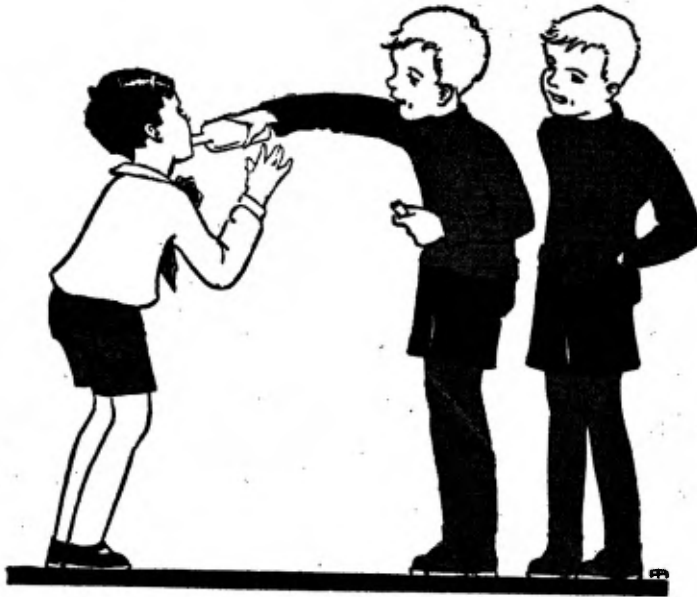
Gul duwde hij den hals van de flesch in Corretjes mond, trachtte te gieten . . .

„Kaffer! levertraan! Bah!” Woedend trok Cor zijn hoofd terug, toen, nog kwader door de lachende gezichten van zijn beide neven, schoof hij 't raam open, rukte Mip den flesch uit de hand, smeed 't ding den tuin in. „Ziezoo,” zei hij voldaan.

„Dat was een mannaadaad,” constateerde Pip, stikkend van den lach. Wat 'n mop, die vreeselijke traan zoo plotseling kwijt te zijn, en Corretje, die dacht dat hij hen diep ongelukkig maakte!

„Nou zit je toch ongenadig in de piepzak, denk ik,” veronderstelde 't bleeke neefje.

„Kon erger,” zei Mip droog. „'t Is een brutale streek van je Cor, maar enfin, 't is



gebeurd. We zullen er maar niet naar gaan zoeken, die flesch is nu toch allang leeg-geloopt in de sneeuw. Zullen we nu Eskimo gaan spelen, lui?"

„Hier in de kamer?" vroeg Corretje.

„Nee, apejong, in den tuin natuurlijk. Daar gaan we een ijskeet maken. Je weet, daar wonen de Eskimo's in. Vooruit, Pip, jij bent „de kleine Bever" en ik „de groote Walrus" en Corretje is jouw vrouw, die is toch net 'n meisje, al denkt ie dat hij kerelachtig doet als hij flesschen levertraan van 'n ander door 't raam keilt. „Squaw" heet zoo'n vrouw, zegt vader, Cor is dus de Eskimo-squaw".

„Ik ben geen meisje en ik wil geen Eskimo-squaw zijn," verkondigde Corretje.

„Kom man, juist leuk, dan kun je je zoo knollig toetakelen. Hier, 't tafelkleed om. Pip neemt 't schapenvacht voor 't bed om z'n schouders, en ik wil tantes bontjas wel aan."

„Nu heb ik niks leuks, wat is er nu aan 'n tafelkleed," mokte Corretje.

„We zullen je bruin maken!" riep Pip aanmoedigend. „Eskimo's zijn bruin. Mongoolsch type, zei vader. Hier, de stroop. Hou je hoofd stil. Hier, Mip, jij z'n handen en hals verven!"

't Ging prachtig! Binnen vijf minuten glom en kleefde Corretje zoo, dat hij volkomen verzoend was met 't tafelkleed alleen.

„Maar 'k wil niet in den tuin," zei hij beslist.

„Laten we maar 'n ijshut hier in de kamer van de tafel maken."

„Hè, saaië kanariepiet die je bent," riep Mip boos. „Bang om koude handjes te krijgen?"

„We gaan naar buiten, zeg ik je, anders is er niets aan."

„We gaan niet. Veel te koud," zei 't verwende Corretje koppig. Pats! Mip had 'n kussen van 't bed genomen en het den kleverige Eskimo om de ooren gekeild. Hij had 't alweer terug ook. Weer vloog 't door de lucht. „Pas op, 't is een oud kussen, straks scheurt 't," riep de danig aangevallen Cor. Maar 't was te laat. 't Kussen was aan den knop van 't ledikant blijven hangen, 't overdek scheurde steeds meer uit, en het dons dwarrelde door de kamer.

„Nou sneeuwt 't ook nog!" juichte de verrukte Pip, en smet en gooide . . .

„Rrrrrrrrrrring", ging de elektrische bel.

„Moeder! We moeten de visite goeiendag zeggen!" schrok Corretje. „Hoe kan ik nou zóó . . ."

„Geeft niet, kom maar mee," riep Pip, „zoo vreeselijk zie je er heusch niet uit . . ."

„'t Kon erger," vond ook Mip, en de tweelingen namen 't strooperige, met veeren bezaaide Corretje, in hun midden, en verschenen zoo in de kamer vol nieuwjaarsbezoek, voor de verbijsterde tante Gusta, die eerst haar vogelverschrikker van 'n zoon diep ontsteld aankeek, toen, omdat alle mevrouwen zoo lachten, zelf ook om de malle vertooning in 'n lach schoot.

„'t Is te erg," vond ze toch. „Hoe heeft 't kind zich zoo kunnen toetakelen! Corretje doet nooit zoo. Die ondeugende tweelingen hebben 'n rare invloed op 'm. „Geef alle dames netjes een hand, Pip en Mip."

Gelaten gingen ze den kring rond. „Wat lijken jullie toch op elkaar!" zei een mevrouw, met Mip's bruine knuist in haar gehandschoende rechter. „Precies!"

„Ja," beaamde Mip vriendelijk, „Dat zegt iedereen tegen ons. We lijken op mekaar als de eene vloot op de andere, en . . ." — „Een koekje, Mip?" viel tante hem haastig in de rede.

„Nee, dank u, tante," zei Mip, die vond dat deze weigering met vier appelbollen in z'n maag wel te overkomen was.

„Nu, jongens, 't is al laat, dus . . . Hartelijke groeten aan moeder, en zeg dat ik gauw 's aankom!"

„Ja tante, dag tante!”

Ze stonden op straat. Arm in arm slenterden ze naar huis, 't sleetje aan 't lange touw huppelde lustig mee. Voor de deur stonden ze stil en keken elkaar aan. „De levertraan,” zeiden ze beiden tegelijk, en: „oom Prikkebeen.”

„De rose schemerlamp in de voorkamer is aan, hij is er vast,” zei Mip beklemd. „Er zal wat zwaaien, Pip! Ik heb groote lust rechtsomkeert te maken!”

„Wees geen lafaard,” zei Pip, en trok resoluut aan de bel. „We moeten er doorheen. Dat we ook zóó stom konden doen, met die flesch! Wie had kunnen denken dat Cor de lef zou hebben 'm 't raam uit te smijten! Eerlijk gezegd valt 't me nog mee van den knul ook! Maar nu zitten we ermee!”

Moeder deed open. „Zoo jongens, wat zijn jullie laat! Raad 's wie er binnen is?”

„Oom Prikkebeen,” fluisterde Mip.

„Oom Thomas natuurlijk, hè moeder?” zei Pip harder.

„Jij kunt raden! Ga oom maar gauw goeiendag zeggen,” lachte moeder.

't Was na 't helle licht in de gang, donker in de kamer met de schemerlamp. De groote leunstoel was bij 't vuur geschoven, je zag alleen den breeden achterkant; er zat iemand in. Oom Prikkebeen. Nu zou 't komen; „Wil je me wel 's dadelijk zeggen waar die levertraan . . .”

„Oom,” mompelde Pip.

„Oom Thomas,” zei Mip, iets luider.

Toen sprong er iemand op uit den stoel, „rakkers van me!” klonk een stem, een heerlijk-bekende stem, en daar stond vader voor hen, met zijn armen wijd-open; daar konden Pip en Mip in, en moeder ook nog erbij!

„Vader! Ben je er toch! En je schip . . .”

„Op 'n ander schip gekomen!”

„En blijf je?”

„Een heele tijd! Verschrikkelijk lang, m'n kereltjes!”

„En oom Prikkebeen, moeder!”

„Afgesegd,” juichte moeder bijna. „Nu moeten we met z'n viertjes blijven. Niemand erbij!”

„En, hoe heb jullie je nieuwe jaar ingezet? Zoete jongens geweest?” plaagde vader wat later, met op iedere knie een grooten zoon.

„Zoet als . . . stroop,” zuchtte Pip.

„Zoo, dus waarempel 's een dag zonder streken?”

„Nou dat” . . . weifelde Mip, en snoof verrukt aan vaders jas, die zoo lekker naar zout water en teer rook.

„Dat zou 'k niet durven zeggen, Vader! Maar . . . 't kon erger!”





"PAN"

DOOR REIN VALKHOFF

DICK DE WILDE

geïllustreerd door DICK DE WILDE.

Is me dat nu toch 'n wonderlijke naam voor 'n verhaal! — ik hoor 't jullie al zeggen — en je verwacht natuurlijk wat over 'n koekepan, 'n pannekoeken-winterverhaal of zoiets; of over 'n dakpan — o! dan is 't van 'n najaarsstorm, toen er 'n pan van 't dak woei en dat

'n heele geschiedenis geworden is!

Mis, allemaal; je zoudt maar aan 't raden blijven, en 't eindelijk misschien raden ook.

De naam van dit verhaal heeft te maken met 'n vreemde meneer met horens op z'n hoofd, en in plaats van menschenbeenen ruige bokspooten. Dat is Pan, de boschgod — en je hebt misschien wel eens gehoord, hoe in heel vroeger tijden de menschen geloofden, dat er overal in de natuur van die machtige wezens waren, die ze hun goden noemden; in elke steen, in elke boom, in de zee (god Neptunus met z'n drietand en zeewier in z'n lange baard en haren, je kent hem wel) — ik noem nu maar 'n paar van de heele rij: Vulcanus, de god van het vuur, die altijd voorgesteld wordt als 'n smid met 'n aambeeld, Morpheus, de god van de slaap, en aan het hoofd van allemaal de almachtige Jupiter, ook wel genoemd Zeus; en zoo had je dan ook 'n god van de bosschen, dat was Pan met z'n bokspooten, en meestal zie je die afgebeeld, blazende op 'n herdersfluit, zoo'n grappig ding van allemaal rietbuisjes, die hoe langer hoe korter worden en wel zoo'n afgeknaagde boterham lijken, en daar jubelt hij z'n lokroepjes mee door de bosschen en hij holt en hij springt en hij buitelt over z'n kop, want hij is 'n echte vroolijke, dolle klant.

Wat ik nu ga vertellen, is niet direct van 'n wonderbaarlijk wezen met bokspooten, maar van 'n groote herdershond, die midden in de dennenbosschen, in het hartje van de onmetelijke Schoorlsche duinen woont, en nu weet je meteen, waar ik naar toe wou met m'n lange aanhef, en nu begrijp je zeker even goed als ik, toen ik 't voor het eerst hoorde, waarom Schutte, de boschbaas, die daar in de begroeide duinen z'n kleine huisje heeft, z'n hond indertijd zoo noemde.

Pan is 'n echte boschgod, zit wel meestal aan 'n ketting, maar beheerscht van daaruit de heele plaats — o wee, als er 'n enkele keer 'n bezoeker komt; dan is het maar goed 'n beetje uit de buurt te blijven van die ketting en de scherpe tanden, en bewonder je beter op 'n afstandje de stoere houding van de hond, de sterke pooten, de mooie tekening van de rug, als hij, uitdagend en waaksch, de ooren spits omhoog, wild blaft, omdat er vreemd volk is.

Maar, als hij minstens eens per dag door de baas losgelaten wordt, springt hij hem voor, over het steile, met stroo bedekte paadje, zooals je achter de huisjes hebt tegen het afstorten van zand, het hooge duin op, kijkt even uit van dat hooge punt als een echt heerscher over alle begroeide duinpannen van deze streek, over alle blinkende toppen er tusschen in, blaft eens extra uitgelaten en holt z'n rijk in, langs de dennenstammen, over greppels, even 'n konijn achterna, duin op, duin af, en viert echt z'n vrijheid, om op 'n roepen van de baas terug te hollen en dankbaar tegen hem op te springen en luid blaffend met hem te stoeien.

Dat is Pan, de boschgod van de Schoorlsche duinen; en als je hem soms mocht willen kopen, dan ga je er maar naar toe en zal vrouw Schutte je wel binnen vragen, want ze is zoo'n gezellige praatster met 'n kanten kapje op, en 'n prima gastvrouw, die, als er watergebrek is of geen watergebrek (want dat heb je wel 'ns in droge tijden in de duinen) toch altijd kans ziet, 'n bakje thee te zetten, en dan zal die meteen wel even vertellen, waarom ze Pan nooit meer verkopen wil.

„Nooit meer” — ja — want daar gaat deze geschiedenis nu juist over — Pan is éénmaal verkocht geweest, maar . . .

Het was in die bar koude winter, van welk jaar weet ik niet meer precies, maar ik denk haast van 1929 — nou, het hield maar niet op met vriezen; de waterput was zelfs bevroren; in huis kon je maar stoken, stoken en nog eens stoken en 't kostte massa's geld; baas Schutte sukkelde wat en moest de dokter er bij hebben, wat in geen 35 jaar gebeurd was; die kwam op z'n motorfiets de mulle paden over, hoe, dat snapte hij zelf niet, maar het lukte en hij bracht de baas weer gauw op de been; vrouw Schutte ging zich ook niet zoo al te best voelen en dan vanzelf ga je alles zorgelijk inzien — ze werd ook al 'n dagje ouder — en 't gaf heel wat verzorging, het groote kippenhok op de Paardenwei aan de overkant — 'n heele loop er naar toe met voer en telkens nieuwe bakjes water — je kreeg er spit van in je rug van 't gesjouw, en dat was met ander weer nog niet zoo erg, maar nu met die barre kou! — en aan de andere kant van 't huis Pan in z'n hok, die je hier in de Staatsduinen toch maar niet aldoor los mocht laten lopen, en die ook z'n verzorging noodig had . . .

„Baas,” sprak vrouw Schutte op 'n avond, toen ze de korte golf op de radio had en het net niet zoo'n erg kabaal was; maar ze zette toch haar stem uit, dat was zoo haar gewoonte geworden, sinds ze dagelijks muziek in huis hadden, „ik heb 'r nog 'ns over gedacht, maar we moesten 't toch maar doen — 't is 'n mooie prijs en wie geeft 't er weer voor — en 't wordt mij te lastig — we worden 'n jaartje ouder — en dan nemen we van de zomer weer eens 'n jonge.”

Baas Schutte schrok op, liet bijna z'n pijp uit z'n hand vallen en morste de heele radiobode onder — 't was net, of hij uit de dommel schoot, maar hij had 't maar wát goed gehoord en dadelijk begrepen: „Pan naar die meneer in Bergen, die al van verleden jaar aan 't zeuren was, om de hond te kopen en nou van de week zoo'n hoog bod gedaan had” — hij moest 't verwerken: „dus de hond weg — dat was 'n kwaad ding, want 'n beste rakker, dat was ie, en mooi op de koop toe,” maar dat kon de baas eigenlijk niet zooveel schelen.

Maar langzamerhand, toen hij eerst nog wat tegengesputterd had en ze het nog eens goed samen besproken hadden, zag hij 't wel in: — 't moest dan maar gebeuren — z'n vrouw had de zorg, want hijzelf was bijna de heele dag in de duinen — en nou met die strenge winter — je wist maar niet, waar 't eind was — 't weerbericht zoo pas was „aanhoudende vorst”, je wist al niet beter — de kolen werden schaarsch — en zoo'n buitenkansje, dat bod op de hond, kwam nooit meer terug, en . . .

De volgende dag — 't was juist Zondag — liep baas Schutte naar het hondenhok — z'n vrouw bleef in de keuken morrelen en wou zichzelf niet bekennen, dat het 'n harde dobber was en dat 't haar toch erg aan 't hart ging, maar ze wou nu ook niet meer terugkrabbelen, omdat ze 'r zelf zoo op aangedrongen had, — de ketting rammelde, Pan's stem schalde tegen het huis — en door het raampje zag ze haar man letterlijk opgetrokken worden tegen het steile duinpad, door Pan aan de halsband. Dan nog 'n luid geblaf boven, weg waren ze achter het duin — en vrouw Schutte



smeet met 'n deksel van pure onwil en akeligheid. Pan was weg, naar Bergen, naar die meneer, die 'm misschien wel meenam naar Amsterdam, want daar woonde hij immers 's winters — de baas kwam straks terug met 'n beurs vol geld — wat had je er aan!

Maar het was gebeurd — Pan was weggehaald uit z'n boschrijk en verkocht. En het leven ging gewoon z'n gang; alleen zou het in dat huisje in de duinen nog wat stiller worden dan anders 's winters en zou vrouw Schutte vooral erg verlangen naar de zomer, dat je nog eens wandelaars zag. Dan kwamen er vaak menschen, die zich ver in de duinen waagden, en ze moest meteen denken aan de zomeravonden, dat soms laat nog volk aanklopte, half huilend, omdat ze de weg kwijt waren; dan was de baas wel zoo goed, om die sukkels weer de goede weg naar het dorp en naar hun pension te wijzen, en kon zij mopperen, of ze het nooit leerden en of ze niet beter dichtbij huis konden blijven; maar in haar hart vond ze 't wat gezellig, die aanloop. Er waren er wel bij, die dan de heele dag in de duinen gedwaald hadden en er maar niet uit konden komen.



Ja, dat had je hier en als vrouw Schutte wou, zou ze er veel van kunnen vertellen, hoe raar de wegen vaak op hetzelfde punt uitkwamen.

Nu 's winters kwamen er geen wandelaars en had ze de baas en de radio — dat was allemaal wel heel goed, maar 'n beetje aanspraak moest 'n mensch toch hebben.

Pan was nog haast niet bij z'n nieuwe baas en zij liep even het erf over, of ze miste hem al, omdat ze zoo gewoon was aan het blaffen en de kwispelende staart daar bij het hok en de verstandige kop naar haar toe...

De middag bracht gelukkig wat afleiding, want Akerboom, de voerman in de duinen — (die heb je er ook; die moet het afgezaagde hout uit het bosch halen en wegrijden en allemaal zulk werk) — kwam, of vrouw Schutte kon komen; z'n vrouw was niet goed en hij wou even naar 't dorp, de dokter halen.

Het gaf 'n heel gedoe en zorg — en door alle bedrijvigheid vergat ze Pan glad. Ze kon daar in 't huis flink aanpakken, stuurde de kinderen naar haar huis — 't was toch Zondag en dan moest baas Schutte ze maar bezighouden — en toen dokter kwam, lag de zieke juffrouw Akerboom goed verzorgd in bed en knikte hij eens extra tevreden.

„Je zoudt geen betere verpleegster kunnen vinden,” lachte hij hartelijk. „Ik geloof 't graag, dokter,” maar vrouw Schutte schrok en bedacht zich opeens, dat dokter ook altijd gezegd had: „Als je Pan nog eens wegdoet, moet je aan mij denken, hoor!”

En nu was Pan weg, en ze hadden heelemaal niet aan de dokter gedacht, alleen maar aan dat nare geld! En meteen zat ze weer midden in de ellende en ging, nu juffrouw Akerboom voorloopig verzorgd was, maar weer naar huis.



Dokter tufte ook weer door de duinen en het ging nu makkelijker, nu de zandpaden door de aanhoudende vorst vrij hard bevroren waren; z'n puffend paard trok hem gemakkelijk door de mulle stukken — maar koud was het! — de wind blies hem zelfs door de leeren kap, die glad om z'n hoofd over z'n ooren paste; en thuis bleef hij wat in de apotheek met z'n rug pal voor de gloeiende kachel staan, om flink door te warmen, vóór hij verder ging; want hij moest nog naar „'t Haveke", dat huisje achter de weg naar zee, waar 'n kindje zou komen, en dat zou wel vandaag gebeuren — en onderwijl sprak hij met z'n vrouw af, dat die het drankje zou klaarmaken en even Reindert waarschuwen, het knechtje, dat natuurlijk vrijaf had, 's Zondags, maar nu vanavond toch nog even naar juffrouw Akerboom in 't duin moest.

Reindert kwam, dadelijk na het eten, rood van haast, zooals altijd, maar tuk op die extra tocht, de duinen in — hij had nog geprobeerd, 'n vriend mee te krijgen, maar de een wou niet en de ander was naar Alkmaar en 'n derde had weer wat anders, dus zou het alleen moeten.

En Marie, de meid, hoonde hem geducht: „Reindert, dat is 'n heel ding voor je — jij liever dan ik, hoor! — pas maar op voor leeuwen en tijgers in 't duin, nou!" maar Reindert stooft op als 'n kalkoensche haan: „Och wat, jullie bange meiden ook — pff!" en Mevrouw dokter hielp hem gauw: „Wel nee, hoor, onze Reindert zou nog voor geen tien leeuwen bang zijn, hè? — breng jij maar gauw 't drankje, hoor! — 't eenige, wat je kan tegenkomen is 'n hazebout, en die neem je dan maar voor je moeder mee — maar trek vooral je muts flink over je ooren, want de wind is scherp!" en zoo ging Reindert op weg, met woedende blikken naar Marie en 'n dankbare, trouwe blik naar Mevrouw en z'n: „'t zal best in orde komen — in 'n half uur ben 'k terug — 'k ga toch op de fiets" kwam er triomfantelijk achter als 'n belofte. Gelukkig hoorde hij niet meer, wat Marie achter 'r hand gichelde: „dan loopt 't heelemaal niet goed af, want dan val je van elk duin, dat je over moet!"



Reindert kende de duinen, zooals een stadsjongen de straten en stegen in zijn wijk kent — z'n carbidlantaarn gaf 'n goed licht en daarom nam hij halverwege de tocht het smalle achterpaadje, waar hij wel loopen moest — want het was hier erg mul — maar het sneed ook zooveel af en kwam over het laatste hooge duin precies achter het huisje van Akerboom uit.

Bijna kiepte hij met fiets en drankje en al op het dak van het huisje, toen hij over het hard gemaakte, sterk hellende achterpaadje het dertig meter hooge duin afpeddelde — het gaf wat lawaai en vanzelf kwam Akerboom naar buiten en bromde wel, dat ze zoo geschrokken waren, — maar Reindert had z'n roode koonen en z'n schitterende oogen nog — de fiets was heel en het fleschje met 't drankje ook, en dat vond de familie, en hijzelf trouwens ook, nog het allerprettigste.

Even maar nam hij op de valreep — dat was in de deuropening — 'n kom koffie voor de boodschap en sloeberde 't flink heet naar binnen en maakte 'n gebruikelijk praatje, zooals met de patienten dagelijks in de wachtkamer bij dokter: dat 't 'n stijf wintertje was en dat 't nog wel aanhouden zou — wat dacht jij? — en maakte toen rechtsomkeerd, heesch z'n fiets gemakkelijk het achterpad op en zag toen even

de wijde voor zich: de maannacht over de duinen — diep weg de donkere kuilen met dennenbosschen — blinkende toppen in de verte — en boven alles die ontelbare sterren.

Zelfs dat maakte indruk op hem, en opeens voelde hij vaag iets van „oneindigheid”, maar de wind sneed hem bijna het bolle van z'n wangen af, en weg dook hij, met fiets en al, het duin af en het lantaarnlicht flikkerde van het waggelen door het zand, tot een recht stuk door 'n dennenlaan ver vóór hem verlicht werd door de lichtbundel — en Reindert genoot, zooals 'n gezonde, levenslustige Hollandsche jongen maar genieten kan van zoo'n spannende tocht. Je moest aldoor flink bij je positieven zijn, want elk oogenblik kon het naaldenpad 'n kuil vertoonen, waar je met je achterwiel in kon slippen, en afgeloopt was het dan met je goede voornemen, om onder geen voorwaarde meer van je fiets te stappen. Dan lag je meteen al — hij wist er alles van en had ondervinding.

Telkens schoten er hazebouten voorbij, of liever gezegd waren het konijnen, en werkelijk kwam het even in hem op, zoo'n beestje te bemachtigen en er z'n moeder mee te verrassen, maar eerbied voor jachtopzieners en veldwachters, en het besef, dat hij dan toch zeker af moest stappen, hield hem er van terug.

En tòch stapte hij af, en zelfs op 'n recht stuk, waar het hard was van dennen-naalden en de bevroren grond, en 'n klein kind, dat pas fietsen leerde, zelfs overheen kon, zonder te slippen.

Tusschen de takken kraakte het, eerst nog wat in de verte en het was of er iemand door het bosch brak.

Reindert luisterde; het kwam dichterbij — raadselachtig — takken braken — en als nu Marie de meid hem gezien had, had ze hem vast uitgelachen, want nu verbleekte hij toch wel 'n beetje — hij dacht wel niet aan leeuwen of tijgers, maar even aan 'n wild zwijn; toen aan 'n verwilderde man — hoe hij zich die voorstelde, wist hij zelf niet, maar hij had zeker eens van 'n verwilderde kat gehoord en van 'n man, die als holbewoner ergens in 'n bosch leefde, en combineerde dat nu zoo.

Het pad voor hem werd ver verlicht door de carbidlantaarn — pats — pats vielen de takken — krak — nu werd er door het hout gebroken — dan opeens sprong over de weg 'n gedaante, kwam even zijn kant uit — hij zag de oogen glinsteren, groenachtig — daarna verdween 't aan de andere kant het bosch in, en weer begon het kraken van takken.

Maar in dat eene oogenblik had Reindert gezien: 'n spitse snuit en recht opstaande ooren, en hij holde met z'n fiets aan z'n hand het pad af, in één ren, sprong er weer eens op, viel dan weer, holde weer verder en kwam eindelijk op de Schoorische weg, en het zat hem maar in 't hoofd vast, dat ééne woord: „'n wolf — 'n wolf . . .” en nu hij niemand tegenkwam op de weg — met de kou bleven de menschen wijselijk thuis — en hij het onderweg dus aan niemand kon vertellen, jakkerde hij in één spurt door naar 't doktershuis — dokter was net thuis, — dokter had z'n viltpantoffels aangeschoten en zich behagelijk voor de warme kachel genesteld — Mevrouw speelde piano, maar allebei schrokken van dat gezicht:

Reindert, rooder dan anders, buiten adem als altijd, maar met zoo iets van angst in z'n oogen, dat ze hem eerst bedarden en dokter hem op zijn stoel naast de kachel pootte en Mevrouw 'n kop thee voor hem inschonk. Toen kwam het vreeselijke verhaal van de wolf, en eerst dachten ze wel: die jongen praat maar wat; maar ze kenden Reindert goed genoeg, om te weten, dat er wel iets van waar was — en voor 'n 1 Aprilmop was 't nog te vroeg, daar was hij anders sterk in. En eindelijk, toen de jongen maar volhield, besloot dokter: „Kom, dan gaan we 't nog even aan de

veldwachter vertellen," en ze gingen op stap en Mevrouw, die het vervelend vond, nu weer alleen te blijven, ging mee.

De veldwachter deed erg gewichtig, maar zat ook met z'n pantoffels bij de warme kachel en z'n vrouw schonk thee en ze lachten zoo stilletjes wat om de wolf — Reindert mocht gauw naar huis gaan — „en ja," bromde de veldwachter toen, „dokter wil toch zeker niet, dat ik nou ga jagen op die wolf?"

„Nee," lachte dokter terug, „maar je kunt er morgen dan direct werk van maken."

„Goed, goed," was de veldwachter erg opgelucht, „ik wou anders al zeggen: dokter mag dan wel mee; ik heb op zolder nog zoo'n oud geweertje staan, en 't is nou lekker frisch, om op jacht te gaan, zoo'n winternacht in de duinen!" en vanzelf kwam hij aan het vertellen over toen hij nog 'n jonge kerel was en 's nachts veel buiten moest zijn, als ze op smokkelaars loerden. En het eene verhaald bracht het andere

te voorschijn — de man sprak vlot z'n jagerslatijn — en op het laatst was de eenige, die nog heel erg aan de wolf dacht, Reindert, die thuis onder de wol droomde van die groene oogen en opschrok van 'n warme adem uit 'n wolvenmuil. Maar toen hij goed wakker was, draaide hij zich met 'n diepe zucht om en dacht: „zeker m'n eigen adem tegen 't dek geweest" en viel opnieuw in 'n benauwde droom, waar hij van duintoppen tuimelde, zoo maar op 'n groote wolvenrug en door de wolf verder rondgereden werd in duizelingwekkende vaart, en aldoor op hetzelfde punt terugkwam, bij het huisje van Akerboom, waar ze naar hem gooiden met leege medicijnfleschjes — en toen ze hem raakten, viel hij van de wolf af en moest al die duizend medicijnfleschjes schoonmaken. Ja, het was lang geen plezierige droom en 'n koud werkje ook, want dat heele geval gebeurde in z'n hemd en met bloote beenen in die koude vriesnacht buiten. Of hij ook blij was, toen hij wakker werd in z'n warme bed!

De volgende dag vroeg ging de veldwachter met z'n collega uit 't dorp op stap, de duinen in — ze speurden al eens hier, vroegen daar aan 'n paar houthakkers, of ze soms 'n wolf gezien hadden — kwamen 'n jongen op de fiets tegen — maar die wist ook van niets en die spurte naar 't dorp en had weinig moeite, om in een minimum van tijd het praatje in het dorp te verspreiden, dat er 'n wolf in de duinen zat. En wie het nog niet van Reindert gehoord had of het van hem niet geloofde, moest het nu wel gelooven, nu de veldwachters het zelf gezegd hadden.

Maar bij Akerboom wisten ze ook van niets — met de juffrouw ging het al weer beter, dank zij het drankje — en de man was juist in de keet, waar z'n wagen stond — zij met z'n allen er naar toe — dan samen, ook nog met 'n paar knechts naar het volgende huisje — Schutte waarschuwen — het was allemaal werk van 'n oogenblik.

Vrouw Schutte kwam zelf naar buiten; zooveel toeloop opeens — en ze stond



daar maar eerst angstig gespannen, wat dat beteekende: twee veldwachters en de voerman en 'n paar knechts, en . . . maar zoo onder 't verhaal begon ze te grinniken, en de oudste veldwachter, die het woord deed, hield opeens op, en keek wat boos, of er nu wel reden was, dat hij zoo maar uitgelachen werd.

„Kom binnen,” noodigde vrouw Schutte en ze hield de deur zoover open, dat ze net naar binnen konden schuiven en er niet teveel warmte uit de kamer verloren ging.

Dat lieten zij zich geen tweemaal zeggen; de mannen snoven eens behagelijk — daar op de kachel stond de koffiekkan, en 'n geurtje, mijnheer! om het water uit de mond te laten loopen!

Die vrouw Schutte wist het 'n mensch toch maar prettig te maken — de tabakspot



schoof ze wat dichterbij en ze maakte 'n gebaar van daaruit te grabbelen naar hartelust — de pijpjes kwamen te voorschijn — en zij lachte maar, liep even weg en wenkte achterom: „m'n man halen,” en krabbelde, zoo gauw haar oude beenen haar dragen konden, het steile paadje achter het huis op, stiet boven op het duin 'n schelle klank uit, ergens naar beneden, en daar kwam 'n zelfde roep van terug. En gauw verdween ze weer van die tochtige top, en 'n oogenblik later kwam Schutte zelf vragen, wat er aan de hand was, wat lachend bij zooveel onverwacht bezoek:

„Nou, vrouw, schenk jij maar 'ns 'n lekker bakkie!”

Onderwijl vertelde vrouw Schutte en de baas zelf begreep ook onmiddellijk alles en sloeg zich op z'n knieën van plezier, maar hij liet z'n vrouw vertellen, die toch maar altijd 't best het woord voerde.

De mannen dampden en luisterden — de radio speelde zachte dansmuziek — het was zoo behagelijk allemaal.

„Nou — en zal ik je nou 'ns vertellen, waar die wolf gebleven is? . . . die hebben wij hier!”

Stomme verbazing — de pijpen gingen even uit de mond, en de monden gaapten dom: „hier??”

Ja, knikte vrouw Schutte, en met verheffing van stem, om de muziek te overstemmen, die daar opeens begon te schetteren als 'n waardige begeleiding van wat er nu komen zou:

„We zitten gisterenavond zoo met mekaar, Schutte en ik — Schutte zoo'n beetje te pluizen in de radiobode en ik wat kousen te stoppen en we luisteren naar 'n tooneelstukje — dat mag ik altijd graag — 't is zoo echt — van 'n famielje, die 'n nieuwe dienstbode kreeg — en toen zei die mevrouw . . .” — baas Schutte viel even kalm in de rede: „vrouw, vertel nou niet van 't tooneelstukje” — en zij ging door: „'t is

waar, jullie zult 't ook weten," en de mannen knikten: „wel zeker, wij hebben ook radio."

„En daar opeens — ik ben wat hardhoorig bij tijden — hoor ik blaffen — en ik zeg zoo: zeker de hond van Akerboom los — nog eens blaffen — dichterbij — en Schutte wil al 'ns gaan kijken, want je weet toch nooit en je denkt dan altijd aan iemand, die verdwaald is — we hadden van de week hier 'n juffrouw met 'n hond en die wist de weg niet goed, al wou ze 't niet bekennen, — en van de zomer hadden we . . ." — weer kuchte de baas en bracht dat z'n vrouw weer op haar eigenlijke onderwerp: „en Schutte, die staat op en opeens, 'n bons tegen de deur en 'n gejang van 'n beest — 't ging me door m'n ziel en Schutte zag zoo bleek en hij heeft z'n steenen pijp laten vallen — en weer 'n plof — en toen zeg ik: Schutte, 'r is wat gebeurd!

Wat dan, zegt Schutte, maar hij loopt toch naar de deur, en doet die open, en daar springt me 'n groote herder naar binnen — en als ik nog vertel, dat we net die dag onze Pan, je weet wel, onze hond, aan 'n heer in Bergen verkocht hadden, dan hoef ik je niet te zeggen, wie me daar bijna onderste boven sprong en m'n handen en m'n gezicht likte — en blij, dat die hond was! — en ik zei tegen Schutte: en dat is de eerste keer, maar ook de laatste keer, dat we onze Pan verkocht hebben — breng jij morgen 't geld maar gauw terug! . . . en is die Reindert van de dokter zoo van 'm geschrokken, zei je? — há-há-há! — nou, veldwachter, dan kun je rustig naar huis gaan, hoor; en je geweer, dat gebruik je maar voor konijnen of stroopers, maar van onze Pan, daar blijf je van af. — En zeg maar tegen de dokter, dat de wolf terecht is!"

En het gelach en gepraat overstemde volkomen de muziek van Daventry.



EEN WONDERLIJKE KERSTVACANTIE

door J. M. SELLEGER—ELOUT.

Geïllustr. door LIDYVANSCHAGEN.

De schooldeur klepte dicht; 't was twaalf uur. Heb je wel eens gemerkt, dat het een heel ander geluid is, of de schooldeur om negen uur dicht flapt of om twaalf?

Om negen uur hoor je de deur zoo streng slaan, net of ze zeggen wil: „uit met de pret; nu blijf je binnen.” Eigenlijk zegt ge dat ook, maar je verstaat het niet, omdat ze een houten stem heeft.

Om twaalf uur slaat ze veel vroolijker dicht, hard en prettig en jolig. Het klonk nog een heele tijd na in de ooren van het jongetje, die gezellige „beng” van de deur, toen ze voor een heelen tijd dichtsloeg. En ook de laatste woorden van de juffrouw gonsden na in zijn ooren:

„Je moet de verloren tijd eens flink inhalen Sven, want je bent erg achter geraakt door die nare mazelen, goed werk voor de Kerstvacantie!”

Het jongetje slierde over de sneeuw en altijd hoorde hij nog de vroolijke slag van de dichte schooldeur, die nu dicht was naar de goede kant; de kinderen er buiten en de leege banken binnen, en hij slierde en sprong op de maat van: „je moet de verloren tijd maar flink inhalen, Sven; je moet, je moet, je moet.... de verloren... tijd, de tijd.... de tijd....”

Het werd net een liedje. Een liedje om op te dansen, een liedje om op te glijden, een liedje om op te droomen over de witte, witte sneeuw.

Glijen en springen en droomen, en zingen en zinnestjes hooren die gonzen in je ooren: „je moet, je moet, je moet, de verloren tijd inhalen!

Kijk, dáár een heel eind voor hem uit, daar ging de Tijd over de vlokkige sneeuw en recht op Kerstmis aan. Wat ging hij vlug!

„Nu zal ik hem inhalen,” zei het jongetje „want dan kom ik op school met schrijven en rekenen vooruit.” En hij liep en gleed, wat hij maar loopen en glijden kon.

„Hallo, zeg,” riep hij hard, „kan je niet even stil staan? Ik moet je inhalen, heeft de juffrouw gezegd.”

Maar de Tijd keek niet eens om.

„Dat's waar ook,” zei het jongetje, „de Tijd kan niet stil staan. Laat es kijken wat zou er gebeuren, als de tijd stilstond? Ja, wat zou er gebeuren, wat zou er gebeuren?”

En weer gleed hij en sprong hij en zong hij en praatte kleine vroolijke zinnnetjes, waar hij heelemaal niet bij hoefde te denken, die zoo maar op de maat van zijn voeten — sprongetje hier, sprongetje daar — flapperde floep, rolden van zijn tongetje: „wat zou er gebeuren, gebeuren, gebeuren?”

Je moet, je moet, je moet . . .

Je moet den tijd inhalen hoor, je bent erg ten achter, je moet, je moet, je moet . . .”

Bij het laatste „moet” was hij ineens een lange glijbaan afgegleden en meteen liep hij naast den Tijd.

Eigenlijk had hij zich den Tijd anders voorgesteld en hij zag er in de verte ook beslist anders uit als van dichtbij.

„Ik heb een verbazende haast, zei de Tijd en keek op zijn horloge.

Je loopt tenminste een aardig vaartje, zei de jongen: „hoeveel doe je in 't uur? 80 kilometer?”

„Ik weet het niet, zei de Tijd, „in mijn tijd nam je de tijd zoo niet op, en nu kan ik het niet weer leeren.”

Daar moest het jongetje over nadenken. Wat was nu *mijn* tijd van den Tijd? *Mijn* tijd van zijn vader, dat was toen die nog op school ging, maar *mijn* tijd van den Tijd? Wat was dat voor tijd?”

Hij raakte door al dat peinzen weer een heel stuk achter en moest het weer op een halletje zetten om in te halen.

„Wat was eigenlijk jouw tijd?” vroeg hij, toen hij er weer was.

„Och, dat is zoo maar een zeggen,” zeide de Tijd.

Wat was nu weer „zoo maar een zeggen.”?

„Ik geloof, dat u een beetje van de wijs bent,” zei Sven, maar toen hij het gezegd had, schrok hij, want 't klonk vreeselijk brutaal en dat nog wel tegen den Tijd, die alle klokken en horloges van 't heele land vóór of achter kon laten loopen. Dus zei hij er haastig achter, en héél zacht, want dan klonk het eerbiediger, „of kan dat niet, Tijd?”

„Neen,” zei de Tijd, „dat is het niet, maar de klokken zijn altijd allemaal van de wijs en zelfs de zon; er is er maar een die wijs is . . .

„Wie is dat?” vroeg heel eerbiedig het jongetje.

„Dat is de poolster,” zei de Tijd, die staat achter ons. Toe kijk jij eens om of ze er nog staat, want ik kan niet omkijken.”

Het jongetje stond stil en keek om in de blauwe lucht, waar kraaien vlogen in zwarte vleugeljassen.

Hoe dom van den Tijd!

„Tijd, Tijd,” riep hij hard, „je kan immers overdag geen sterren zien? Dat heb je vergeten.”

De Tijd snelde maar voort en net langs de jongen zijn huis.

„Nu ik moet mijn boterhammen eten,” zei deze en ik heb het erg druk met de vakantie; dáag!”

Maar de Tijd pakte zijn hand en hield die stevig vast:

„Geen questie van; de juffrouw heeft gezegd, dat je me inhalen moest en waarvoor denk je dan wel, dat ze dat zei?”



„Ik weet het niet,” zei dat kleine mannetje, en als zijn groote broer hem niet gezegd had, dat jongens op straat *nooit* huilen mogen, dan zou ik er niet zeker van zijn, dat hij flink zou blijven.

„Je moet den tijd goed besteden, dat heeft ze bedoeld,” zei de Tijd, en hoe kan je dat nu als je van mij weg loopt? Je loopt maar met me mee en dan zal ik je leeren hoe je den verloren tijd inhaalt.”

„Ja maar,” riep Sven, „ik heb geen tijd, heusch niet; we krijgen een Kerstboom en pakjes en ik mag de boom versieren en ik moet nog massa's doen. Ik heb heelemaal geen tijd om met jou mee te gaan.”

„Dat is maar larie,” zei de Tijd; wie heeft er nu geen tijd om met den Tijd mee te gaan? Je voelt toch zelf wel dat dat onzin is. Met der tijd zal je dat ook wel leeren inzien.”

Dat was nu eigenlijk niets gezellig en het jongetje keek een beetje treurig naar zijn huis, waar de hond zoo vroolijk naar hem blafte en waar de duiven allemaal „mooi weer” koerden en waar de Kerstboom was en waar vader zou thuiskomen.

Gelukkig stond moeder boven aan het open raam; die riep met een hooge lange stem „Sve...n... je moet komen eten.”

„Laat het kind toch met zijn tijd meegaan, moeder,” zei de Tijd, en hij hield het handje stevig vast.

„Hoor eens,” riep moeder, en klapte boos met haar stofdoek, „moet het kind leeren op tijd aan de maaltijden te zijn, ja of neen? En als de Tijd zelf het huishouden in de war gaat brengen, dan weet ik niet, waar het naar toe moet in de wereld.”

Sven begreep niet, dat moeder zóó tegen den Tijd durfde spreken, maar tegen moeder kon niemand op, vader niet, hij niet en nu de Tijd ook weer niet, want hij stapte het hekje van den tuin in en bromde:

„Ik moet hier toch even naar binnen om de klokken na te zien en te kijken,

of de kalenders allemaal afgescheurd zijn; dan kan de jongen zoolang eten.”
Terwijl 't jongetje at en praatte met moeder, hoorde ze den Tijd al maar loopen, door alle kamers, tot heel boven in het kamertje van Jansje, die het huis schoonhield.

En net toen de laatste boterham op was en moeder alles had gevraagd en gehoord over wat de juffrouw gezegd had en over hoeveel stappen je moest doen tegen dat de Tijd er een deed, kwam deze binnen. In zijn hand hield hij een kalender; die stond op 12 Juni.

„'t Is treurig,” zei hij. „'t is treurig. Daar ben ik nu heelemaal van in de war en een tijd dat het me kost om dat weer goed te maken!”

„Dat is de kalender van Jansje,” riep het jongetje; „ze scheurt hem nooit af.”

„Ja, maar dat gaat zoo maar niet,” morde de Tijd; „je kan maar zoo den tijd niet in de war sturen; haal haar dadelijk hier.”

Sven vloog naar de keuken.

„Hei zeg Jansje, je moet bij den Tijd komen,” gilte hij haar toe.

„Wel Heere mijn tijd, wat zullen we nu beleven?” vroeg die met een akelig ontsteld gezicht.

Maar ze ging toch mee.

„Dat gaat zoo niet, dat gaat zoo niet, kind,” bromde de Tijd, „jij hebt wel een half jaar zoek gemaakt, en waar is dat gebleven..”

„Het zit nog op de kalender, meneer,” zei Jansje bevend als een rietje, „ik had er 's ochtends heel geen tijd voor, want dan moest ik opstaan en 's avonds ook niet, want dan moest ik naar bed.

„Met Oudejaar den Tijd inhalen,” zei de Tijd; „precies tusschen Oud en Nieuwjaar, zorg je dat jij bij me bent met al de kalenderblaadjes van 1929”.

„Waar moet ik u dan vinden, mijnheer Tijd?” vroeg Jansje heel bedremmeld.

Maar daar antwoordde de Tijd niet op; hij nam het jongetje bij de hand en sprak op een erg plechtigen toon tegen zijn moeder.

„Moeder, ééns in een jaar, mag er een jongetje met me meegaan, een jongetje dat nooit te laat op school is geweest, dat altijd op tijd opstaat, dat goed op de klokken let en weet wanneer de zon op en ondergaat.

Er zijn maar weinig jongens, die dat allemaal goed doen in een jaar.

Van 't jaar is nu Sven die jongen; hij zal helpen mijn Oudejaarsjas uit en mijn Nieuwe jaarsjas aan te trekken.”

„Wil je?” zei moeder tegen Sven.

Deze had een vol buikje met boterhammen, dus zei hij: „ja”.

„En Kerstfeest dan?” vroeg moeder.

„We loopen nu even naar Kerstmis toe,” zei de Tijd, „die brengt je jongen weer bij je thuis en als alle pakjes uitgepakt zijn en alle lekkere dingen gegeten zijn, dan brengt Kerstmis hem weer bij mij voor Oude Jaar.”

Dat gaf een heel gezoen tusschen Moeder en 't jongetje en tusschen 't jongetje en



Jansje en een da-ag voor de poes en de hond en de duiven en toen was 't half twee en stonden ze weer in de sneeuw.

„Ziezoo,” sprak de Tijd, „nu ben je een sprookjesjongetje, en moet je maar goed opletten, want sprookjes zijn nuttig en leerzaam.”

„Waar gaan we naar toe?” vroeg de sprookjesjongen.



„We loopen zoo zoetjes aan tegen Kerstmis,” zei de Tijd, „maar eerst kan je nog wel wat slapen, want je zult wel moe worden.”

Nu moest het jongetje toch lachen. „Slapen? in de sneeuw zeker. Ik heb hier toch geem bedje?”

De Tijd antwoordde alleen maar: „straks zal je toch slapen,” en keek toen op zijn horloge.

„Jongens, we zijn laat; dat komt door de zon, die loopt altijd een beetje te langzaam; ik ben nu al jarenlang bezig haar te leeren om op de poolster te loopen, maar ze heeft zoo haar eigen idee over den tijd.”

„Maar de poolster staat toch stil,” zei de jongen, „hoe moet de zon daar dan gelijk op loopen?”

„De poolster is de groote kerkklok van de heele wereld,” antwoordde de Tijd, en hij liep met groote passen over de witte aarde.

Nu begon het al vroeg donker te worden want het was December en dan heeft de zon al om vier uur slaap.

Lange schaduwen gleden over den weg, waar zij liepen; de wolken werden zwart en de boomen zagen er uit alsof ze donkere armen hadden inplaats van takken en alsof die je allemaal vast wilden pakken.

Dat vond de sprookjesjongen een beetje griezelig

en hij verlangde naar zijn warme heerlijke bedje, waar een oranje lampje brandde. „Nu is het bedtijd,” zei de Tijd, die nooit stilstond, en tilde hem al loopende op en lei hem in zijn groote oude armen.

Daar lag hij nu heel behagelijk te knipoogen van de slaap.
„Zijn bedtijd en schooltijd en etenstijd, kinders van je, oude Tijd?” vroeg hij heel slaperig.

Maar het antwoord hoorde hij al niet meer, want de groote armen die hem droegen sloegen de jas om hem heen, en toen sliep hij veilig lang en diep.

HOOFDSTUK II.

KERSTMIS.

Toen hij wakker werd, dacht hij natuurlijk eerst dat hij droomde, want waar was zijn bedje en waar de kamer en waar moeder?

En omdat hij dat altijd gedaan had vanaf dat hij heel klein was, begon hij maar hard om moeder te roepen.

Maar als je een sprookjesjongen bent, heb je natuurlijk niet altijd een moeder bij de hand, die van achter een deur of een gordijn op je afschiet als je roept: dat begrijp je wel. Sprookjesmoeders, heb je haast niet. Moeders zijn juist heel „echt” en ze doen allemaal echte dingen, zooals boterhammen maken, je haar borstelen, je kleeren nakijken, en zoo.

Hier was alleen de Tijd, die lichtte een slip van zijn jas op en wat denk je, dat de jongen toen wel zag, terwijl hij daar op die twee oude armen lag?

Dat raad je nooit. Ik zou het ook nooit raden, als het niet was, dat ik zelf dit sprookje schrijf en het dus al geraden heb vóór ik het schrijven ga.

De Tijd stond in een groot dennebosch. Het was nacht en heel donker; maar in de verte, daar waar geen bosch meer was, maar wel kale velden, daar kwam iets aan, dat straalde als een heldere zon. De jongen wreef zijn oogen uit; wat was het toch, wat daar aankwam en wat den Tijd tegemoet ging. Was het een auto? Neen, want het kwam langzaam aan; het leek op een mensch en het leek op een kind en het leek op de



lentezon en het leek op een schitterende bloem, die net zou opengaan, een witte bloem met een gouden hart, dat je even door de blaren zien kon en waar al dat mooie licht uitkwam.

Het kwam naar hen toe en ook de Tijd ging er heen en het was nu vlak bij, maar toch was het niet te zien, wat het eigenlijk was.

Het was heel, heel geheimzinnig.

„Ben je een Geheim?” wou de sprookjesjongen net gaan vragen, toen ze er heel dicht bij gekomen waren, maar hij zei het niet, want ineens was het heele bosch verlicht, zoo maar, floep ineens.

Daar schrok hij toch van, hoor! Zou jij daar niet van schrikken in een pikkedonker bosch? Want pikkedonker is nu wel niet gezellig, maar het is tenminste zooals het hoort, maar pikkedonkere denneboomen die ineens vol zitten met duizenden aangestoken kaarsjes, zonder dat iemand iets doet, dat is toch wel een beetje ongewoon, hè?

Meteen zette de Tijd hem op den grond en nu liepen ze samen het vreemde Wezen tegemoet.

„'t Is net op tijd,” riep de Tijd al uit de verte.

En de ander van uit zijn gouden lichtenden, stralenden mond riep terug: „*Wanneer de tijden rijp zijn, dan is het mijn tijd. Die tijd is nu!*”

Toen gingen ze elkaar stil voorbij en de Tijd liet Sven's handje los.

Nu zou je je een massa jongens kunnen bedenken van je school, die verlegen zouden zijn, als ze op een stikdonkere nacht, inplaats van in bed te liggen tegenover een wezen stonden, waarvan je eigenlijk niet zeker was of het een mensch, een bloem, of de zon was, om nu nog niet eens te spreken van al die zoo maar uit hun eigen verlichte denneboomen.

Maar gelukkig was Sven heelemaal niet verlegen, als hij gewoon was, en dus ook als sprookjesjongen niet.

En daarom vroeg hij maar direkt, wat hij 't liefst weten wou:

„Zijn 't electriche lichten of kaarsen?”

„Geen van beide, 't is Kerstlicht,” zei de Geheimzinnige.

Samen liepen ze terug het bosch in en heel ver weg over de velden liep de Tijd, die nu donker was en eenzaam.

Het was zoo vanzelf gekomen; toen de Tijd zijn handje had losgelaten was de jongen omgekeerd met het Geheim naar het lichte bosch.

„Ben je een Geheim?” vroeg hij nu.

„Ja, zoolang je me niet herkent,” zei de Vreemde.

„Heb ik je dan wel eens gekend?”

Daar antwoordde de Vreemde niet op; maar hij lachte een zonnigen lach en toen was het alsof alle kaarsen nog feller gingen branden.

„Maar,” zei nu de jongen, want hij wist graag precies hoe alles in elkaar zat in de wereld, „als de boomen Kerstlicht hebben, is er dan ook een Kerstlichtfabriek of een transformator of een accu van Kerstlicht?”

Want dat waren allemaal namen, die hij van zijn groote broer geleerd had.

Dat was toch geen gekke vraag, hè? die zouden jelui ook gedaan hebben, als je niet verlegen was.

Maar het vreemde wezen gaf er heelemaal geen antwoord op; het zei alleen maar: „Als we eens zoo'n boom meenamen, voor moeder?”

„Een hééle boom? een héé-héé-heele?” stotterde de sprookjesjongen.

„O, een halve is mij ook goed,” antwoordde het Geheim, „maar een heele is beter, dan planten we hem later in den tuin”.

En zoo maar, alsof 't niets was, trok hij even een groote hooge denneboom met

wortel en al uit, lei hem over zijn schouder en stapte er rustig mee verder. Als het nu kaarsen geweest waren, dan zou al het kaarsvet op den grond druipen, dat wist de jongen wel en daarom liep hij een eindje er achter om dat eens te onderzoeken, maar neen, het was wel echt Kerstlicht; er viel geen druppeltje op den grond.

„Me dunkt, we moesten maar naar huis gaan,” sprak het Geheim.

„Ja,” zei de jongen, „want het is bijna Kerstmis en dan moet ik er zijn.”

„Zoo,” zei de Vreemde; „wat is eigenlijk Kerstmis?”

„Kerstmis? daarom is het Kerstvacantie,” zei de jongen; „dan is er een boom met lichtjes, net zooals jij er een draagt; alleen is 't dan geen Kerstlicht maar zijn 'tkaarsen, electriche of gewone. En massa's pakjes, tenminste soms, als we St. Nicolaas niet vieren.”

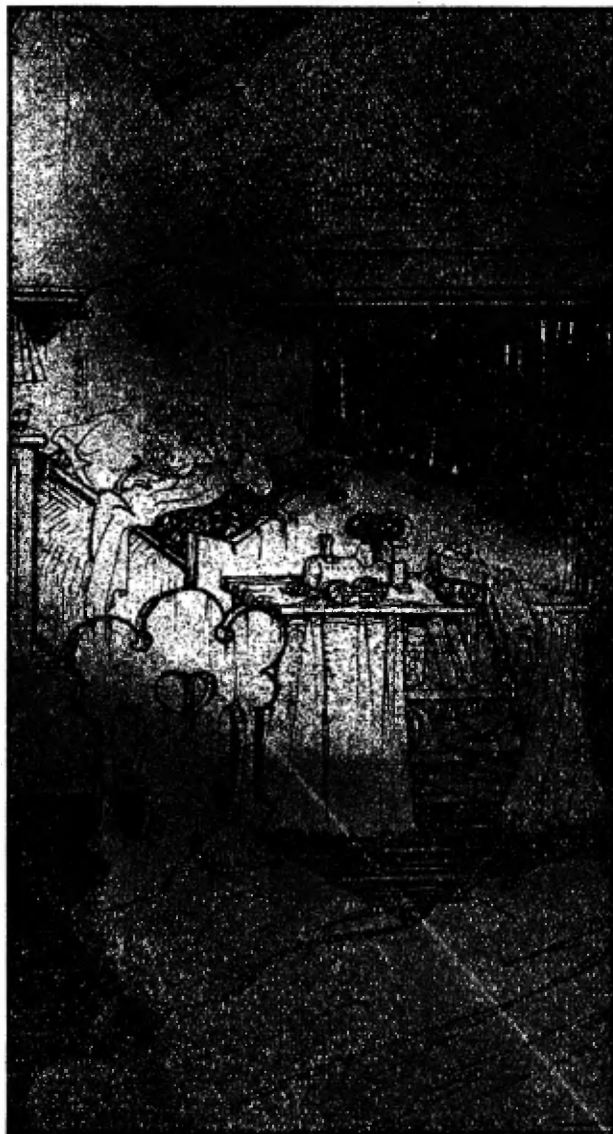
„Ja,” zei de ander, „maar wat is Kerstmis?”

„Wat of Kerstmis is?” zei 't jongetje, „ik zal er eens over denken.”

„Neen,” zei de Vreemde, „het is midden in den nacht, dan is het niet gezond voor jongens om veel te denken, ik zal het je vertellen. Maar dan moet je eerst in mijn armen komen liggen, net zooals je bij den Tijd deed, want de nacht is koud en de sneeuw is nat. Kijk, zóó neem ik je op; leg nu je hoofd op mijn schouder midden tusschen de takken van den boom en je lijfje dicht tegen mijn zonnehart, dan heb je het warm.”

Wonderlijk was het, zoo te liggen in de armen van het Geheim, met het hoofd in de takken van den boom tusschen al die vroolijke lichtjes.

Nu leek het wel of het een heel jonge jongen was, die daar zoo licht over de sneeuw stapte, en toch scheen het wel, of zijn haren sneeuw wit waren, of waren ze van goud of van licht? En toch was 't ook een bloem; met een hart als de zon zelf, waar het warme licht uitstraalde, even door de blaren.



„Kerstmis is een Geheim, net als ik,” zei het vreemde wezen. „Heb je wel eens opgelet, dat de dagen heel donker zijn in December?”

„Natuurlijk,” zei de jongen, „’t is bijna de kortste dag.”

„En dan?”

„Dan worden ze weer langer, natuurlijk.”

„Dat is Kerstmis,” zei de stralende, „als ’t heel heel donker geweest is, dagen achter elkaar, elken dag een beetje donkerder, dan komt de jonge nieuwe zon op Kerstdag en zegt: „nu is ’t uit; nu wordt het elken dag lichter; nu zal ik elken dag warmer worden en je bloemen geven en vruchten en mooie groene boomen”.

„Dat is Kerstmis”.

„O,” zei de jongen, want hij dacht, dat hij dat allemaal al lang wist.

„Heb je wel eens verdriet?” vroeg het Geheim.

„Ik heb net mazelen gehad,” zei de jongen ik moest onder de dekens blijven en mocht niet spelen; ik was zoo treurig, dat ik al maar huilde.”

„Toen was het donker in je hartje,” zei de Vreemde, „net zoo donker, als de heel donkere Decemberdagen; maar toen je beter werd en je weer spelen kon en eten en gelukkig zijn, toen begon de zon weer licht te worden. En dan is ’t Kerstmis in je hart.”

„Maar ben je wel eens boos?”

„Een heel enkel keertje wel eens,” zei de jongen, „als Jansje niet doet wat ik zeg”.

„Ben je dan gelukkig,?” vroeg de ander.”

„Neen, want dan ben ik kwaad.”

„Pikke, pikkedonker is het dan binnen in je hart, hoor; maar als je kwaadheid weggaat en als je Jansje weer aardig vindt, en ’t weer langzamerhand licht en vroolijk wordt, dan weet je wel wat het is, hè?”

„Kerstmis voor héél even en alleen voor mij,” zei de sprookjesjongen, die klaar wakker werd.

„Nu zal ik je een geheim vertellen,” zei het Geheim.

„Eens op een tijd waren alle menschen boos, en alle harten waren donker; het was heel, heel treurig; de Tijd ging langzaam voorbij, omdat iedereen zoo knorrig was, zoo vechterig en zoo verdrietig. Toen kwam er een groot zonnig wezen en zei:

„Och, och, wat zitten jelui in de narigheid, en wat is ’t donker bij jelui, je denkt over donkere dingen en de heele wereld is donker. Maar weten jelui wel, dat je allemaal een klein zonnetje in je hart hebt? Het hoeft maar aangestoken te worden en dan gaat het nooit meer uit.”

Toen stak het zonnige wezen al de zonnen in de harten van de menschen aan; dat het leek alsof de heele wereld vol zonnemenschen was; toen was het Groote Kerstfeest over de heele aarde.”

„Is dat het Geheim?” zei het jongetje.

„Dat is het *groot*e Geheim,” zei de Vreemde en het *kleine* Geheim is, dat bij ieder mensch eens het zonnetje in zijn hart wordt aangestoken om altijd grooter en warmer te worden en nooit meer onder te gaan. Dat is het kleine Kerstfeest. Het grootte is voor de heele wereld en het kleine is voor één mensch te gelijk.

„Het is een mooi verhaal,” zei Sven en hij keek net in het gouden zonnehart van zijn nieuwen Vriend. „Zeg, jij zou ook wel de zonnen bij de menschen kunnen aansteken, is het niet? want jij hebt zoo’n massa licht in je hart, dat ik er heelemaal warm van wordt. Maar wie ben je nu eigenlijk?”

Stralen warm licht lachte de ander over den jongen en hij zei:

„Ik ben een Geheim.”

„Een Geheim? een Geheim? ja maar — ja maar Kerstmis is ook een Geheim en jij hebt me het Geheim verteld; dus — *jij weet het. Jij bent zelf Kerstmis! Jij bent Kerstmis!!* Dáárom liet de Tijd mijn hand los en liep door.”

Het sprookjesjongetje was zoo ver-rukt met deze ontdekking, dat hij als een jong katje uit Kerstmis zijn armen tusschen de takken van den denneboom klauterde en op den grond sprong.

„Dáárom droeg je dien boom en dáárom waren alle Kerstboomen licht, jij hebt een accu in je hart. Wat ben je mooi en jong en licht; je lijkt zelf wel zoo'n pik-splinternieuwe Kerst-zon!”

„Zie je nu wel,” zei Kerstmis, „dat ik alleen maar een Geheim ben, zoolang je me niet kent? En hoe laat denk je nu wel dat het is?”

„Och,” zei het jongetje verschrikt, „nu zijn we den Tijd kwijt.”

„Gelukkig dan maar,” zei Kerstmis, „dat je klokken zoo goed gaan, ga maar eens gauw kijken, of wist je niet, dat we net thuis waren?”

Ja, warempel hoor, daar stonden ze net voor hun eigen huis; de hond liep buiten, iedereen was al op en Sven hoorde moeder juist zeggen „nu moeten we nog een Kerstboom hebben; we zijn er al erg laat mee.”

Hij holde naar binnen en trok moeder mee „kijk moeder daar heb je Kerstmis; hij draagt een boom met lichtjes voor je, die hebben we meegenomen uit het groote Kerstbosch.”

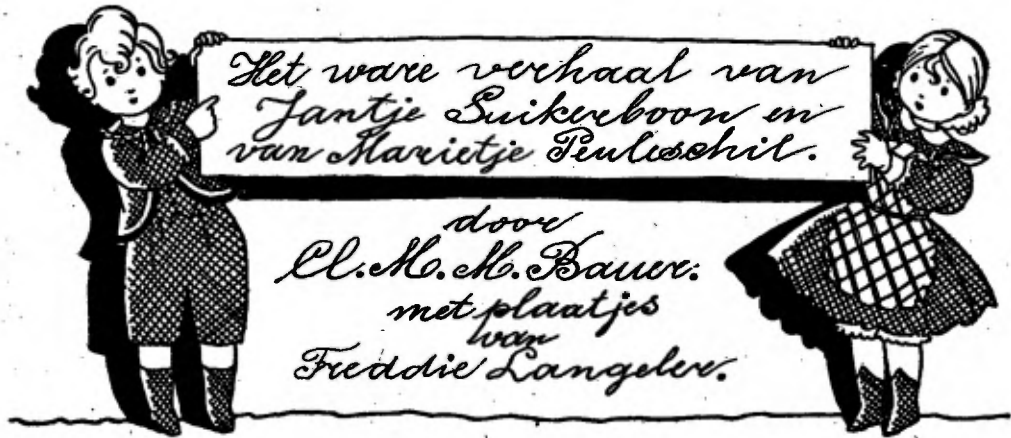
Toen kwam Kerstmis de voordeur binnen, en waar hij ging was het heel, heel licht.

De boom werd midden in de kamer gezet, de pakjes kwamen er onder en het sprookjesjongetje zei heel zachtjes:

„Zeg, Jansje ik weet een geheim:

„Kerstmis is een Geheim, net zoolang, tot je hem kent en dan is het geen Geheim meer.”





Je zult het misschien niet gelooven, maar er was toch heusch een jongen, en die heette Jantje Suikerboon. En Jantje Suikerboon had een vriendinnetje... Maar neen, eerst moet ik je vertellen, dat Jantje op den top van een heel hoogen, steilen heuvel woonde, zoo hoog en zoo steil, dat hij bijna een berg was. Zoowat halfweg den voet en den top, juist waar het pad naar beneden een bocht maakte, stond nog een huis, en daarin woonde met haar vader en haar moeder, met haar grooten broer en kleine zus, met Els, de meid, met Turk, den hond, en Miep, de poes — met een schildpad, die Tim en een papegaai, die Lorre heette, Marietje Peuleschil, die al een half jaar lang het vriendinnetje van Jan was. Jan had geen broers of zussen, en geen hond, geen kat, geen schildpad en geen papegaai — alleen een vader en moeder natuurlijk. Je begrijpt dus, hoe blij hij was, toen hij een vriendinnetje kreeg om mee te spelen, en hoe fijn hij 't vond, dat ze Marie Johanna Peuleschil heette. Een Suikerboon en een Peuleschil — dat paste net goed bij elkaar, vind jullie ook niet?

Zoolang het zomer was ging alles prachtig. Iederen morgen al heel vroeg huppelde Jantje het pad af naar beneden tot hij aan het huis van Marietje kwam. Maar 's Zondags, als Marietje krullen in haar haar kreeg en haar mooie jurk aan moest, en hij in zijn beste pak werd gestoken, en ze toch niet in den tuin ravotten mochten, klom Marietje langzaam en bedaard den heuvel op. Dan ging zij op haar beurt bij de familie Suikerboon op visite. Heel erg prettig was dat niet. Ze moesten in prentenboekjes kijken of mozaïk-figuren leggen en daar kregen ze een glaasje rooie limonade en een bokkepootje bij.

Maar op den zomer volgt de winter, en op een avond, dat Marietje naar bed zou gaan en ze eerst nog even het gordijn ophaalde om naar buiten te kijken, zag ze een paar fijne witte vlokjes langs het venster zweven. Jantje Suikerboon echter, die een half uur later hetzelfde deed, zag er... geen páár, maar wel honderd, wel duizend, en die wirrelden en warrelden zoo woest dooreen, dat het hem draaijerig voor de oogen werd.

„Fijn! Dat is fijn!” zei Jan en wreef zich in de handen. „Nou kunnen we morgen sneeuwballen gooien, Marietje en ik!” Toen stapte hij in de koets en droomde van een sneeuwman, die een bezem in zijn arm droeg en vaders hooge zijden hoed op had.

Den anderen morgen werd Jantje Suikerboon om acht uur wakker. „Sneeuwballen gooien!” dacht hij dadelijk en op zijn bloote voeten liep hij naar het venster. O, wat was dat? Een berg van sneeuw lag tegen den muur aan en reikte tot de dakgoot toe! 't Raam kon niet open — de voordeur kon niet open — de Suikerboonen waren ingesneeuwd!



Vader Suikerboon was nijdig. Als een brieschende leeuw liep hij door 't huis en stampte met zijn zware laarzen, dat de mooie pulletjes op den schoorsteen rinkelden. Maar hielp dat wat?

Moeder Suikerboon keek angstig. Ze zocht alle kasten na. „We hebben maar zes brooden, zes pond vleesch en zes pond meel in huis en heelemaal geen krenten of rozijnen. O, o, wat moet ik toch beginnen? We sterven vast den hongerdood!” Zoo klaagde ze. Kon dat wat helpen?

Maar daar kwam Jantje aangestapt. Hij had zijn duffelsch jasje aan en de kleppen van zijn leeren muts diep over de ooren.

In zijn hand droeg hij de nieuwe kolenschop. „Ik ga een tunnel graven,” zei hij. „Ik moet vandaag nog naar Marietje.”

Toen droogde moeder Suikerboon haar tranen. „Je bent een dappere jongen, m'n Jantje. Zul je aan Marietjes moeder vragen of ze tot het voorjaar een kilo krenten voor me heeft? Dan bak ik vanavond honderd olie-bollen, omdat jij zoo'n kranige kerel bent.”

„Ik help je, Jantje!” riep zijn vader. „Moeder, mag ik dan de ouwe kolenschop, die met het gaatje?”

„Als je hem maar niet verliest,” zei mevrouw Suikerboon.

Zelf hielp ze mee om het raam op te schuiven. Oef! Wat werden ze daar warm en rood van, alle drie! Eerst wilde het dan ook volstrekt niet lukken. Hoe ze ook rukten en duwden, er was geen verwikken of verwegen aan. Maar eindelijk, net toen ze het op wilden geven — net, toen Jantje dacht: „Nou kom ik vandaag tóch niet bij Marietje Peuleschil; nou krijg ik tóch geen olie-bollen!” vloog het: floep! met een vaart in de hoogte. Een lawine van sneeuw stortte de kamer in en bedolf de arme moeder Suikerboon, die schreeuwde en schopte. 't Schreeuwen moest ze echter spoedig laten. Want hoe wijder ze haar mond opendeed, des te meer koude sneeuw kreeg ze naar binnen en daar hield ze heelemaal niet van. Toen zag je alleen nog maar haar trappelende pantoffels, die een roffel sloegen op den vloer.

't Was een geluk, dat vader en Jantje hun kolenschoppen hadden. Neen maar, wat werkten ze om moeder te bevrijden! Vader Suikerboon aan 't hoofdeind, Jantje aan het voeteneind. In een oogenblik hadden ze ieder een heelen hoop sneeuw van de ongelukkige mevrouw Suikerboon afgeschept. Maar de berg van Jan was toch het grootste, want door het gaatje in mijnheer zijn ouwe kolenschop liep telkens een fijn straaltje droge poedersneeuw en kwam terecht op den neus van mevrouw Suikerboon, die er van niesde.

Boos, dat ze was! Geweldig boos! Inplaats van haar man en zoontje te bedanken, dat ze haar zoo gauw bevrijd hadden, begon ze zoo te mopperen, dat mijnheer Suikerboon op 't laatst zijn vingers in de ooren stopte. „Als ik morgen door en door verkouden ben, is 't jullie schuld! Durf jij nu nog te lachen, Jantje? Schaam je!” En ze liep de



kamer uit en sloeg de deur met een smak achter zich dicht. Daaraan kon Jantje zien, hoe vreeslijk boos ze was, want met de deur slaan is natuurlijk streng verboden.

Mijnheer Suikerboon en Jantje keken elkaar eens aan. „k Geloof toch,” zei mijnheer tenslotte, „dat het maar beter is wanneer ik hier blijf en een flesch dropwater klaar maak voor moeder. Je kunt nooit weten, en dropwater is een heele beste medicijn.”

Zoo ging Jantje Suikerboon dus alleen aan den slag om een tunnel naar Marietjes huis te graven. Hij spuwde in zijn handen, zooals hij het den tuinman en de wegwerkers vaak had zien doen, omklemd de greep van zijn schop . . . en daar ging het er op los, dat de kluiten hem om de ooren vlogen en hij gehuld werd in een wolk van poedersneeuw. Het duurde niet lang, of hij had een gat zoo groot, dat hij er op



handen en voeten in kon kruipen. Met het plat van zijn schop sloeg hij de kanten vast en glad, en dan maar weer verder. Hu! 't Was donker en 't was koud daar binnenin! Jan wierp zijn schep neer en begon op zijn verkleumde handen te blazen, en hij sloeg zijn armen kruiselings over elkaar of hij een schipper of een voerman was. Toen begonnen ze al gauw te gloeien. En niet alleen zijn handen en zijn armen gloeiden — ook zijn borst en rug! De heele Jantje Suikerboon was al spoedig zoo door en door warm, of er een kachelkje in hem brandde. Donker was het in de tunnel ook niet meer. Alle sneeuwkralletjes fonkelde en schitterden. Het leek wel, of er duizenden en nog eens duizenden heel kleine electriche lampjes waren ontstoken. Dat was een prachtig gezicht! Vol moed pakte Jantje zijn schep weer op en ging opnieuw aan 't graven, aan 't graven, aan 't graven, net zoolang tot de tunnel uitkwam vlak bij 't huis van Marietje Peuleschil.

„Klop! Klop! Klop!” Zoo sloeg Jan met den steel van zijn schop op de voordeur van Marietje, en het was Marietje zelf, die opendeed.

„O, Jantje Suikerboon, ben je daar?” riep ze, en zoodra ze dat geroepen had kwamen ze allemaal op een drafje aangelopen: mijnheer en mevrouw Peuleschil, de jongeheer Bernard Peuleschil, die een vreeslijk grove stem had, want de baard zat in zijn keel, Els, de meid, die 't kleine Sientje op den arm droeg, Miep, de zwarte

kat, al zwaaiend met den staart, en Turk, de hond, die bromde en wiens haren op zijn rug te berge rezen, omdat hij in zijn dutje was gestoord. Lorre, die er niet bij kon wezen, maar in de kamer op een kruk zat met een ketting aan zijn poot, klapwiekte en krijschte: „Is dat Jantje? Is dat zoete Jantje Suikerboon? Geef de zoete Jan een klontje, en trek Turk maar an zijn staart!”

Alleen Tim, de schildpad, hield zich koest. Die had zich in het donkerste hoekje van den kelder achter een hoop rommel verstopt en kop en pooten onder zijn schild getrokken met het vaste voornemen den heelen winter te verslapen. „Wel te rusten,” was zijn laatste woord geweest. „Een knap mensch, die mij vóór de lente wakker krijgt! Adjuusjes!”

Dat knappe mensch . . . was Jantje Suikerboon. Hij en Marietje hadden allebei een kopje chocola gedronken en hun kaneelbeschuitjes eerlijk met Turk, Miep en

Lorre gedeeld, terwijl mevrouw Peuleschil in de provisiekast een kilo krenten afwoog, die ze in een grooten zak deed. Toen had ze Jan den zak gegeven en gezegd: „k Heb er een handje over in gedaan, hoor, jongen. Dan kun je er zoo nu en dan een snoepen onderweg.”

„Dank u wel, mevrouw Peuleschil,” antwoordde Jantje beleefd. „Dag mevrouw, nu ga ik weer naar huis terug”.

Maar nu had je dat Marietje moeten hooren! „Naar huis? Is dat nou aardig van je? We hebben nog niks, niemendal gespeeld, en ik verveel me zoo, nu we ingesneeuwd zijn! Kom r's mee naar boven, dan zul je eens wat zien!” Ze trok hem mee de trap op. Toen dacht Jan, dat hij er was. „Mis,” zei Marietje Peuleschil. „Nog hooger! Nu de ladder naar den zolder op,” commandeerde ze, nadat ze ook de tweede trap beklommen hadden. Ze wipte hem voor, wel twintig krakende sporten op. Daar stonden ze eindelijk op den zolder, en door het ronde dakvenster zagen ze de blauwe, blauwe lucht. „Zie je wel? Hier is 't niet ingesneeuwd. Kijk eens naar buiten,” zei Marietje.

„Brr, brr!” deed Jantje Suikerboon. „Het vriest hier, dat het kraakt, geloof ik.”

„Hindert dat wat?” vroeg Marietje Peuleschil. Haar tanden klapperden.

„Geen sikkepit,” zei Jantje Suikerboon, die pimpelpaars zag van de kou.

Toen staken ze beiden het hoofd naar buiten. Wit, wit, wit was alles wat ze zagen, wit, wit, wit! Een heele wijde, witte wereld, waaruit alleen de kruinen van de boomen en zoo hier en daar een schoorsteen opstak, en een verre torenspits. Een bonte kraai kwam krassend aangevlogen.

„Kra! Kra! Krak! Heb jullie wat te eten voor me? 'k Rammel van den honger, weet je. Kra! Kra! Krak!”

„Alleen een handvol krenten,” zei Jantje. „Lust je die?”

„Nooit geproefd,” zei de kraai. „Maar 't zal wel lekker wezen. Honger maakt rauwe boonen zoet.”

Vlak voor het zoldervenster streek hij neer en hipte naar rechts, naar links, naar achteren, naar voren, tot er, kris-kras, een heel warnet van grappige figuurtjes in de witte sneeuw stond afgedrukt. Een voor een pikte hij de zwarte krenten op, die Jantje strooide, en hij klapte met de vleugels en hij kraste: „Kra!”

„Nou... wat zeg je er van? Zijn ze lekker?” vroeg Marietje Peuleschil nieuwsgierig.

„Kra! Kra! Kra! 't Is kost van Ka,

Zoo zuur als azijn! Vin jullie dat fijn?

Ik lust liever brood, in tijd van hongersnood,” antwoordde de vogel met den kop op zij.

„Brood kun je niet krijgen,” zei Marietje haastig. „We hebben zelf haast niets in huis, en naar den bakker kunnen we ook niet.”

„Waarom niet?”

„Zie je dan niet, dat we zijn ingesneeuwd?” riepen Jantje en Marietje als uit één mond. „En niet alleen wij! Alle huizen zijn ingesneeuwd, óók die in het dorp, óók de winkel van den bakker,” liet Marietje er op volgen.

„Kra! Kra! Krak! Houd je gemak,

„Neem een slee, dan glij je naar benee,” zei de kraai en danste nu eens op de eene, dan weer op de andere poot.

„Een slee? Die hebben we niet,” begon Marietje, maar Jantje Suikerboon viel in: „Ik kan er een maken! Bij jullie in den kelder staat een ouwe kist zonder deksel — die kan best ons sleetje zijn!”

Marietje keek bedenkelijk. De kraai echter knikte met den kop.

„Kra! Kra! Krek! Dat is nog niet zoo gek,” schreeuwde hij met zijn schorre stem,

sloeg wijd de vleugels uit, vloog op en was in een oogwenk uit het gezicht verdwenen.

Nog even keken de twee kinderen hem na — toen pakten ze elkander bij de hand en op de teenen slopen ze de trappen af, de gang door, en de half-duistere kelder in. Alles moest zachtjes gebeuren, heel, heel zachtjes! Want als de groote menschen te weten kwamen van hun plan, zouden ze het vast en zeker wel verbieden, meenden ze. De groote menschen verboden zoo dikwijls, en juist altoos wat het aller-prettigst was!

Na eenig tasten vonden ze den kist op één zij overeind in een hoek staan.

„Help 'ns mee sjouwen,” fluisterde Jan, en pakte zelf al een kant beet.

Marietje den anderen. Er lag nog, zoo'n beetje in elkaar gefrommeld, een stuk van



een oud molton-dekentje in. Marietje Peuleschil wilde het weggooien, maar Jantje Suikerboon beduidde haar, dat ze het laten moest. Zoo'n dekentje kon altoos nog te pas komen om op te zitten of over je voeten heen te spreiden, legde hij uit, toen ze na veel moeite en telkens angstig omzien, eindelijk heelhuids met hun vrachtje op den zolder waren aangeland. Wat hij echter niet wist, en Marietje óók niet, was, dat onder het verformfaaide dekentje Tim, de schildpad lag, in diepen slaap verzonken. Hij had er heelemaal niets van gemerkt, dat zijn ledikant werd opgetild en om en om gekanteld. Hij sliep en droomde van vette slakken en van malsche, groene blaadjes sla, van zonneschijn en van den zomer . . .

Oef! De kinderen hadden het warm gekregen en veegden zich — Marietje met haar zakdoek en Jantje met zijn mouw — de rood-verhitte gezichten af, tot Jan opeens met boenen ophield en een kreet van teleurstelling slaakte.

„Onze slee kan niet glijden, Marietje! Er zitten geen ijzers onder. We hebben er niets aan — aan zoo'n ouwe, wrakke kist!” Hij schopte er tegen.

„Er zitten geen ijzers onder. We hebben er niets aan — aan zoo'n ouwe, wrakke kist,” herhaalde Marietje heelemaal terneergeslagen, en zij schopte tegen den anderen kant, en terwijl het tweetal elkaar verdrietig aankeek droomde Tim van een onweer en

van kronkelende regenwormen, die naar boven kwamen uit den doorweekten grond.

„Die akelige kraai,” bromde Jan. „Zijn schuld is 't allemaal!”

Maar Marietjes gezicht was plotseling opgehelderd. Ze maakte een luchtsprongetje, ze klapte in de handen en ze juichte: „Ik weet wat! We smeren de slee van onderen in met vet — dan wordt ze glad — dan zul je haar zien glijden, waar of niet?”

„Hoe komen we aan vet?” zei Jantje somber, de kin in de hand gesteund.

Weer was het zijn vriendinnetje, dat raad wist. „Els 'r vetpot!” riep ze, en was al verdwenen ook.

Even later kwam ze hijgend weerom, de Keulsche pot vol gesmolten reuzel in de armen geklemd. Weer werd de kist op zijn kant gezet en toen aan 't wrijven! Och, och, wat wreven ze! Hun handen en hun neuzen en hun wangen glommen van inspanning en van het vet, dat zelfs tot in hun haren kleefde. Maar daar gaven ze niet om, en ze hielden niet op, voor de Keulsche pot zoo goed als leeg was.

„Rennen, vliegen zal ze!” voorspelde Jantje, innig voldaan.

„Ja maar . . . hoe sturen we nu? En we kunnen niet remmen . . .” zei Marietje nadenkend.

„Remmen hoeft niet, en sturen? Nou, dat's makkelijk genoeg,” antwoordde Jantje Peuleschil, die al bezig was zijn zakken uit te halen. Een halve winterpeen, een glazen knikker, potlood-stompje, deksel van een schoensmeerdoos . . . neen, in den linkerzak was 't niet te vinden, wat hij zocht! Uit de rechter kwam het eindelijk te voorschijn: twee dikke spijkers, een roestige en een kromme, en een tamelijk lang eind stevig koord. „Zie je,” legde hij uit, terwijl hij met de hak van zijn schoen de spijkers in den rand der kist sloeg. „Nou slaan we daar het touw omheen. Klaar is Kees! En hup, daar gaat-ie! Geef jij ook ereis een zet, Marietje Peuleschil.”

Met vereende krachten kregen ze het ding het zoldervenster uit. Het was maar goed, dat Jantje Suikerboon het touw stijf om zijn middel had gewikkeld, want rrt! onmiddellijk ging de slee aan 't glijden en was er anders stellig zonder passagiers vandoor gegaan!

„Stap in, Marietje, gauw! Ik houd wel zolang tegen!”

Jantje was in de dakgoot geklommen. Met een flinken sprong kwam hij op de sneeuw terecht. Er op? Er in! „Help! Help!” gilde hij en zakte al lager en lager, tot enkels, knieën, dijen, buik en borst in de zachte, witte massa waren verzonken.

„Help! Help! Help!” Daar voelde hij iets stevigs onder de voeten. Dat moest het dak van de serre zijn. Voorzichtig keerde hij zich om. Gelukkig! Hij kon juist de vingers om den rand van de dakgoot slaan. Marietje, die voorover uit het raam hing, greep hem bij de schouders en ze trok uit alle macht, totdat zijn jasje „Kraak!” zei. Maar: „Harder! Nóg harder!” moedigde Jantje Suikerboon haar aan, en eindelijk: hoep! een flinke schop . . . zijn beenen waren vrij. Nog één zwaai, en daar zat hij in de dakgoot, het touw van de slede nog steeds om zijn middel.

„Laat me maar los, Marietje. En nu springen, vlug!”

„Ik . . . ik durf niet.” Angstig week ze achteruit. Maar op hetzelfde oogenblik kreeg ze een duw en boem! daar zat ze op het moltondekentje plat op den bodem van de slee, maar ook . . . op den rug van de arme Tim. Gelukkig voor hem, dat hij een schildpad met een verbazend harde schaal was — anders had hij 't niet overleefd. Toch deed het zeer. Hij werd wakker van pijn en bewoog zich onrustig. Nu was de beurt aan Marietje om een keel op te zetten. Alsof een speld haar had gestoken vloog ze overeind net op het moment, dat Jantje Suikerboon naast haar belandde. En toen . . .

Soe . . . oe! Soe . . . oe! Met duizelingwekkende vaart suisde de slee de helling af. Snel, sneller, sneller en nog sneller tot het ze groen en geel voor de oogen werd. De wind floot door hun haren en blies Jantje Suikerboon zijn muts af, die in een boomtop



hangen bleef. Hij merkte het niet eens. „Jantje Suikerboon, je bent *niet* bang!” sprak hij zichzelf moed in, en ofschoon het hart hem klopte in de keel, bleef hij kaarsrecht staan, hield met beide handen het touw vast en stuurde zoo goed hij kon, dat ze niet in de kruinen der boomen verward zouden raken of opbotsen tegen de schoorsteen en dakpunten, die uitstaken boven de sneeuw.

Marietje was met gillen opgehouden. Met wijd-open, angstige oogen zat ze in elkaar gedoken in de slee en hield zich aan den rand vast. O, o, o, wat ging het gauw! Nog vlugger dan een sneltrein of een auto of een vliegmaschine! Dat kwam nu allemaal doordat zij Els 'r vetpot stilletjes had weggenomen! O, ze zou 't nooit weer doen, nooit, nooit weer!

„Goeienmorgen,” klonk opeens een vreemde, krakerige stem. „Is het ook bijgeval al zomer?”

't Was Tim, die uit de plooiën van de deken voor den dag gekropen was, en verbaasd den rimpeligen, leerachtigen kop naar alle kanten wendde. „Brr, nee hoor, zomer is het niet!” gaf hij zichzelf ten antwoord. „Wat is het koud! En wit! En nat! De vochtigheid bezorgt me altoos wintervoeten, en die zijn vreeslijk slecht voor mijn gestel! Al dat licht is al even min goed voor de oogen. Breng me weer naar mijn kelder, Jantje Suikerboon. Hier kan 'k niet slapen.”

„Slapen? Wie praat er nou van slapen als-ie uit sleetje rijen is?”

„Uit wàt?” Van pure schrik tuimelde Tim, die juist een eindje tegen den wand omhoog was geklauterd, achterover op den bodem van de kist. Daar lag hij nu op zijn armen rug, die toch al zoo pijnlijk was, en hulpeloos schermde hij met de korte stompjes, die zijn pooten waren. „Keer me om!” smeekte hij. „Raap me op! Keer me om!”

Maar Jantje durfde niet te bukken, en Marietje had geen moed om zelfs een vinger te verroeren.

Soe . . . oe! Soe . . . oe! Voort ging het, voort! Den heuvel af en over de ingesneeuwde huizen van het dorp heen, regelrecht op den kerktoren af, waarvan het haantje — geen haantje was het, maar een haan, een reuze-groote! — oogverblindend schitterde in de zon. Boem! Bonk! Met ijselijk gekraak vloog de slee in stukken, en, alsof hij 't er op aangelegd had om juist dáár terecht te komen, zoo netjes zat Jantje Suikerboon ruiter-te-paard op den koperen rug van den haan.

Onmiddellijk keek hij naar Marietje om. Het duurde een oogenblik eer hij zijn vriendinnetje ontdekte, zwevend tusschen hemel en aarde, heelemaal verward in 't touw, dat zelfs door de botsing niet was losgeschoten. Zonder zich een seconde te bedenken begon Jantje in te palmen en het duurde niet lang, of Marietje greep den sierlijk-gebogen staart van den haan met beide handen beet en één, twee, drie! daar zat ze schrijlings achter Jantje. Gered waren ze — behalve Tim, die onder wrak-hout en sneeuw lag bedolven en wiens klagende stem maar flauwtjes tot de kinderen doordrong: „Help! Help! Help!”

„Steek je kop naar boven!” schreeuwde Jantje naar omlaag.

„Dat kan ik immers niet,” klonk het gesmoord, maar even later zagen ze iets zwarts bewegen, dat niet anders dan de kop van Tim kon zijn.

„Pas nu op!” riep Jantje. „En als 't pijn doet moet je maar bedenken, dat het allemaal om bestwil is.”

„Wat ga je doen, zeg?” vroeg Marietje. Nieuwsgierig keek ze naar Jans vingers, die ijverig in de weer waren om een lus te maken in het touw.

„Schildpadden vangen,” was het antwoord. „Heidaar, Tim! Rek je hals goed uit! Kijk me eens aan!”

„Ik kan je immers tòch niet zien!” riep Tim naar boven, maar had intusschen al zoover hij kon zijn hals gerekt.

Daar had Jantje op gewacht. Met een handige beweging wierp hij 't koord omlaag, en zoowaar net om den nek van Tim. Toen aan het hijschen tot het arme dier, meer dood dan levend, boven was. Marietje bevrijdde hem vlug uit den strik, doch 't duurde nog een heelen tijd eer Tim in staat was een woord uit te brengen. Maar mopperen dat hij daarna deed! Het was geweldig! „'t Is een schandaal, een schandaal om iemand zoo te mishandelen! Als ik geen schildpad was, die tweehonderd jaren oud moet worden, was ik wis en zeker dood geweest. Nu moet ik voor de rest van mijn leven met een scheven hals door de wereld, en dat heb jij op je geweten, Jantje Suikerboon! Nu kan ik, als het lente wordt, niet trouwen — want welk schildpadmeisje wil wat weten van een man met zoo'n verdraaiden, stijven nek als ik? Niet één natuurlijk! En dat is allemaal jouw schuld, jij nare jongen! Ik stel een eisch tot schavergoeding in . . .”

„Uu-uu-uuù! Gooi hem terug in de sneeuw om te bekoelen!” kraaide de haan, en sloeg met de vleugels, zoodat Jantje en Marietje haast van zijn rug aftuimelden van schrik. „Uuu-uuu-uuuù! Geef hem eens hier! Ik wil hem pikken!”

„O nee! Genade! O, alsjeblijft niet, Jantje Suikerboon,” smeekte Tim, nu werkelijk in doodsangst. „Het was niet zoo gemeend . . . ik was zoo zenuwachtig . . . ik wist zelf niet, wat ik zei.”

„Houd je dan stil, dat we geen kik meer van je hooren,” gebood de haan streng. „Anders . . . Uu-uu-uuuù!” kraaide hij weer en klapwiekte weer met zoo'n geweld, dat Jantje stijf zijn hals omklemde en Marietje hem met beide handen om het middel greep, terwijl Tim zoo goed en zoo kwaad als het kon op haar schoot zijn evenwicht trachtte te bewaren, en in zijn angst alleen maar zachtjes kreunde; schreeuwen durfde hij niet.

„Bent u dan levend, haan van den toren?” vroeg Jantje, zoo gauw hij een beetje van den schok bekomen was, en Marietje voegde er bij: „We meenden . . . ziet u . . . we dachten . . . ik dacht tenminste altoos, dat u maar van koper was, en stom was.”

„Zoo houd ik me maar,” sprak de haan. „Om de menschen. 's Nachts echter, en vandaag, nu ze zijn ingesneeuwd, gun ik mezelf de vrijheid. Aanstonds ga ik vliegen. Uu-uu-uuuù!”

Met dien uitleg was Jan evenwel maar half tevreden. „Waarom . . .” begon hij, doch eer hij uitgesproken had viel 't haantje van den toren in: „Omdat de menschen allemaal slecht zijn, want als ze wisten, dat ik leefde — wat deden ze dan? Ze stopten me in een hok en zoodra ik vet genoeg was, ging 'k de braadpan in. Hoe zou 't jullie lijken als er soep van je gekookt werd of je werd gebraden in een pan?”

„Brr,” rilde Marietje. „'k Moet er niet aan denken!”

„Uu-uu-uuuù!” kraaide de haan. „De menschen zijn allemaal mijn vijanden! Maar de menschen zijn allemaal dom, al hebben ze wonder wat verbeelding van zichzelf! Ze weten niet . . .” Hij zweeg botstil.

„Wat weten ze niet, haan van den toren?” vroeg Jantje Suikerboon, terwijl Marietje fleemde: „Toe, zeg het ons maar, lieve, beste haan. We zullen 't heusch niemand oververtellen. We kunnen zóó goed een geheim bewaren, is 't niet, Jantje?”

„En òf,” viel Jantje Suikerboon haar bij.

De haan hief eerst zijn rechter- toen zijn linkerpoot op om zich achter 't oor te krabben, zoodat de kinderen zich nog een zoo stijf moesten vasthouden om geen buiteling te maken. „Kan jullie zwijgen?” vroeg hij tenslotte. „Kan ik er op vertrouwen, dat je werkelijk zwijgen zal?”

„Als 't graf,” zei Jantje met een grafstem.

„Als 't graf,” herhaalde als een echo Marietje Peuleschil.

Tim alleen zei niemendal. Die was in slaap gevallen en droomde opnieuw van den zomer, en dat een lief schildpadvrouwtje tot hem sprak: „Ik geef er niets om, dat je hals wat scheef is. Ik wil heel graag je bruidje zijn, en als we eens getrouwd zijn, eten we iederen ochtend malsche, gele sla.”

„De menschen weten niet,” hernam de haan den zin, dien hij had afgebroken, „dat ze van mij afhankelijk zijn. 'k Bezorg ze kou en hitte, droogte, sneeuw of regen, al naar ik verkies. Waar wijs ik heen? Pal naar 't Noord-Oosten. Wanneer 'k me echter omkeer, zóó —” met sprong hij hoog de lucht in, maakte een halven draai naar rechts, en kwam weer op de torenspits neer — „komt straks de wind, de regenwind opzetten uit 't Zuid-Westen. Dan is het uit met jullie sneeuwpret, want dan komt de dooi.”

Maar dat was Jantje Suikerboon te kras, die al voortdurend onrustig heen en weer geschoven had. „Niets van aan!” riep hij oneerbiedig, zelfs het deftige „u” vergetend waarmee hij den haan tot dusver aangesproken had. „D'r is lekker niemendal van aan! Wou je ons wijsmaken, dat de wind jouw zin deed? Jij moet draaien met de winden, windhaan, weerhaan, jokkebrok!”

„Dát zal je berouwen!” krijschte de haan. Hij sloeg zijn geweldige, goud-glinsterende vleugels uit, en vloog met de kinderen en Tim, die van den prins geen kwaad wist, lijnrecht omhoog, hooger, steeds hooger tot vlak bij de zon. Die scheen zoo oogverblindend-fel, dat Jantje Suikerboon den haan, en Marietje Peuleschil haar vriendje los moest laten om de handen voor 't gezicht te slaan. Toen vielen ze. 't Ging pijlsnel, duizelingwekkend snel omlaag totdat ze... met een zachten schok belandden in een bed van sneeuw en voelden, hoe ze zakten: er in... er door... Ze kwamen op den kouden, harden grond terecht en wonder boven wonder: daar zaten ze stijf rechtop naast elkander. Geen van tweeën durfde evenwel de oogen open te doen.

„'k Ben dood! 'k Ben vast morsdood,” meende Jantje.

„'k Ben zeker aan wel honderd-duizend stukjes,” dacht Marietje Peuleschil. Voorzichtig, o zoo voorzichtig betastte ze zich aan alle kanten. Neen, ze was niet gebroken — ze was heusch nog heel! Toen waagde ze het even door haar wimpers heen te gluren. Neen maar! Wie zat daar naast haar? Wat een verrassing! Jantje Suikerboon!

„Jan! Jantje!” riep ze zachtjes. „Leef je ook?”

„Ik weet het niet,” antwoordde Jantje aarzelend. „Ja... toch... Ben jij het heusch, Marietje Peuleschil? En waar is Tim gebleven?”

Ja, dat was een vreemd geval. Hoe ze ook zochten, hoe ze ook riepen — van Tim kregen ze taal noch teeken meer. Marietje zuchtte: „Nou is de stumper zeker toch verongelukt”.

„Ik denk het ook,” beaamde Jantje, en keek verslagen voor zich uit.

„'t Is hier zoo koud, en 'k krijg zoo'n honger! 'k Wil naar huis, en 'k zie mijn huis niet, nergens!” snikte Marietje plotseling. „Jantje Suikerboon, je bent een nare, stoute jongen! Jij hebt me meegenomen — jij hebt het allemaal verzonnen — en nou kom ik nooit meer bij m'n moesje, o, o, o!”

„Grienebalk,” schold Jantje dadelijk. „Meisjes zijn altoos zoo kinderachtig en zoo flauw. Zie je dan mij soms huilen? Ik ben ook een jongen. Jongens huilen niet.”

„Ja maar... ik ben... ik ben ook bijna heelemaal bevroren! M'n vingers en mijn teenen doen zoo'n vreeselijke pijn!”

„Dan moet je op je handen blazen, net als ik doe,” raadde Jan, terwijl hij zelf het voorbeeld gaf.

Ze bliezen en ze bliezen, dat hun wangen haast wel paarse luchtballonnen leken.

Onderwijl gaf Jantje Suikerboon zijn oogen echter goed den kost. Wat zaten ze hier vreemd tusschen twee hooge, harde sneeuwen wanden! 't Had er veel van, of iemand die mooi plat geslagen had... Opeens ging Jantje Suikerboon een licht op. De tunnel! Zijn tunnel, dien hij zelf gegraven had! Dat hij toch niet eerder op het denkbeeld was gekomen! Ze waren door den tunnel heengezakt! In een wip was Jantje opgesprongen, greep Marietje bij een pols, en trok haar haastig overeind. „Kom gauw, Marietje! 'k Weet den weg naar huis. Toe, graven, vlug!” En zelf gaf hij het voorbeeld al.

Zonder veel moeite kregen ze den doorgang vrij. „Ziezoo,” zei Jantje Suikerboon voldaan. „Pak nou m'n jas maar vast, Marietje. Volg me maar.”

„Ben 'k dan heusch dadelijk bij huis, Jan?” vroeg Marietje.

„Bij 't jouwe — òf bij 't mijne,” dacht Jantje, maar dat laatste zei hij niet.

Voetje voor voetje gingen ze verder. De weg door den tunnel, die eerst een eindje vlak liep, begon zachtjes aan te stijgen — ging op 't laatst heel steil omhoog, en eensklaps, vóórdát Jantje Suikerboon er op verdacht was, stootte hij tegen iets hard en glads. Hij schrok even, doch onmiddellijk daarna begreep hij, wat het was: het venster van zijn eigen woning, dat zijn vader of zijn moeder onderwijl gesloten had.

„Rikketiketik!” roffelden Jan's vingers op de ruiten. „Rikke-tikke-tikke-tik!” Het leek wel, of er knickers rolden. Van knickers droomde ook mevrouw Suikerboon, die met de dropwater-flesch naast zich op een laag tafeltje op een laag stoeltje bij den haard in slaap gevallen was.

„Rikke-tik-tik!” ging het alweer.

„Schiet toch niet al die knickers over 't pas-geboende zeil heen, Jantje,” zei mevrouw Suikerboon en wreef zich slaperig de oogen uit.

Maar in de kamer was geen Jantje. De knickers rolden evenwel nog immer door. Kon het dan mogelijk hagel wezen? Dansten er hagelkorrels tegen 't vensterglas? Vluggeliep mevrouw naar 't raam om te gaan kijken, en daar zag ze... Jantje, en, half achter hem, zoowaar Marietje staan. „Foei,” knorde ze, zoodra de kinderen binnen waren. „Wat ben je weer lang weggebleven, Jan!” Haar gezicht klaarde echter heelemaal op, toen Jan van onder zijn duffelsche jasje den grooten zak met krenten te voorschijn haalde, dien mevrouw Peuleschil hem meegaf, en dien hij, zelfs op zijn reizen door het luchtruim, aldoor stijf tegen zich aangedrukt gehouden had. „Nu ga ik daadlijk honderd oliebolletjes bakken!” riep ze. „Ga jij gauw je vader roepen, Jan. Die zit boven op zijn eigen kamer met zijn neus in de boeken, maar als hij hoort van oliebolletjes komt hij wel. Marietje Peuleschil mag vast de tafel dekken, als ze tenminste ook graag oliebolletjes lust.”

„Heerlijk, heerlijk!” riep Marietje, en ze klapte in de handen van plezier.

Honderd oliebolletjes — en vier menschen — dat is goed geteld voor ieder vijftwintig, niet? Maar vader kreeg de allergrootste, Marietje Peuleschil de kleinste uit de pan. Hij leek ook wel een groote, dikke reus, en zij was nauwelijks twee turven hoog, een echte ukkepuk!

Toen de laatste oliebol verdwenen was, was 't bedtijd.

„Je kunt niet naar huis. Je moet blijven logeeren, Marietje,” zei mevrouw Suikerboon, zoodra de tafel afgenomen was.

„Dan mag je een hantsop van mij aan!” juichte Jantje, en sprong als een dolleman de kamer door.

Zoo gebeurde het. Mevrouw Suikerboon bracht het tweetal zelf naar boven, gaf ze elk een lepel schuimend dropwater en een heete kruik, en stopte ze tot aan de kin onder de dekens. „Wel te rusten, Jantje en Marietje! Slaap maar gauw!”

En slapen deden ze als rozen, terwijl mijnheer Suikerboon met kaplaarzen aan,

een lantaarn in de eene hand, een spa in de andere, zich door Jantje's tunnel heen een weg baande naar Marietje's woning om mevrouw Peuleschil gerust te stellen, dat haar dochtertje in veiligheid was.

Waar was de sneeuw den anderen morgen? Verdwenen — of ze weggetooverd



was! De regen stroomde langs de ruiten; de wind loeide door den schoorsteen: „Oe . . . hoe . . . hoeoeoe!”

„Storm uit het Zuid-Westen,” zei mijnheer Suikerboon aan het ontbijt. „We moeten Marietje aanstonds thuisbrengen, Jantje, anders neemt de wind haar mogelijk mee de lucht in — zoo'n peuleschil is maar zoo licht!”

Met gebogen hoofden worstelden ze tegen den storm op, die ze den regen recht in het gezicht joeg, aan hun kleren rukte en ze den adem schier benam, zoodat ze zich telkens om moesten keeren om even uit te blazen.

„Heb jullie het gehoord?“ vroeg ze een boer, die van het dorp kwam. „De haan is van den toren afgewaaid. In 't land van Hendriks ligt-ie. Dat heeft vannacht de storm gedaan.“

Marietje Peuleschil keek Jantje aan, en hij Marietje. Zij wisten beter, maar ze zeiden niets — ze hadden toch den haan beloofd te zwijgen? En ze bewaarden hun geheim toen een paar dagen later Bernard Peuleschil, wien de baard nog altoos in de keel zat, uit den tuin kwam met iets, dat hij voorzichtig droeg in beide handen. Van ver begon hij al te spreken met zijn grove stem.

„Raad nou eens! Daar kruipt Tim te voorschijn van achter 't oude steenen muurtje, dat door den laatsten storm zoo afgebrokkeld is. Hij heeft zeker een steen op den rug gehad, want kijk jullie maar: zijn schaal is gebarsten. Kou heeft de stumper ook gevat: hij heeft een stijven nek.“

„Atsjie! Atsjie! Geef hem een klontje!“ schreeuwde Lorre. „En trek Turk maar aan zijn staart!“

Ze gaven hem sla, dat smaakte hem beter, en zetten hem dicht bij het vuur. „Daar ontdooit hij wel,“ zei Bernard hoopvol, en Turk moest grommende zijn warme plaatsje afstaan, en ook de zwarte Miep werd van haar geliefkoosd plekje weggejaagd. „Mau! Wauw!“ Wat was ze boos! Haar oogen schoten vonken, en haar staart werd eens zoo dik als eerst.

En als het nu nog maar gebaat had! Doch Tim zijn hals bleef stijf, ondanks de hitte van het vuur, ondanks 't koud-water-verband, dat mevrouw Peuleschil er 's avonds omdeed.

„Au-wau, mevrouw,

't Is ook geen kou,

't Was Jantje Suikerboon z'n touw!“

krijschte Miep, terwijl ze in een dolle bui — ze voelde de komst van de lente in haar botten, en daar werd ze altoos zenuwachtig van — de trappen op en af tegen de gordijnen opvloog. Maar mevrouw Peuleschil verstond helaas geen kattentaal.





Wat een Verrassing kan uitwerken.

Een vertelling van FRITS REUTER.

Vrij naverteld door M. C. v. O.-v. D.

Met illustraties van TEN HARMSSEN-v. BEEK.

Bij het naderen van het Kerstfeest werd er in ons huis ontzettend gedraafd en gefluisterd, want dan waren wij allemaal een en al geheimzinnigheid. In één kamer mochten wij, kinderen, volstrekt niet binnenkomen; daar zat mijn lieve moeder met de naaister, en zij naaide kleeven voor mijn zusjes en voor ons, jongens. Dat waren onze Kerstgeschenken. Soms werd een van ons binnengeroepen. Maar voor we den drempel overschreden werd ons een blinddoek voorgebonden en we moesten groote dikke wanten aantrekken; zoo kwamen we dan de geheime kamer binnen, waar we het een of ander kleedingstuk moesten passen. Van die wanten had mijn grootmoeder bedacht, want mijn zusje Lisette had eens bij een dergelijke gelegenheid met de handen om zich heen gegrabbeld, om te voelen van wat voor goed haar nieuwe jurk gemaakt werd.

„Kijk me dat wicht eens slim zijn,” zei mijn grootmoeder, „maar wacht, daar weet ik wel raad op,” en toen trokken ze haar wanten aan, en sinds dat voorval mocht nooit meer een kind zonder wanten de kamer binnen komen.

Maar wij, kinderen, waren van onzen kant niets minder geheimzinnig. De spaarpotten — varkens van groen aardewerk — werden stukgeslagen, en alles wat we in een heel jaar hadden opgespaard werd er uit genomen. Dan gingen we inkoopen



doen, Mijn vader kreeg van ieder van ons een pijp lak, tante Christine kreeg een nieuwe kam en grootmoeder een nieuwe muts, waaraan we allemaal meebetaalden; dan bleef er voor moeder nog het meeste geld over, en dan werd het pas écht geheimzinnig.

Als ik dan zelf voor moeder een mooi geschenk gekocht had, met het uitdrukkelijk beding — want dat was ons ingestampt — dat het nog geruimd kon worden, dan ging ik heel blij naar moeder toe en zei: „Moeder, ik gooi ook een Juulklap voor je!”

In de streek waar wij woonden, Mecklenburg en Pommeren, was het namelijk niet



alleen gewoonte dat bij gelegenheid van het Kerstfeest een Kerstboom werd neergezet, maar ook stuurde je allerlei pakjes en verrassingen aan je vrienden en huisgenooten; die pakjes werden dan in de kamer gegooid onder den uitroep „Juulklap!” Bij die pakjes maakten wij dan nog allerlei grappen, we schreven er bijvoorbeeld een ander adres op dan aan dengeen waarvoor het bestemd was, en pas na het tweede of derde papier kwam dan de ware naam te voorschijn.

Ik zei dus: „Moeder, ik gooi ook een Juulklap voor je!”

„Zoo,” zei moeder; „vertel maar niet bij ongeluk wat het is.”

„Nee,” zei ik, „dat vertel ik aan niemand; maar ik wil het toch even in uw oor fluisteren, het is...” en voor ik het wist had ik mijn geheim al verklapt.

Maar langzamerhand werd ik ouder en wijzer, en toen ik op 't gymnasium was gekomen, toen was ik zóó geheim-

zinnig met mijn present dat zelfs oom Matthijs er niets van te weten kwam. Maar juist toen ik met inpakken bezig was, en meer lak en touw en pakpapier gebruikte dan het heele present waard was, kwam oom Matthijs de kamer binnen en vroeg: „Wat heb je daar?”

Maar ik kon zwijgen en ik zei: „O, niks niemendal.”

„Niks niemendal?” vroeg hij, „maar ik zie toch dat je daar wat hebt.”

„Ja, maar dat hoeft u niet te weten,” zei ik.

„Is dat een gepast antwoord aan je oom?” en klets! Daar kreeg ik er een om de ooren.

Ik stooft op en vroeg of oom Matthijs wel wist dat ik al op het gymnasium was?

„Ik weet helaas dat je nog altijd een domme jongen bent,” zei hij; „maar al was je ook de allereerste van de heele school, tusschen ons beiden zullen we het maar op den ouden voet laten.”

Ik werd kwaad, maar daar het met mijn oom slecht kersen eten was, koos ik de wijste partij en hield mijn mond.

„En wat had je nu eigenlijk?” vervolgde oom bedaard.

„Oom,” zei ik, „dat zeg ik niet; ik wil moeder ermee verrassen.”

„Zoo,” zei oom, „wou je dat? Laat ik je dan zeggen, ik ben in mijn leven al dikwijls verrast, maar al die verrassingen zijn mij geen pijp tabak waard.”

„Ja maar oom,” zei ik, „met Kerstmis is dat toch zoo de gewoonte.”

„Dat kan wel wezen,” zei hij, „maar ook met Kerstmis kan een verrassing wel eens verkeerd uitkomen. Ga zitten, dan zal ik je een geschiedenis vertellen.”

Toen ik voor een jaar of wat in Parchim woonde, toen woonde de raadsheer Zarnekof in Güstrof, met zijn vrouw en zijn dochter, en de zuster van zijn vrouw woonde ook bij hem. Die drie dames gingen iederen ochtend tusschen elf en twaalf uur uit rijden in een kleine jachtwagen. Vóór op den bok, dien men kon afschroeven, zat de koetsier; de vrouw van den raadsheer en haar zuster zaten achter op de bank en de dochter op een klein bijbankje.

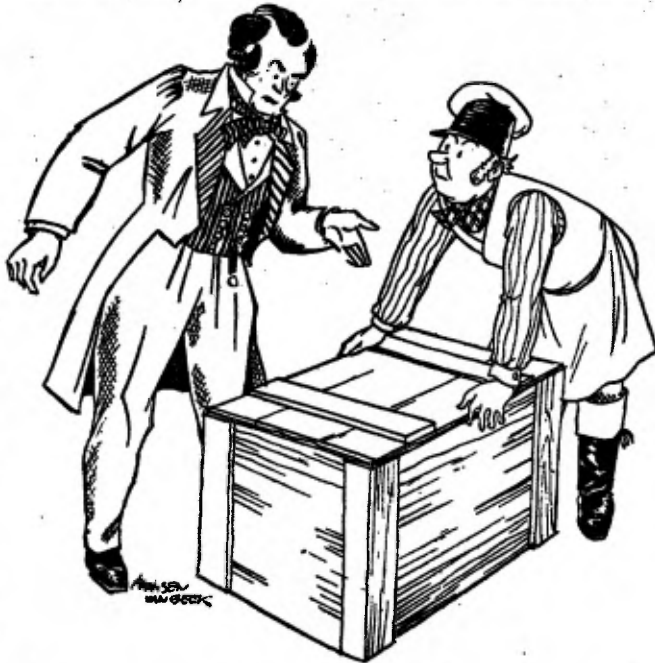
Op zekeren dag, 't was niet lang voor Kerstmis, kwam de koetsier binnen. „Mijnheer de raadsheer,” zei hij, „ze hebben ons vannacht den bok van den wagen gestolen.”

De raadsheer Zarnekof was daarover zeer knorrig en ging verdrietig de kamer op en neer. En juist terwijl hij daarmee druk bezig was, kwam zijn zwager, de raadsheer Darjus uit Parchim, voor de deur aanrijden.

Toen de raadsheer Darjus de kamer binnenkwam was hij zeer vroolijk, omdat hij zijn zwager wederzag, en de raadsheer Zarnekof was verdrietig, omdat de bok van het rijtuig was. En de dames waren wel verheugd, maar toch ook treurig gestemd, vanwege het verdwijnen van den bok. De rijtoeren konden niet doorgaan; de koetsier kon nu immers niet zitten. Hierover werd nu een tijd lang heen en weer gepraat, en tenslotte bekeken zij allen de plaats, waar de bok gezeten had, en de raadsheer Darjus dacht bij zichzelf: „dat zou een mooi Kerstpresent voor je zuster zijn.” Hij moest toch naar Rostock, voor een proces, en daar kon hij dan deze bokzaak tegelijk waarnemen.

De raadsheer Darjus reed dus den volgenden dag naar Rostock, en na een dag of vijf kwam hij weer terug en hij had een groote kist achter op den wagen. En zijn zwager Zarnekof vroeg: „Wat is er in die groote kist?”

Nu dacht de raadsheer Darjus: we zullen eens een grap hebben; en hij antwoordde daarom: „Ja, denkt eens, in Rostock was een kerel met wilde dieren en hij had ook een giraffe, en dat beest ging dood, en daar ik wist dat de rektor van ons gymnasium in Parchim bezig is aan een verzameling van opgezette dieren, dacht ik, zoo'n giraffe zal een mooie aanwinst zijn.” En hij dacht bij zich zelf: dat zal een verrassing zijn, als zij straks uit nieuwsgierigheid die kist openmaken om de giraffe te bekijken en zij vinden den bok.



Maar de raadsheer Zarnekof en zijn dames waren niet nieuwsgierig naar giraffen, en toen de raadsheer Darjus den volgenden morgen vertrokken was en met opzet de kist had vergeten, gaat zijn zwager Zarnekof naar de binnenplaats en wordt de kist met de giraffe gewaar en roept uit: „Daar heeft Darjus zijn giraffe vergeten! Fieke, ga eens gauw den vrachtrijder op Parchim waarschuwen!”

De vrachtrijder komt, en raadsheer Zarnekof zegt tot den voerman: „Een brief is er niet bij noodig; breng hem mijn groeten over en zeg hem, dat ik hem hierbij zijn giraffe doe toekomen.”

De voerman rijdt in Parchim voor de deur van den raadsheer Darjus, en toen hij de kist van den wagen had geladen, stond de goudsmid Boon voor de deur en vroeg: „Wat is er in die kist?”

„Een giraffe,” zei de voerman. En de goudsmid vertelde dit aan den bakker en de bakker aan den brouwer en het duurde geen uur of heel de stad wist het. „De raadsheer Darjus heeft zich een giraffe aangeschaft.”

Intusschen komt raadsheer Darjus uit den raad terug, en als hij in zijn straat komt, zegt de goudsmid: „Mijnheer de raadsheer, uw giraffe is aangekomen;” en de bakker zegt: „Mijnheer de raadsheer, mag ik die giraffe ook eens zien als hij uit zijn hok komt?”

De raadsheer wordt er kriebelig van, en toen hij op de binnenplaats kwam — al zijn leven! — daar stond zijn giraffekist. „Wat een domoor is mijn zwager,” roept hij uit, „ik wil hem een verrassing bezorgen en hij maakt mij tot spot voor de menschen! Maak dat die kist uit mijn huis komt!”

Nu liet de vrouw van raadsheer Darjus den vrachtrijder weer komen. De kist moest weer terug naar Güstrof, en de vrachtrijder moest ook een paar leege wijnmanden meenemen voor een wijnhandelaar in Rostock. De voerman laadde alles op zijn kar en reed weg.

Intusschen praatte de heele stad nog steeds over de giraffe van raadsheer Darjus en de raadsheer was danig uit zijn humeur. Maar na verloop van een dag of drie, vier, ging ook dat weer over, en de vrouw van den raadsheer dacht: die onaangename geschiedenis is gelukkig achter den rug. Maar daar werd de deur geopend en de postbode bracht twee brieven, beide uit Rostock, een voor den raadsheer en een voor mevrouw. Zij maakt haar brief open en onder het lezen verschiet zij van kleur. Zij leest en herleest, maar altijd hetzelfde: de wijnhandelaar Alders in Rostock schreef haar, dat de manden in orde waren aangekomen, maar ook een kist, waarin zich volgens den voerman een giraffe moest bevinden, en hij vroeg nu wat hij daarmee moest aanvangen. Juist toen zij in vertwijfeling de kamer op en neer liep kwam ik, oom Matthijs, binnen, en zij ging voor mij staan en zei: „oom Matthijs” — want iedereen sprak mij toen reeds als oom aan — „wat overkomt mij? Weet u waar de giraffe thans is?”

„In Güstrof,” zeg ik.

„Neen, in Rostock,” zegt zij, en ze vertelt mij de heele geschiedenis en ze zegt dat als haar man nu dit geval weer te weten komt, hij heelemaal wild zal worden. En daarbij vergoot ze heete tranen.

Ik moest mij even omkeeren, want ik kon mijn lachen bijna niet inhouden. Maar toen zei ik: „Tob er maar niet over. We zullen dat met die giraffe eindelijk wel in orde krijgen. Morgen moet ik naar Rostock, en ik zal er voor zorgen dat die giraffe behoorlijk bij den raadsheer Zarnekof bezorgd wordt. Vandaag is het Dinsdag en Vrijdag is het Kerstmis, dan komt de kist nog juist op tijd aan.”

Nu, zij verheugt zich en bedankt mij. Daarop komt de raadsheer Darjus binnen, en zij geeft hem zijn brief uit Rostock en wenkt mij dat ik toch niets zeggen zal.

Hij leest den brief, maar nauwelijks heeft hij hem gelezen of hij smijt hem verdrietig op de tafel en zegt: „Haal de koekoek dat proces! Nu moet ik morgen wéér naar Rostock!”

„Dat treft goed,” zeg ik, „ik moet er morgen ook heen, dan reizen wij samen.” Dit werd dus afgesproken, en den volgenden morgen zaten wij bijtijds in de diligence en reden naar Rostock.

Toen wij nu in Güstrow aankwamen, vroeg ik: „Wilt ge niet, terwijl hier gepleisterd wordt, eens even naar uw zwager gaan?”

„Nee,” zegt raadsheer Darjus, en hij werd boos, „mijn zwager is een domoor; ik wil hem een verrassing bereiden, en hij maakt mij tot spot van iedereen.”

„Zeker over die giraffe,” zeg ik.

„Houd je mond,” zegt hij, „ik wil er niets meer over hooren; mijn zwager heeft nu de kist en ik wil mij niet meer door hem laten uitlachen.”

Wij reden alzoo naar Rostock en wij stegen af in hôtél de Zon en we kregen twee kamers naast elkander, ik nummer 8 en hij nummer 9; en toen ik mijn kleine bagage op mijn kamer bezorgd had, dacht ik: „laat ik voor alle dingen naar den wijnkooper Alders gaan.”

„Goedendag, Alders,” zeg ik, want wij kenden elkander, „ge hebt immers een kist van mevrouw Darjus uit Parchim gekregen?” „Ja,” zegt hij lachend, „waar de giraffe in zit.”

„Juist,” zeg ik, „zend mij die maar morgenochtend naar De Zon; ik logeer op nummer 8.”

„Goed,” zegt hij, „maar als dat beest levend geweest is, dan zal het nu wel dood zijn, want wij hebben het niet gevoerd.”

„Dat komt er niet opan,,” zeg ik, en ik ga heen.

Toen ik nu 's avonds laat in mijn hotel terug kwam, wilde ik naar mijn kamer gaan, maar toen zei de knecht tot mij: „Nee, ge slaapt op nummer 9; het bed was voor raadsheer Darjus te kort en hij heeft met u geruild.”

„Best,” zeg ik, en ik denk verder aan niets kwaads, en ik ga naar bed en slaap tot den volgenden morgen.

Ik was al bij de hand en dronk mijn koffie toen ik naast mij en op het portaal een vreeselijk spektakel hoorde, en toen ik uit nieuwsgierigheid om het hoekje van mijn deur keek, sprong raadsheer Darjus daar buiten in zijn hemd rond en schold en tierde en raasde van kwaadaardigheid, en twee arbeiders stonden bij een stevige kist en draaiden aan hun petten en krabden op hun hoofden.

„Wat scheelt jou?” vraag ik.

„Die ellendige giraffe,” roept de raadsheer, en hij springt zijn kamer weer in en smijt de deur dicht dat het huis er van dreunt. Ik laat nu de kist in mijn kamer brengen en leg er een deken over.



Het duurde niet lang of de raadsheer kwam naar mij toe en zette zich heel onschuldig op zijn giraffekist en schimpte op het werkvolk en schold op de heele wereld.

„En waar heb je nu de kist heen laten brengen?” vroeg ik.

„Ik heb de kerels gezegd dat zij die in de rivier zouden smijten!” roept hij.

„Nu, wees dan maar bedaard,” zeg ik, „dan zal ze daar al wel liggen.”

We spraken nu over onze reis en dat wij morgen voor dag en dauw zouden vertrekken, want de wegen waren bij het dooiweder al te slecht geworden, en toen ik merkte dat hij weg wilde gaan, zei ik, want ik vond die giraffe-historie toch bijzonder



grappig, „raadsheer,” zei ik, „ga liever op een stoel zitten, het deksel van de kist zou kunnen breken.”

„Wat voor een kist?” vraagt hij, en hij springt over-eind alsof hij door een adder gebeten werd.

„Och,” zeg ik, „de giraffekist,” en ik neem de deken er van weg en kan daar ook wel wat bij gelachen hebben.

Een poos stond hij daar en zag er uit als een woedende stier; nu eens zag hij mij aan en dan weer de kist,

en ik dacht bij mezelf: nu zal hij je bij de haren pakken! Maar dat deed hij niet; alleen schopte hij een paar maal tegen de kist en „ellendige giraffekist!” riep hij, en weg was hij, de deur uit.

Den ganschen dag liep hij nu om mij heen als de kat om de heete brij en hij zag mij niet anders aan dan uit de schuinte, en als ik hem toevallig aankeek, keek hij vóór zich, zoodat ik tot mijzelf moest zeggen: „Nu, hoe moet dat? Hij rijdt per slot van rekening morgen in 't geheel niet met je mee.” Bovendien had ik de vrouw van den raadsheer beloofd, de kist naar Güstrof mede te nemen, en als hij te weten kwam dat die met hem op denzelfden wagen was, dan was er aan meerijden volstrekt geen denken. Ik liet daarom door den knecht de kist in zwart gewast linnen pakken en riep onzen koetsier en zeide: „Jochem, neem de kist en pak die vanavond op den wagen, en als de raadsheer je vraagt wat er in is, zeg dan: een nieuw Engelsch zadel, dat ik voor Schregel in Möderitz zou meebrengen.”

Den volgenden morgen rijdt de raadsheer dan ook mede, en toen wij in de schemering wegreden door het diepe spoor, want de weg was door den dooi geheel doorweekt, sprak hij geen woord. Zoo kwamen wij dan te Hogensprenz en wilden de paarden wat brood laten geven, maar toen wij uit het rijtuig stapten, kreeg hij de zwarte kist in het oog. Hij ontstelde een weinig en keek de kist zoo schuw aan, alsof achter

op den wagen een spook zat, en terwijl ik in de gelagkamer ging, bemerkte ik dat hij Jochem ondervroeg. Die speldde hem nu de geschiedenis van dat Engelsche zadel op de mouw, en toen hij nu ook binnen kwam, was hij recht fideel en sprak ook weder tot mij. Zoo kwamen wij vervolgens in Güstrof, maar eerst laat in den middag en er was geen denken aan nog naar Parchim te kunnen komen.

Wij zaten in de herberg bij elkander en ik zeg eindelijk: „'t Is heden Kerstavond.”

„Ja, 't is Kerstavond,” zegt hij.

„Zoudt ge niet eens naar uw zwager gaan,” vraag ik.

„Neen,” zegt hij zeer kortaf.

„Nu,” zeg ik, „dan wil ik er eens heengaan, want ik ben goed met hem bekend en op zulk een avond zit ik toch liever in een fatsoenlijke familie dan in een herberg.”

Dat kwam hem nu zeker wel wat onverdragelijk voor, dat een wildvreemd mensch zonder hem er heen ging, en hij stond op en zei: „Dan wil ik ook maar eens even meegaan.”

En wij gingen.

Vooraf had ik echter al aan Jochem gezegd: „Bezorg de zwarte kist zoowat tegen acht uur bij den raadsheer Zarnekof en zet die in de gang neer en schreeuw zoo hard

als je kunt: „Juulklap!”

Toen wij bij den raadsheer Zarnekof aankwamen, was het al duister geworden, en in de mooie, warme, helder verlichte kamer waren de gezichten van raadsheer Zarnekof en zijn dames blinkend van blijdschap en ook raadsheer Darjus werd vroolijker gestemd.

Dit zou echter niet

lang duren.

Nauwelijks was het hem zoo recht warm en prettig te moede geworden, of raadsheer Zarnekof ging naar hem toe, legde hem innig vriendelijk de hand op den schouder en vroeg: „Nu, zwagerlief, hebt ge uw giraffekist in orde ontvangen?”

Raadsheer Darjus zag hem met een twijfelachtigen blik aan, hoe dit gemeend was, en toen keek hij mij aan, of ik ook lachte; maar toen hij merkte dat zijn zwager er zoo eerlijk uitzag, en ik zoo onschuldig, want ik hield mijn lachen in, toen zei hij kortweg: „Ja, ja, 't is alles in orde.”

Nu kwamen echter de dames en vroegen of de rektor zich niet verheugd had betoond, en of het beest al opgezet was? En hoe groot dat gedierte wel was? En zij deden den raadsheer Judaskwellingen uitstaan en hij schoof op zijn stoel heen en weer en zei





slechts „ja” en „neen” en hij verkruimelde de kerstkransjes in kleine stukjes en strooide die nijdig in de kamer om zich heen.

Maar weldra kwam er een eind aan al die verdrietigheden, want het uitdeelen der geschenken zou beginnen! De vrouw van den raadsheer kreeg een zwarte zijden japon van zulk een stevige stof, dat het gewaad bijna in den hoek van de kamer overeind kon gezet worden, en de dochter van den raadsheer kreeg zóóveel, dat er best twee dochters van boven tot onder mede behangen konden worden. Daarna werd warme punch binnengebracht en koeken en noten en appelen, en nu ging de pret eerst goed beginnen.

Raadsheer Zarnekof liep in het vertrek rond en neuriede allerlei vroolijke liedjes tusschen de tanden en knipoogde mij toe en lachte en fluisterde: „Dat is maar de voorsmaak, het beste moet nog komen, ik heb voor mijn dames nog een aardige verrassing.” En zijn vrouw fluisterde mij in: „Kijk toch eens hoe vroolijk Zarnekof is, maar wat zal hij straks opspringen! Wij willen hem namelijk met een Juulklap verrassen.”

Nu, 't duurde dan ook niet lang of de verrassing begon. „Juulklap!” riep er één de deur in, en schoof een groot in linnen genaaid pak de kamer binnen. Het was aan den raadsheer geadresseerd; hij maakte het daarom ook open, en wat kwam er uit? Een nieuwe bok voor het rijtuig.

In het eerste oogenblik zette de raadsheer een twijfelachtig gezicht, maar al gauw viel hem iets in en hij dacht bij zich zelf: Kijk me dat vrouwvolk eens aan! Ze zijn er achter gekomen dat ik haar een bok present wilde doen en nu hebben ze het pak, aan mij laten adresseeren!” „De grap is mooi!” zei hij, en hij lachte en vroeg: „Nu, hebt ge nu geen plezier?”

De dames lachten ook, en zijn schoonzuster vroeg: „Zarnekof, daar hebt ge toch zeker niet aan gedacht?”

„Wie heeft daar dán aan gedacht? Ik dacht zoo — dacht ik . . .” —

„Ja,” zegt zij, „en wij dachten, dat gij daar volstrekt niet aan gedacht hadt, en 't zou een verrassing voor je zijn, dachten wij.”

„Voor mij?” vroeg de raadsheer verbluft.

„Ja, voor jou,” zegt zijn lieve vrouw.

„Juulklap!” roept er weer een achter de deur, en er wordt een dergelijk pak naar binnen geschoven; „aan mevrouw Zarnekof,” staat er op, en wat is het? Een nieuwe bok.

Raadsheer Zarnekof zag zijn dames aan en daarna mij en vervolgens zijn zwager Darjus en eindelijk zei hij: „Nu zijn er twee bokken! Dat zal helpen!”

„Twee bokken!” riep zijn vrouw, en zij sloeg de handen in elkaar en zeide: „Lieve hemel, Zarnekof, we dachten . . .”

„Ja,” zegt hij, „en ik dacht ook . . .” en nu begon ieder zich te verdedigen, en uit die verontschuldigen ontstonden gemelijke woordenwisselingen.

Alleen raadsheer Darjus lachte heimelijk bij zich zelf en boog zich naar mij toe en sprak: „Duizendmaal dank ik den hemel dat mijn infame kist verdwenen is, de koekoek mag weten waarheen; als die hedenavond ook nog was gekomen, dan was het spel compleet.”

„Juulklap!” wordt daar in de gang geroepen, en ik herkende Jochem's stem. De deur gaat open, en mijn zwarte kist komt binnen, met het opschrift: „Aan den raadsheer en mevrouw Zarnekof,” want dat had ik er vooraf opgeplakt.

Nauwelijks had raadsheer Darjus de zwarte kist gezien, of hij sprong op en liep om het ding heen. Hij zag de kist aan alsof het hem niet goed te moede was, alsof hij kiespijn had, en uit die kist de instrumenten gehaald moesten worden om zijn kies uit te trekken.

„Dit lijkt haast wel . . . ?” zei hij, en hij zag mij daarbij aan.

„Aan mij en mijn vrouw geadresseerd,” zei raadsheer Zarnekof, en hij sneed het zwarte wasdoek er af. Maar nauwelijks kwam de houten kist met de merken er op te voorschijn, of raadsheer Darjus duwde raadsheer Zarnekof op zij en . . . poef! op het deksel van de kist ging hij zitten en hij spreidde de slippen van zijn jas er overheen.

„’t Is een abuis!” schreeuwde hij, „’t Is een abuis! ’t Is een abuis! Hier zit een zadel in voor Schregel in Möderitz!”



„Neen,” zei raadsheer Zarnekof, en ook de drie dames zeiden: „neen,” en nu werd hij onder luid gelach overeind getrokken, en toen nu het merk van de kist te voorschijn kwam, riep opeens raadsheer Zarnekof: „Maar Darjus, dat is immers je giraffekist!”

„Die ellendige kist!” riep raadsheer Darjus, „laat me de kamer uit! Laat me er uit! Ik wil naar huis!”

Maar tusschen hem en de deur stonden de dames en overlegden: als het nu blijken zou dat het een present van Darjus was, dan zou het immers een groote verrassing zijn, want niemand wist immers wat er in was!

Raadsheer Darjus viel in stille kwaadaardigheid in den hoek van de canapé neer, en over zijn aangezicht verspreidde zich een bittere lach, en hij riep: „Mooi! Mooi! Nu, laat je dan verrassen! Ik heb er nu genoeg van, en gij . . .” en hij wendde zich naar mij: „Jij kunt morgen alleen rijden! Geen stap rijd ik weer met je!”

De kist werd opengemaakt en wat kwam er uit? Een nieuwe bok. Lieve hemel, hoe zag raadsheer Zarnekof er uit, en hoe zag zijn lieve familie er uit! Raadsheer Darjus was nu echter in een soort van boosaardige opgewondenheid geraakt en lachte luidkeels: „Ziezoo, Zarnekof, jij domoor, nu heb jij de giraffe! Ziezoo, Zarnekof, als het komt, dan komt het met hoopen! Ziezoo, Zarnekof, nu zullen wij ze alle drie op een rij zetten, dan kun je de presenten alle overzien! Ziezoo, Zarnekof, nu mankeert er nog maar één aan, en dan heeft ieder van jullie zijn eigen particuliere bok!”

Maar toen de deur openging, werd hij werkelijk doodsbleek van schrik.

Frits, de koetsier van raadsheer Zarnekof, kwam binnen en droeg iets op de schouders en zei: „Mijnheer de raadsheer, ik wil u toch heden op Kerstavond ook een verrassing bereiden: onze oude bok is weer terecht gekomen. Hier is hij!” En daarbij zette hij den vierden bok in de kamer neer.

„En nu, mijn zoon,” voegde oom Matthijs er bij, „nu heb je wel genoeg over verrassingen gehoord; en laat mij nu toch eens zien, waarmee gij je moeder wilt verrassen?”

Ik maakte nu mijn pakje open en wat kwam er uit? Een bril.

„Kijk eens,” zei hij, „een bril? Hoe kom je daartoe?”

„Wel,” zei ik, „toen wij onlangs op een avond rondom de tafel zaten, wilde moeder

een draad in haar naald steken, en dat ging niet best; toen werd zij verdrietig en zeide: ik zal mij waarlijk een bril moeten aanschaffen; en dat knoopte ik in mijn oor."

Toen riep oom Matthijs mijn zuster Lisette en vroeg: „Lisette, wat geef jij je moeder present?"

„U moet het niet oververtellen, oom," zeide zij, „een bril."

„En gij, August?"

August was toen nog zoo'n echte dikke blaasop en stotterde een beetje, maar eindelijk kwam het er toch uit: „Ik g-g-geef mijn moeder ook een br-br-bril!"

„Kostelijk, mijn zoon," zei oom Matthijs, en toen keerde hij zich naar mij toe en zei: „Wat zeg je er nu van?"

Ik zei niets.

„Nietwaar?" zei hij, „je moeder zou over die drie brillen meer verdriet dan genoeg gehad hebben, en als ze niet zoo'n verstandige vrouw was, zou ze er iets stekeligs in hebben kunnen vinden. Verrassingen hebben helaas maar al te vaak een bijsmaak. Kom eens hier," vervolgde hij, en hij ging aan het venster staan, „let eens op den molenaarsknecht, die daar een zak tarwemeel naar dat huis bezorgt; als hij vandaag den hoogsten prijs uit de loterij trekt, dan is hij voor zijn leven lang de ongelukkigste mensch, en als morgen de koning met onze keukenmeid trouwt, wat zij zich wellicht zou kunnen inbeelden, want dat domme schepsel leest romans, dan wordt zij als koningin tot spot van 't heele land, want ze is een oude malle wauwelaarster en blijft een oude malle wauwelaarster en deugt niet eens voor keukenmeid. — Iedere verstandige en ervaren landman zegt, dat het gezegendste en rijkste jaar dát is, hetwelk zooveel mogelijk van verrassingen verschoond blijft." — En met die woorden keerde hij zich om en zijn oud vroolijk gelaat was weemoedig geworden.

Nu weet ik, dat hij gelijk had, en ik heb altijd zijn woorden onthouden, al wilde ik hem toen niet gelooven.

JAN KLAASSEN OP STAP!

door LEONARD ROGGEVEEN.

Met platen van den schrijver.

I.

„Wel sapperloot!” zei Jan Klaassen, en hij draaide zich eens om. „Wel sapperloot, ik geloof warempel, dat ik geslapen heb.”

Hij ging zitten en wreef met zijn houten vuisten in zijn oogen. Toen geeuwde hij drie maal heel luid „oah . . . !” en keek om zich heen. Maar hij zag niets! Heelemaal niets! 't Was pikdonker om hem heen.

„Wel sapperloot,” zei Jan Klaassen weer. „Daar begrijp ik geen sikkepitje van. Wat zou er met me aan de hand wezen? Zeg, ik droom toch niet? En waar is Katrijntje? Hallo vrouwtje, waar ben je? Kom eens bij je mannetje, Katrijntje, maneschijntje, rozemarijntje!”



Even luisterde Jan Klaassen. Maar hij hoorde niets . . . geen geluidje!

„Nee . . .” zei hij verbaasd, „zoo iets heb ik nog nooit van m'n leven meegemaakt. Weet je wat ik ga doen? Ik ga eens op onderzoek uit. Misschien kom ik er dan wel achter...”

Voorzichtig stond hij op en tastte om zich heen. Toen deed hij een paar stappen naar voren. Maar opeens struikelde hij over een paar lappen . . . hij viel voorover . . . en kwam terecht op iets zachts, iets harigs, iets warmes . . .

En dat harige en zachte en warme sprong ineens overeind... Jan Klaassen zag vlak voor zich twee gloeiende kooltjes vuur, hij hoorde een luid gesis, hij voelde een klauw, een gròbte, scherpe klauw in z'n jasje . . . „Au!” riep hij, „schei uit! Au! Au!”

En tegelijk ging er een groote deur open. Baas Theodoor kwam naar binnen met een brandende kaars in zijn hand.

„Wel nou nog mooier!” riep baas Theodoor. „Daar ligt de poes met Jan Klaassen te spelen. Foei, poes, mag je dat

wel? Goe, 'gauw de kamer uit . . . ksst . . . vort! En pas op, als ik je hier weer zie, hoor!”

De poes verdween met drie groote sprongen.

„En jij . . .” de groote hand van den baas pakte Jan Klaassen beet, „jij gaat weer rustig op je plank bij je kameraden liggen slapen, kereltje. 't Is nog lang geen zomer, hoor! 't Is nog hartje winter! 24 December staat er op den kalender. Over een maand of drie gaan we er weer op uit. Dan gaan we weer voorstellingen geven, met de poppenkast. Dus . . . nog een poosje geduld, Jan Klaassen! Zoo, daar lig je weer, vlak bij Katrijntje. En nou liggen blijven, hoor! Niet weer naar beneden komen rollen, pas op!”

Baas Theodoor liep nog wat heen en weer, haalde een gordijn op, zoodat opeens de maan met zijn bolle witte wangen naar binnen gluurde, en ging toen de kamer uit.

Daar lag Jan Klaassen weer. Hij keek eens om zich heen, en hij lachte in zich zelf. Bij 't licht van de maan zag hij Katrijntje liggen slapen. Ze lag met haar hoofdje boven op de beenen van den langen witten Pierlala. En die lag weer dwars over den dikken

huisbaas. En heelemaal in een hoekje sliepen de koning en de koningin en de diender. „Gezellige boel, hier!” lachte Jan Klaassen. „Hè, ik wou, dat 't alvast maar weer zomer was! Ik heb geen zin meer, om te slapen. Wacht eens, ik ga Katrijntje wakker maken.”

Voorzichtig kriebelde hij met zijn wijsvinger over Katrijntje's houten neusje. Even bewoog 't vrouwtje zich. Nog eens aaide Jan Klaassen over haar neusje . . .

„Atsjie!” niesde Katrijntje opeens. Meteen was ze klaar wakker. „Zeg Jan,” zei ze boos, „heb jij me wakker gemaakt? Wel foei, dat is heel leelijk van je. Toe, ga slapen, Jan!”

„Ik heb geen zin, Katrijntje!”

„Dan moet je maar zin maken, Jan! Toe, wees nou niet lastig, hoor. Anders word ik heel boos op je. Wat zal baas Theodoor er wel van zeggen, als hij ziet, dat je wakker bent?”

„Baas Theodoor is daarnet hier geweest, Katrijntje,” zei Jan. En hij vertelde alles wat er gebeurd was.

„Wat is hier aan de hand?” klonk er opeens een zware stem. 't Was de huisbaas. „Zeg, zijn jullie niet goed wijs, om midden in den winter te gaan praten? Vooruit, ga slapen!”

„Ik heb geen zin, om te slapen, huisbaas!” zei Jan Klaassen.

„Geen zin, geen zin?” bromde de huisbaas. „Er wordt je niet gevraagd, of je zin hebt, Jan Klaassen. Je moet slapen, en daarmee uit!”

„Dat zeg ik ook!” piepte Pierlala, die door 't rumoer ook wakker geworden was. „Wat is dat voor een manier van doen? Marsch. Jan Klaassen, doe je oogen dicht!”

„Wel sapperloot!” riep Jan Klaassen. „Waar bemoei jij je mee, leelijke Pierlala? Ik zal slapen als ik 't wil, versta je dat?”

„Kalm, Jan,” zei Katrijntje, „maak je niet kwaad! De huisbaas en Pierlala hebben gelijk: 't is nou geen tijd, om te praten, hoor! Kijk eens aan, daar heb je den diender ook al wakker gemaakt. Och Jan, Jan, wat sta ik toch met je uit!”

De diender ging zitten. „Hm, hm . . .” deed hij, heel gewichtig. „Jan Klaassen, ik gebied je, om dadelijk te gaan slapen. Heb je dat begrepen? Zoo aanstonds worden de koning en de koningin ook wakker door jouw drukte. En dan heb je de poppen aan 't dansen! Slapen, gauw! Je mag alleen maar wakker zijn, als onze baas het zegt.”

„Zeg eens, diender,” zei Jan Klaassen, „in de poppenkast mag je een grooten mond tegen me opzetten, maar hier niet! Ik zal slapen, als ik dat wil! En als jullie niet ophouden met je gezeur, dan . . . dan . . . dan loop ik weg! Dan loop ik een straatje om!”

„Maar Jan . . .!” riep Katrijntje, „wees toch niet zoo vervelend!”

„Vervelend?” zei Jan Klaassen, „ben ik vervelend? Wel nou nog mooier? Omdat



ik niet slapen wil? Ben ik daarom vervelend? Goed, jullie zullen geen last meer van me hebben, hoor! Ik ga op stap en morgen, als jullie weer ingedommeld zijn, kom ik terug! Atjuus! Welterusten! Slaap lekker!"

En... hop! hop!... met een reuzensprong kwam hij op den grond terecht.

„O! O! O!” riepen de diender, de huisbaas en Pierlala verschrikt uit.

„Jan, blijf toch hier!” gilte Katrijntje.

Maar Jan Klaassen stoorde zich niet aan zijn kameraden en aan zijn vrouwtje.

„Tot morgen, hoor,” zei hij nog eens. En in 't licht van de maan tippelde hij op zijn houten beentjes de vloer over, sloop door de openstaande deur de gang in en wipte door de keuken naar buiten....

„Och, och, wat heb ik toch een last met mijn man,” zuchtte Katrijntje. „Als hij maar terugkomt!”

„Wel ja,” zei de huisbaas, „maak je daarover maar geen zorgen, hoor Katrijntje. Ga maar gerust slapen. Als je wakker wordt, zie je Jan Klaassen weer naast je liggen!”



„Ik hoop het...,” zuchtte Katrijntje.

„St... stil...,” zei de diender opeens. „De koning...!”

Verschrikt keek Katrijntje om. Was de koning wakker geworden? O wee, dan zou er wat opzitten! Gelukkig... „Ooah!” geeuwde de koning, hij draaide zich om, geeuwde nog eens. „Ooah!” en... sliep verder.

„St...,” fluisterde de diender, „slapen...! Niets meer zeggen...!”

Voorzichtig ging hij liggen; Pierlala en de huisbaas volgden zijn voorbeeld.

En Katrijntje zuchtte nog eens diep... ging toen óók maar liggen en... dommelde zoetjes weer in...

II.

„Was er wat gevallen?” vroeg Geertrui, de vrouw van baas Theodoor.

„Jan Klaassen is van zijn plank getuimeld, net bovenop de poes,” antwoordde baas Theodoor. „Hij zal een beetje op het randje gelegen hebben, anders begrijp ik niet, hoe hij op den grond terecht is kunnen komen.”

„Moet je er nog op uit deze dagen?” vroeg vrouw Geertrui weer.

Baas Theodoor schudde zijn hoofd. „Nog niemand heeft me gevraagd, om met de poppenkast te komen spelen,” zei hij. „We zullen wel tot de lente moeten wachten, vrouw.”

„Ons turfhoek raakt leeg, Theodoor,” zei vrouw Geertrui. „En mijn beurs ook. We zouden heel goed wat geld kunnen gebruiken. De zomer is nog ver . . . We kunnen niet zoo lang meer wachten.”

„Vorig jaar,” zei baas Theodoor, „heb ik drie vertooningen gegeven, weet je nog wel? Eén op 't kasteel voor de kinderen, en twee . . . hé . . . hoor ik daar wat?” Scherp luisterde hij even. „Ja, er klopt iemand op de voordeur.”

Haastig liep hij de kamer uit en even later hoorde Geertrui haar man praten, maar ze kon niet verstaan, wat er gezegd werd. En juist wou ze ook naar voren gaan, toen baas Theodoor met een verheugd gezicht weer binnenkwam.

„Wat zeg je me daarvan?” riep hij blij. „Net spraken we over de voorstelling op het kasteel en . . . daar komt me warempel de huisknecht vragen, of ik morgenmiddag voor de kinderen de geschiedenis van Jan Klaassen wil komen spelen. Nou, wat zeg je daarvan? Fijn, hè?”

Vrouw Geertrui sloeg haar handen in elkaar. „Wat heerlijk, Theodoor,” lachte ze. „Toe, haal jij gauw de poppen eens hier. Dan zal ik hun kleertjes eventjes nakijken. Er zullen wel een paar scheurtjes in de rokken zitten, hè? En was ook Jan Klaassen's muts niet kapot?”

Baas Theodoor was al weg. Gauw stak hij de kaars weer aan en vroolijk haalde hij de poppen van de plank: eerst den koning en de koningin; vervolgens den diender, den huisbaas en Pierlala; toen Katrijntje en tenslotte . . .

„Hè, wat is dat?” zei hij verbaasd, „waar is Jan Klaassen nou? Daarnet heb ik hem nog op de plank gelegd en nou is hij opeens weg. Zou hij wèèr gevallen zijn?”

Hij tuurde naar den grond, keek onder de tafel en onder de stoelen, maar . . . mis, hoor! Jan Klaassen was weg en bleef weg! Wacht eens! Misschien had de poes hem toch weer naar beneden gehaald en meegenomen in haar mandje? Gauw even kijken! Baas Theodoor holde de kamer binnen, keek achter de kachel . . . Alweer mis! Rustig lag de poes in haar mandje te spinnen en Jan Klaassen was niet bij haar!

„Geertrui,” zei baas Theodoor verdrietig, „heb jij Jan Klaassen ook gezien?”

„Welnee,” zei vrouw Geertrui verbaasd. „Is hij weg?”

„Ja,” antwoordde baas Theodoor, „ik zie hem nergens! En zonder Jan Klaassen kan ik niet met de poppenkast naar 't kasteel gaan! Help me nog eens zoeken, Geertrui.”

Samen doorzochten ze nog eens de kamers en de keuken en de gang, maar . . . ze vonden Jan Klaassen niet!

Teleurgesteld gingen ze tenslotte maar weer bij de kachel zitten. Baas Theodoor schudde zijn hoofd . . . „Ik begrijp er niets van,” zuchtte hij. „Straks had ik hem toch nog . . . En een nieuwen kan ik in één dag niet maken. Jammer, hè Geertrui? We waren al zoo blij . . .”

„Kom Theodoor,” troostte zijn vrouw, „misschien vinden we hem morgen nog wel! Ik zal tenminste maar eens eerst aan de andere poppen beginnen. Tjonge jonge, die hebben een opknappertje nodig, hoor! Alsjeblieft, wat ziet die Katrijntje er uit. Ze kijkt me net aan of ze me wat van haar mannetje vertellen wil!”

Ze stak Katrijntje op haar hand en liet het poppevrouwtje een paar bewegingen maken.

En Katrijntje vertelde in haar poppentaltje, waar Jan Klaassen gebleven was. Maar vrouw Geertrui begreep er niets van, want de gewone menschen verstaan de poppentaal niet.

Ijverig verstelde ze alle kapotte kleertjes.

En baas Theodoor zat stilletjes bij de kachel, zijn hoofd tusschen de handen . . .

III.

Nee, hoor, dat viel Jan Klaassen heelemaal niet mee! Brrr . . . wat was het koud! Rillend keek hij om zich heen. Kijk, de maan stond hoog aan den hemel; 't leek wel dag, zoo licht was het!

Hé . . . wat lag daar op den grond? Was dat suiker? Even proeven! Jan Klaassen bukte zich, raapte een handjevol op en stopte 't in zijn mond . . . 't smaakte . . . brr . . .! koud! En heelemaal niet zoet.

„Wacht eens eventjes,” zei hij tegen zichzelf, „ik weet al wat het is! 't Is sneeuw! Daar heb ik baas Theodoor wel eens over hooren praten. De kinderen van de groote menschen maken er ballen van en dan gooien ze elkaar er mee. Een raar spelletje, hoor! Daar zou ik niet van houden! Weet je wat ik doe? Ik ga eens heerlijk hardloopen. Ik heb zòd lang op die plank gelegen, dat ik nou wel eens wat beweging wil hebben. Pas op, daar ga ik! Een . . . twee . . . drie . . . !”

Als een pijl uit den boog holde Jan Klaassen weg. Alsjeblieft, wat bewogen die beentjes zich snel! Een hond zou hem niet eens hebben kunnen bijhouden.

„Ha!” lachte hij, „dat gaat fijn! Dat is nog eens wat anders dan slapen op die harde plank! En ik word er heerlijk warm van. Zeg, ik geloof, dat ik nog eens mèer op stap ga! En dan neem ik Katrijntje mee. Wat zal die rillen in de sneeuw . . . Hallo, wat is dat?”

„Woef! Waf! Woef! Waf!” klonk het opeens vlak bij hem. En een groote hond met scherpe witte tanden sprong naar hem toe. Meteen begon er een ketting luid te rinkelen . . .

O, wat schrok Jan Klaassen! Zijn poppenhartje klopte als een hamertje in zijn borst. Zoo gauw als hij kon holde hij verder. Nog eens hoorde hij het woedende hondengeblaf: „Woef, waf!” Maar een stem riep: „Koest Bello! In je hok!” En toen zweeg de hond . . .

„Hè hè . . . Is dat schrikken . . . ?” hijgde Jan Klaassen. Vermoeid van het harde loopen ging hij zitten in de sneeuw, aan den kant van den weg. Maar pas zat hij daar, of een groote zwarte vogel vloog naar hem toe en . . . pikte hem in zijn beenen.

„Au! Au!” riep Jan Klaassen.

„Kra! Kra!” schreeuwde de vogel. Hij hapte naar Jan's rechterbeen, greep hem beet . . . en vloog de lucht in.

Daar zweefde Jan Klaassen tusschen hemel en aarde. Maar hij begon zòd geweldig te spartelen, dat de vogel hem al gauw weer losliet, en . . . Jantje tuimelde naar beneden.

Met een plof kwam hij in de zachte sneeuw terecht. Haastig sprong hij op en verborg zich onder een paar lage struiken. Wel een half uurtje bleef hij daar zoo zitten, rillend van kou en van schrik.

Eindelijk zei hij: „Ik ga terug! Ik ga weer naar Katrijntje toe! De wandeling valt me heelemaal niet mee. En ik had me er zooveel van voorgesteld. Nee hoor, nõdit van mijn leven ga ik meer wandelen, nõdit meer!”

Toen kroop hij overeind. Hè, wat was hij koud geworden! En wat waren zijn beenen stijf! Hij kon ze bijna niet meer bewegen . . .

Daar ging Jan Klaassen weer, voetje voor voetje . . . Och, wat ging dat langzaam! En wat werd hij moe . . .

„Was ik maar weer thuis . . .,” zuchtte hij. „Was ik maar nõdit op stap gegaan . . . O, o . . . Als ik maar niet verdwaald ben . . .”

En ondertusschen werd het steeds kouder . . . De maan klom al hooger aan den

hemel, omringd door duizend sterretjes. De wind stak op en blies nijdig tegen Jan Klaassen's puntmuts.

„O . . . ,” zuchtte Jantje weer, „o, wat heb ik een spijt . . . ! Was ik maar thuis! Ik ben zoo moe . . . ! En nergens zie ik het huisje van baas Theodoor . . .”

Twee groote tranen rolden over zijn houten gezichtje . . .

Eindelijk kòn hij niet meer.

Doodmoe ging hij zitten op een paaltje, trok zijn beenen hoog op, legde zijn bolletje op de knieën en snikte 't uit van verdriet . . .

„Zeg, wat doe jij daar?” klonk er opeens een stem.

Verschrikt keek Jan Klaassen op. Daar stond . . . het Kerstmannetje!

„Nou geef eens antwoord! Wat voer jij daar uit?”

„O, Kerstmannetje,” snikte Jan. „Ik . . . ik had zoo lang geslapen . . . en toen ben ik wakker geworden . . . en toen wou ik niet meer gaan slapen . . . en toen kreeg ik ruzie met Katrijntje en met allemaal . . . en toen ben ik in de sneeuw gaan wandelen.



En nou ben ik verdwaald . . . o . . . o . . . !”

Het Kerstmannetje knikte. Hij had alles verstaan en begrepen, wat Jantje zei. Hij was ook immers geen gewoon mensch!

„Zeg eens eventjes, jij bent toch Jan Klaassen uit de poppenkast van baas Theodoor, hè?” vroeg hij.

„Ja, Kerstmannetje . . . !”

„En nou wil je zeker wel weer graag naar je baas terug, nietwaar?”

„Ja, Kerstmannetje . . . !”

„Zal ik je dan maar terug brengen, Jan Klaassen?”

„Alstublieft, Kerstmannetje!”

„Kom dan maar hier! Zoo . . . ,” het Kerstmannetje deed den grooten zak op zijn rug open, „kruip hier maar zolang bij. Denk erom: niets kapot maken, hoor! Ja, Jan Klaassen, je bent hèl erg ondeugend geweest; dat begrijp je wel, hè? Wie weet, hoe baas Theodoor nou over je in angst zit. Foei, foei! Maar . . . omdat het Kerstmis is, zal ik 't je voor dezen keer vergeven, Jan Klaassen. Pas op: nõdit meer wegloopen, hoor!”

„Nee Kerstmannetje!”

„Mooi zoo! Nou, pas op je neus, hoor, want ik doe den zak dicht. Ga maar een poosje liggen slapen; 't is lekker warm daarbinnen. Straks haal ik je wel weer te voorschijn. Dag Jan Klaassen!”

„Dag Kerstmannetje!”

Jantje deed zijn oogen dicht. 't Was wààr, wat het Kerstmannetje had gezegd: 't was heerlijk warm in den zak. Langzaam doezelde Jantje weg in 't poppendroomenland en . . . het Kerstmannetje had nog geen twintig stappen gedaan, of het ondeugende kereltje sliep als een roos!

IV.

De groote Friesche klok in de kamer van baas Theodoor sloeg tien uur. Vrouw Geertrui keek op.

„Theodoor,” zei ze, „'t is tien uur. Zullen we gaan slapen?”

Verdrietig keek baas Theodoor zijn vrouw aan.

„Dat wordt geen prettige Kerstmis dit jaar voor ons, vrouw,” zei hij.

„Kom Theodoor, laat 't hoofd nou niet zakken! Morgenochtend ga je naar 't kasteel om te zeggen, dat je niet voor de kinderen kunt komen spelen, en dan maken we samen een mooien nieuwen Jan Klaassen, hè? Komaan, de winter zal niet eeuwig duren. Over een paar maandjes smelt de sneeuw weer weg en dan trekken we er weer op uit met de poppenkast. En dan hebben we weer goed ons brood . . . Kom Theodoor . . . !”

„Ik had zoo graag een paar warme pantoffels voor je willen koopen, Geertrui. Als Kerstgeschenk, zie je . . . En 't spijt me nog 't meest, dat ik dat nou niet kan doen...”

„Geen nood, Theodoor. Dan draag ik mijn twee oudjes nog maar een poosje langer. Die kunnen nog wel een paar maanden mee, hoor! Vooruit, doe de deur maar op den grendel. En nou niet langer treuren. Want daar bereik je toch niets mee . . .”

„Stil eens, Geertrui! Roept er daar buiten iemand?”

Even luisterden ze . . .

„Ja! Ik hoor iemand „baas Theodoor” roepen! Hé, wie zou daar zoo laat op den avond nog kunnen zijn?”

„Ga 's gauw kijken, man!”

Haastig liep baas Theodoor naar buiten.

Nee maar, wat hij tòèn zag!

Daar stond, vlak bij het hek . . . het oude Kerstmannetje. En in zijn rechterhand droeg hij . . .

„Jan Klaassen! Jan Klaassen!” riep baas Theodoor verheugd. „O Kerstmannetje, hoe komt mijn kereltje zoo bij u?”

Jan Klaassen stak zijn armpjes uit naar zijn baas en begon in zijn poppentaalte-luid te praten.

„O Kerstmannetje!” riep baas Theodoor weer, „waar hebt u mijn Jan Klaassen gevonden? Ik ben zoo nieuwsgierig!”

„Baas Theodoor,” zei 't Kerstmannetje, „Jan Klaassen is . . . een beetje ondeugend geweest. Hij is stilletjes weggelopen, omdat hij niet meer wou slapen, begrijpt u! Maar hij heeft er nou veel berouw van en . . . hij zal 't nooit, nòbit meer doen! Gelukkig maar, dat ik hem gevonden heb, hè? Alstublieft, daar hebt u uw kereltje weer. En vergeeft u 't hem maar, omdat 't Kerstmis is!”

„O Kerstmannetje,” zei baas Theodoor, „ik dank u honderd, nee duizend maal. Wat ben ik in mijn schik, dat ik mijn kereltje weer terug heb! En wat zal Geertrui blij zijn! Ik ga meteen naar haar toe. Komt u niet even mee naar binnen, Kerstmannetje?”



„Nee, baas Theodoor. Ik heb geen tijd, ik heb nog veel te doen. Goedenavond, hoor! En . . . een gelukkig Kerstfeest!”

Glimlachend stapte het Kerstmannetje verder, den langen besneeuwden weg op. En baas Theodoor holde met Jan Klaassen naar binnen.

„Kijk eens!” riep hij, „kijk eens, wat het Kerstmannetje me daar komt brengen!”

Vrouw Geertrui sloeg haar handen in elkaar van verbazing en blijdschap.

„Dat is nu ons mooiste kerstgeschenk,” zei ze.





